

השניים

עודכי העולם הזה במעצד
לאמאס זהה במעצד

חנוכה תש"ח
בריג'יט בארדו

חתול-המין פולשת להוליווד

היה היתה נערה צרפתייה ושמה בריגיט היא היתה בעלת פנים של ילדה, נשמה של תינוק וגוף של אשה. כמו באגדות הילדים הופיע לפניה יום אחד נסיך הקסמים. במושגים של המאה העשרים זהו במאי סרטים. מאז עברו רק שש שנים קצרות. אולם העולם כולו מכיר עתה את הילדה ששמה בריגיט כ"חתול המין" של צרפת.

האלוהים יצר את האשה (1956)

כהן, וההכנות הקדחתניות של הנסיעה. ב.ב. הכינה את עצמה למיפגש עם זוללת-השח קנים החתיקה: הוליווד.

★ ★ ★

בפרסומים הרשמיים של אולפני פאריס מצוינת שנת הלידה כ-1933. אולם בריגיט בארדו יודעת לספר כי היא צעירה יותר. ומי שמכיר אותה גוטה בהחלט לאמין לה. מסתבר כי כשחתמה על חוזה-ההופעות הראשון שלה, העלתה במת' כחן את שנות חייה, כדי שתוכל להחליף מי תחולת חוק העסקת בני נוער. אולם גם כיום, בהיכנסה, לפי דבריה, לשנת העשרים ושלוש של חייה, דומה בריגיט בארדו ל"אשה ילדה שחתמה על החוזה הראשון שלה. את שערותיה הארוכות היא מסרקה כלפי מטה, נמנעת מכל צבע ואיפור, ומתרחקת במתכוון מחידושי האופנה ומתכונות הווהר. "הילדותיות שלי היא הנכס החשוב ביותר", נהגת ב.ב. לומר — והיא יודעת מה בפיה: כל זמן שתוכל להציג על גופה עתירה-חמוקים, הבעת-פנים של תינוקת, תמיד שיהיה לה צופיה, מיליונים על מיליונים של גברים קשישים, המוכנים, בצד אשת חיקם בת הארבעים, לחבוק, בהזיות הבד שלהם, תינוקת בעלת גוף של אשה. ועוד איזה אשה!

אמר שהוא מוכן לקבל אותך לעבודה, כי שחקנית". היא היתה אז בת שש-עשרה וחצי, וגם הגבר העיקש ביותר אינו יכול לעמוד בפני שאפתנותה של אשה שטרם מלאו לה שבע עשרה.

★ ★ ★

דרך ארוכה עברה בריגיט בארדו, הי' נכס היקר ביותר של הארי כהן, מאותו פרוודור עץ ועד בימות הצילומים של ה'תמרונים הגדולים, סימטאות פאריס, והאלוהים ברא את האשה, דרך המתפתלת בין פרוודורים מצופים בכד זול, חדרי-המתנה, חדרי-אוכל וחדרי-מיטות של אילי הבד ה'פאריסאים'.

בעלה, רוג'ר חאדים, עלה יחד עמה. תוך שנתיים הפך במאי סרטים, במאי הסרטים של אשתו, ואחר מציא את עצמו בעלה ל'שעבר, עתוני הרכילות הצרפתיים הודיעו על רומן בינה ובין כוכב בד, שחאדים עצמו, ברצותו להפיק סצנה לוהטת ככל האפשר, השליכה לזרועותיו במערומיה. השניים הת'גרשו בסתיו, אך חאדים, בתוקף חוזה ארוך-טוח, המשיך להתראות בוקר בוקר עם אשתו-לשעבר, באולפן.

ואחר בא הרעש האמריקאי, המיברק של

הארי כהן, מנהלה של חברת קולומ' ביה השוקעת, חיכה ידיו בהנאה: לפניו היו מונחות הכותרות הרעשניות של בעלי-הטורים האמריקניים — "ב.ב. הסקס האי רופי", "ב.ב. ההצלחה של השנה".

היה זה למחרת הצגת הסרט האלוהים יצר את האשה בניו-יורק. הכוכבת, בריגיט בארדו, חתולת המין הצרפתייה בעלת פני ה'תינוקת, זכתה במסע-פירסום ספונסני, אשר כמוהו ידעו רק נשים יחידות-סגולה של הבד — מרלן דיטריך, אינגריד ברגמן, ג'ינה לולובריג'ידה.

כהן ידע גם, כי אותה שעה מנסים עשרות סוכני טלחיויה וסרטים להתקשר עם הבית הקטן, בקאטר דו טו, שליד פאריס, כדי להציע לנערה הצרפתייה בעלת החמוקים המסעירים את מיטב הפיתויים של מעשיות הסרטים והטלחיויה האמריקאיות. ולשהא: איש לא יוכל להתחרות בהארי כהן הזקן והטוב, שלוש שנים קודם לכן, בירכתי קפה פאריסאי ממדרגה שניה, חתם סוכנו הצר'פתי, בעקבות הוראה אישית שלו, על חוזה לשבע שנים, עם מי שאז היתה "אז, אותה נערה קטנה של חאדים".

עתה הגיע זמנו של בעל-החוזה הפיקח לקטוף את פרי תבונתו הנבואית. הוא ניסח מיברק הזמנה: "בואי, אנחנו מחכים".

★ ★ ★

כאשר תגיע בריגיט בארדו בסוף ה'חודש, לנמל ניו-יורק המזוהם והערפילי, תהיה זו אך תחנה נוספת בדרכה של ה'תינוקת הסקס-אפילית למרומי ההצלחה —

תחילת הקריירה הקולנועית (1951)

הצלחה בה זכתה כבר לפני שנתיים, ב'פאריס.

"יתכן ותזכור בחיך ציני את מקריותו העיקשת של הגורל. כיצד מצאה היא, בע'לת החוזה היקר ביותר של אולפני צרפת, וסתורת-הייצוא הראשונה במעלה של ארץ-היינות, האופנה והנשים, את עצמה עומדת ליד פרוודור העץ האפל המוביל לתאי ה'חשמלאים של אולם ההסרטה, מחכה לבעלה, רוג'ר, שייסיים את עבודתו.

גבר מבוגר יצא מעבר במת ההסרטה, וה'ציץ בה בהנאה בלתי-מוסתרת. עוד גבר, מאז שסיימה את בית-הספר היסורי לנערות היו הגברים מציצים בה באותו מבט, כפה פשוק ושפתיים חדות, כאילו התכחזו לנעוץ את שיניהם בפרי עסיסי. אולם אותו גבר חזר ושב. "אני אנדרי מוסה", הציג את עצמו, "מפיק סרטים".

"ואני אשתו של חאדים, רוג'ר חאדים. הוא עובד כאן אצלכם."

ככל שמסה ניסה להיזכר, לא הצליח בכך. "לא חשוב", הפסיר. "תגיד לבעלך כי מוסה

אנינה, נערה מלי צעירים (1952)

Flame-Glo

**השפתון האמריקאי
המעולה ביותר!**

רהיטים
במחיר בית-חרושת

אצל

„הרהיטי“
תל-אביב, בן-יהודה 78
(עם הקלות בתשלומים)

חדרי שינה
ארונות - ארונות ספרים
ספות - כורסאות
חדש - חדש ספה כפולה
פיקאסו - 260 ל"י

בית-חרושת לרהיטים ב. ג. את א. לוינשטיין
דוגמות חדישות ביותר בבית-המסחר לרהיטים

לוינשטיין

בית-המסחר: מרכז וולובסקי, ת"א
רחוב הרצל 43, ת"א
חדרי אוכל - רהיטי משרד - ספריות

לכבוד חנוכה

א. זוזובסקי
תל-אביב, הרצל 39

מערכות הרהוט החדישות ביותר, חדרי שינה • פינות הול • חדרי אוכל חדישים ביותר • ספות פינה נהמדות • ודוגמא מקורית של מזנון-בר-ספריה

מכונות גלוח חשמליות

מתקן ומלפף רובין

ת"א, יסוד המעלה 8
(ע"י התחנה המרכזית)

סיגל 5-5

דוגמא 5-5

אחים מורנו בע"מ

העולם הזה

בל מורא בלי משוא פנים

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785
ת. ד. 136, טען למברקים: „עולמפרס“,
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס טסה טסה בע"מ, ת"א, טל. 62239.
התפוצה: דוד טופל זבני, תל-אביב.
המשרד איננו אחראית לפונן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

מספר 1055 כ"ה כסלו תשי"ה, 18.12.57 שנה 21 המחיר 500 פרוטה

העולם הזה עולה עליו ומאימת לרסקו.
ברשותכם האדינה, אשמור את רחמי להי
דמנויות אחרות.

★ ★ ★
אמנם, יש כוח להעולם הזה. כוח רב.
אך הוא מנח במקום אחר לגמרי.
זהו הכוח המעלה סיוטים בלבו של מי
שהו המצייר לגור עיניו את העולם הזה
בדמות המפלצת הכליכולה, הדועת את
הכל ומסוגלת לכל.
זהו הכוח של ציבור הגון, הגותן את
אמנו בעתון זה. אין הוא מארגן, אין לו
כוח פוליטי כלשהו, אין לו אצילו ביטוי
ציבורי, אולם הגיונותם של גורמים הוא
כוח עצום, גם כשהוא עצור בלכבות בלבו.
ישנם רגעים קשים, כשחברי ואני מוגי
שים את עצמנו כמאסאדורים בזירת מלחמת
שורים, המסכנים את גופם מל חיה רעה,
לעיני קהל הרבבות העוק. אחרי תוע. תיהם
בהערכה, אך שלא יענה על דעמו לקפוץ
בעצמו לתוך הזירה, גם השבוע היו רגעים
כאלה, כשהמנגנון האויר ענה עלינו מכל
הצדדים, והוא יורה מכל כליה-שק.
אולם בכל זאת זוהי תמונה כוזבת
רודנים רבים למדו זאת בהיסטוריה: קשה
מאד לעורר ציבור הגון לפעולה. הוא תמיד
נראה אדיש וחסרי-שק בשלבים הראשונים.
הוא רוצה להיות בטוח לגמרי. נדמה תמיד
כי לרודנים ציגים, שאינם בוחים בכל
אמצעי, ישנו יתרון על ציבור כזה.
אך כאשר מתעורר ציבור כזה, כאשר נמ
תח החבל יותר מדי, הנקמה איננה. אין
כוח גדול יותר בעולם מאשר ציבור הגון
ונועם, המרגיש לפתע כי הגיונותו ואורך
רוחו נוצלו לרעה.

על-כן, חברים יקרים במנגנון-החושך, אל
נא תפחדו מפני מחתרות ואי-גיונות. ר
תיקיות ומודיעים, אל תפחדו משני כרי
דמיונים. אולם תפחדו מפני זעם האומה,
כאשר תתגלה האמת כולה, והלא בסוף
תתגלה.
זהו הכוח היחיד אשר נגדו לא יועילו
השמצות והאשמות-כזב והסעיף 111 וחסי
פות. וגם לא הנשק האחרון: הרצח.

★ ★ ★
אך מה שבטוח, בטוח. אני מכריז בזה
בשם עצמי ובשם כל חברי, שאין בדעתנו
לאבד את עצמנו לדעת בנתיב הקרוב, לא
בתליה ולא ביריה ולא בתאונות-דרכים, כדי
לעשות פרסומת לעתון, ואפילו לא כדי
להטיל את האשמה על השב.

חתימת יד

כשאני קורא את פרסומי מנגנוני-החושך
בעתונים השונים, אני מתחיל לפחד מפני
עצמי.

כי הנה אני מסקר, כך אני קורא, על מני
גון אדיר וגורא. בידי נמצא צבא פרטי,
מחתרת מסועפת, תיקיות סודיות המטילות
אימה על ראשי הציבור. יש לי סוכנים
בשב. ובש, מודיעים מקרב חברי ה
ממשלה וצמרת צה"ל. אני יושב ומתכנן
את הסלתו בכוח של שלטון החולש על כל
הכוחות המזוינים, על מנגנוני-החושך, על
המשתרה, על המענקים והמגביות, על ה
הסתדרות.

ברוח זו התנהלה ההקירה נגד אלי תבור.
ברוח זו העיד הממונה על שירותי-הבטחון
השבוע פני ועדת-החקירה-הבטחון של ה
כנסת. ברוח זו מוטר ראשי-הממשלה עם
ראשי המפלגות, והדברים כתובים בסירוש
בבטאון-הרפשי של השב, שכדאי כך בתחלת
לקרוא אותו. אני ממליץ.

ואין אני בוד במערכה הנפסדת. אני
פועל בשיתוף-פעולה עם דמויות ציבוריות
מכובדות ושורה שלמה של אישים אחרים.
קצין-משטרה גבוה אמר שאני „מפקד גדול“.
שמעתי שאילו אישים ידיוניים בצמרת
השלטון, היודעים כי תבור נחסף עידי
שלוחה של מנגנון-החושך, בטוחים יחד
עם זה שיש להעולם הזה כוח מאורגן ו
אדיר.

אם זוהי קנוניה מאורגנת כדי להדיק
אותי ואת חברי בשגעוני-הגלוח, הרי בעליה
יחאכזבו. בניגוד להם, אני יודע מה דל
כוחו האמיתי. אני יודע באיזה קרבנות
אנו מנהלים את המערכה הציבורית למען
האמת ותופשי-האדם, מבלי שעומד לרש-תנו
ארגון, תקציב או גב ציבורי מאורגן. אני
יודע באיזה תנאים קשים פועלים חוקרינו,
ואינו מסירות עצומה נדרשת יום-יום מחר.
מערכת זו, החיים במתחיות מתמדת, תוך
דרכות בלתי-פוסקות וכלי-בטחון קפדניים,
מוכנים בכל רגע למעשה טרור נגד גופם
מחד, ומיזמה מינהלית מצד השלטון מאידך.
אין זה נעים לחיות בבטחון שבבטחים אחרי
כל צעד מצדדי, מאזינים לכל מילה מ
דבריו, נרדף עלידי כוח שהוכיח במשפט
קסטנר נה רבה יכולתו בהפעלת פרובור
קאטורים. אקדה טעון הוא חבר טוב, אך
לא נעים ביותר.

לכן, עם הרצון הטוב ביותר שבועולם,
אני יכול לרחם על מנגנון-החושך המסכן
וחסרי-הישע, אשר מפלצת ודוגית בצורת

מכתבים

השמצת גיבור
בתור קורא ותיק וקבוע של עתונכם, אני
ששם להבהיר פרט מסוים השנוי במחלוקת.
באחד מעתונותיכם, לאחר פעולת קלקיליה (ה)
עולם הזה (1952), הספרות את החבלן ירמי
בורדנב וצייתנים אותו בתור איש מופת.
צייתנים שכאשר הותקפו בזמנו ראשי מע
רכת העולם הזה עלידי בריונים, באה הצל
תם סירי קבוצת צנחנים, אשר בראשה עמד
ירמי בורדנב.
בעתון הארץ שתאריך 9.12.57 התפרסמה
רשימה מאת שבתאי שבת, הכותב שאותה
קבוצת צנחנים, אשר בה נכלל ירמי, התי
קפה אתכם ולא הצילה אתכם, כפי שכתב
תם אתם. בתור חבר ותיק של ירמי הייתי
מבקש למרסם מעל רפי עתונכם את האמת

מכתבים

כתבתם בין השאר: "יוסף דגן, עיתונאי ספורט ועורך עיריית תל-אביב לשעבר, שמונה כמזכיר ההתאחדות הישראלית לכדורגל במשך שנים רבות, וייסד את התאחדות הכדורגל בישראל".

יוסף דגן ידוע כאחד מראשי ונקי כפיים, שמינויו כמזכיר ההתאחדות יכול להוסיף לה רק כבוד. אינני מאמין שהוא עשוי לעשות מעשה שיחפה על מעשי קודמו כי תפקידו.

ראובן סער, תל-אביב

אחרי בירור נוסף, התברר כי הכרטיסים שנרשמו לא בחזרתו של דגן, אשר איש אינו מפקפק בישרו ובמהימנותו. ליוסף דגן לא היה קשר כלשהו עם שריפת הכרטיסים.

מחוז לגר

לא יכולתי שלא להיזכר במאמרם על התודעה היהודית (העולם הזה 1043), כאשר נודעה השערוריה שכוב קבורת הילד שמיני בג'י. מי שעורר קינון בו הספק על מידת האילוסטרויות בו נכתב מאמרם הילד, כאמור שם פרסומתה וספחה על פניו. אכן רבים הם עדיין המיפוסים בינינו, הסבורים בלב ובמחשבה שמי שאינו מצאצאיו של אברהם אבינו, או לא בא בריתו, הוא נקלה וכוונתו מתי סופסוף יורסנו חנונים שמרניים אלה? האם ספרות המדינה בעיות פנים, מחוז לי בעיות שיוצרים חנונים אלה מדי פעם?

יעקב כורם, תל-אביב

בקשר לפרשת פרסם חנה (העולם הזה 1052), אתם מצטטים חלק מה"יורה דעה" ו"קובצים" מתי מציגים ומתחמקים יחד עם מתי ישראל, מפני דרכי שלום. הייתי מציע לכם לעיין בפרשנות של רש"י לכך, האמר: "עם מתי ישראל ולא בקברי ישראל, אלא מתעסקים בהם אם מצאנו הנונים עם ישי רא"ל". וזאת היא גם כונת הילד, וכנראה שלא ידעתם לומר דעה. ובכל אופן, תמיר אם רב בישראל פוסק, יש לו מה לסמור ואסור לכלל דברים.

ישראל וסרמן, חיפה

הילד שנשבר מעבר לגר (העולם הזה 1051) נתן לי את הדחיפה האחרונה. לא אוכל יותר להתאפק. אני רוצה לפנות בי אופן ישיר לשר דתות: כשהנינו העניינים עד לשערי הקיבוץ, אימתם והכרתם חרם בקשר לחזיר. אני ילדית הארץ, משפחת דתית ודם יהודי טוב וזרם בעורקי. חזיר אינני אוכלת, אך מה איכפת לי כשהכירי או ילדי אוכלים אותו?

האם אנשי ההנהגה הפלמ"ח, הל"ה, חי אצל וכל התנועה הקיבוצית אינם יחידים טובים? והם אכלו חזיר. כשיבואו בפני הן קרוב ברור הוא — אותו יורה אבינו על מכוניות הנוסעות בשבת, עם אותו קיבוץ חרם היושב עשרות שנים על הגבול — איוה כה מאוניים תהיה על העליונות?

עברתי לא פעם בבית-הקברות הצבאי בי חיפה. מתוך עשרות מצבות של צלבים בני למת לה מצבה אחת של מנודרה. האם אני צריכים ללכת לא הנונים כדי ללמוד מירושלם של המסירה אנוש? אני מתביישת בעצמנו ושומם קשה לי להתרנן למחשבה ש"דברים אלה התרחשו וקרו במדינה בה נאורה כמי דיתנו. אני רב מקוה שיוחקו חוק חרש בנדרו זה, חוק אנושי ומתקדם יותר, ולרוב דיסקין הייתי נותנת תעודת חשור. הוא אינו ראוי לתפקיד הנכבד שנתנו לו.

אסתר חם, קבוץ חולתא

בניגוד למכש

בקשר עם מאמרם על חוזה של ששתכני דיר תעם. מיוסר של רסוק האוסר על המשחקים להילד ילדים (העולם הזה 1050) חרשו לי להמנות את תשומת לבכם כי סעיף כזה בחוק הוא פסול ובית-המשפט לא יתחשב בו. לפי זכויות היו תפרטים כאלה בספר המנהל, אולם בית-המשפט קבע כי סעיף זה הוא נגד סוכות הצבור, מאחר ומסורת כל החוקים היא שמירה על החפתי חוזה המין האנושי, ולפי זה מכליל התי פתוח שכזאת.

אבקשם לא לפרסם את שמי, כי הדבר מתנגד לעקרונות מקצועי.

עורך-דין ע. דה, תל-אביב

גם בחול"ל קיימים חדרים להשכרה, המיועדים לרוויגים ולזוננות בלי ילדים כלכל, אין כל פסול בכך — ומדוע לא יהיו גם בארץ דירות מסוג זה? כאשר להפתעתה של שושנה ריאמנס שכונת לה שהיא ע"י סרת להיות אם, התי שידעה זאת עור ופן רב לפני שהתחם על חוזה חשכיות.

אורה אוהב ילדים ושקט, חיפה

אומריסוגסטיה

לאור הצלחתם הנדולה במדור תצפית, שאחת מנבואותיו שהתאמתו באופן הבולט ביותר בזמן האחרון היא התפטרותו של חבר הכנסת אהרון רמון מסיעת מפא"י (העולם הזה 1051), הריני מציע כי באופן קבוע יומע במדור זה כי אחד חשורים או חברי הכנסת יעטרם להתפטר. נראה ש"י סדור זה משפיע ישירות, שמא כראי לנסות כוחכם גם במסקרה הראשי של המשטרה?

שמעון שלשה, חיפה

כאשר עתונכם מפרש כרצונו עובדות חי נוגעות לתנועת החירות, כדי להתאים את הפירוש לעובדות או להיפך, לא הייתה נ"י הנים לקבל את תגובותי. אולם כאשר סדור תצפית מביא התבאואר שאין לה שחר, הייב אני למחות על כך בכל התוקף. הנבואה על נסיעתו הקרובה של מר בנין בשליחות חי נגבית היחודית המאוחדת (העולם הזה 1050) מפניו שעתה אפילו בדמיונכם.

אברהם דורי, המזכיר הכללי של תנועת החירות, תל-אביב

לת קיבוי, בידעת מפקדיכם. ירמי עצמו עזר אחר כך בזהויה המתנקשים.

החטיפה (המשך)

אנו התחמקנו ממה מתכבדים לשלוח כך כת עירור לכתבתם שנחטף ונפל קורבן לי החקפה מראית של נובלים חסרי-מצפון. הנינו מביעים את הזרועות והזרועות נוכח התנקשויות בוגדניות כנו זו הפוגעות בי אשיות הרמקורסיה הישראלית ומסכנות את חופש העתונות.

יהושע דוויב, יעקב אבשלום, חיים איבס, ירושלים

... כל שותרי בסחון האמיתיים עומרים לימינכם.

עמנואל ס., חיפה

חטיפתו של אלי תבור עלולה לפקוח עיניים ולעורר לתבנת עינינו הערבים בישראל, שסבלו עד כה מיהם של איימיו במענו תיהם כלפי השלטונות. מי שלא האמין לי מעלות, בברר משע ושרירותיכל כלפי ה"חוב הערבי" שלעיהם התרענו במשך שנים, במחשבה כי יחזיקו אינם מסוגלים לבצע דברים כאלה, עשוי לשנות את דעתו עכשיו.

עבד אל-חפיו רשיד, המושלש

חטיפתו ומעצרו הבלתי-חוקי של אלי תבור מוכיחים בפעם נוספת את אמיתות העובדות המפורסמות בגליונותיכם, על הסכנות ההפוך רות במשטר חש"נים למיניהם. כיוון החקירה של המיטרה לא הפליא את אחר. יומיים לפני הבחירות לכנסת השלישית התפסלו עלי בריונים, הידועים כמושעים מעדים, בהר ט.ב. סקוני באבנים והיכו על ראשי בי ידיות של מוריות.

היה זה אחרי שניהלתי תעמולה נמרצת לטובת סניף הפועל המזרחי במסום, ואז ההליוט עסקי מפא"י לקמריני בררר וז פרק בהלכות סוציאליזם. נודע לי מן אדם בשם פאול סלם, שהיה פעיל מפא"י בהרטיב באותה תקופה, כי על ההתנפלות עלי הוחלט בישיבה סגורה של סניף מפא"י בהרטיב. גם אז ניסתה המשטרה להוכיח כאלו אני בייחתי את ההתנפלות על עצמי והיכיתי את עצמי על ראשי בסודיה. נראה לי שהי משטרה יכולה לשנות את התקלים הזה. אין כל צורך לומר לכם — אל פחדו המשיכו במאבקכם, שחוא מאבק כל שותרי האמת. יוסף כרץ, דימונה

לא חשב. הסף את אלי תבור איני מתאר לעצמי שמוסר כמו השב. יתנתג בצורה כה פשוט וילך לחטוף אדם הממלא רק תפקיד צדרי במערכת. אני מאמין בלב שלם שאלי תבור נהטם על-ידי אלמונים בעל כרחו, שהיו מעוניינים שיהא רעש במדינה, וזהו ניצולו אהכם. מדוע לא השתמשו בי הגיון הקר האופיני לכנס מדוע לא תחשבו גם בכיוונים אחרים, כנון מרובקציה כלפינו וכלפי השב, כדי לשפור שמו למדורה חי גדולה.

משה בורשטיין, תל-אביב

פרשת קסטנר

תשומת ליבי הוסבה לכתבת שהופיעה בי גליון העולם הזה (1052), על מאמר שהתי פרסם בהארץ. בכתבה זו נאמר שהבר מערכת הארץ, מר ברור בר, פורסם בהארץ בחתימת "כתב מיוחד", מאמר בו התרוע על השחית בפרסום מסקניהו לענין הערעור במשפט גרינוואלד-קסטנר לפני בית-הדין העליון. תיאור זה משולל כל יסור. מר ברור בר לא כתב את המאמר הנ"ל וגם לא היה לו כל חלק ביומו. המאמר נכתב ביומתי, על-ידי אותו חבר המערכת שביקשתי אותו לכתוב אותו.

מאחר שכתבתם שלכם מכוססת על ברותא, מתמוטט ממילא כל בנין המסקנות שכותב הכתבה חקים אותה על ההנהגה, שכאילו מר ברור בר כתב את הכתבה הנ"ל.

גרשום שוקן, עורך הארץ, תל-אביב

בעיות לשער

גילויים המרעישים על ההפקרות השוררת בהתאחדות הכדורגל הישראלית (העולם הזה 1052-1054), הרתיחו את רמי. ככדי רגלו שהקריב את השנים המובנות ביותר למען הספורט הישראלי ללא כל תמורה, לא תיארחי מעולם לעצמי שיש בין העם סנים המנהלים את עסקי ספורט הכדורגל כאלה תחשבים חיים ורוחים על חשבונותי. הייחית תעונות הספורט עד עכשיו? היכן האנשים ששכס מפאר את נשיאות התאחדות הכדורגל, ושאישי אינו מפקפק בישרם? מדוע אינם מרימים לא קולם לא יתכן ששערורי יות מעין אלו תעבורנה בשתיקה. האם מי חכים העסקנים למר הכדורגלני?

כדורגלן, תל-אביב

הזכחה נוספת כי בכל מקום בו שולחות המספלות את ידו, שם נמצאת שחיתות.

יעקב שלח, תל-אביב

ורקתם אכן למים שקמים. הצלחתם להבקיע את קשר השתיקה האופף מזה שנים רבות את עסקי הספורט בארץ. ררושה עתה פער לה מירות ונמרצת לסיחור האוירה הבלתי סהורה סכיי הכדורגל, אחת יגיע סופו של הספורט האמיתי במדינה.

שלום קורסקי, ירושלים

... כל גילויים על העשש מאחורי חי קלעים של ההתאחדות לכדורגל היו רק אסס קלה ממה שמתרחש שם באמת.

יהודה ב., תל-אביב

בכתבתם האחרונה על גובר ההתאחדות לכדורגל צבי ברים (העולם הזה 1054)

הוא צעיר
ואתלטי...
בעבודה וכן
בספורט הוא
תופס מקום ראשון

מובן מאליי:
נלסון הוא מעשן!

החנויות המובחרות בתל-אביב מציעות לחנוכה:

● ברחוב כ"היהוד 6 (ליד מוגרבי) חולי צות קורדווי וצמר (וללא גיהון) זי קטים, מכנסיים חורפיים, מודלים אמרי קאיים ואיטלקיים. פיג'אמות, עניבות, צעיפים, כחורים ואפורות. כן אפשר למצוא את מיטב מעילי הגשם לגברות ולגברות ומכנסיים לגברות בגזרה נאה. נעליים חורפיות בתפירת יד, מודלים קלאסיים, ודוגמות אלגנטיות **DERNIER CRI** אלה הן אחדות מן הפתעות שמגישה לכן חנות הנעליים **טוב טעם ברחוב אלנבי 60** לכבוד חנוכה. החנות **טוב טעם** דואגת לא רק ליופי אלא גם לכריזמה הרגל.

● אם ברצונך לשמור על בריאותך ובריאות בת זוגך, אל לך לנסוע באוטו במגן רוח מקורי אצל **מנחם ברחוב הרצל 82**. אצל **מנחם** תמצא את מגני הרוח המקוריים אחרת יש להזהר מי זיופים.

● הדוגמות החורפיות והחדישות של נעלי עדין מרחוב אלנבי 92 כבר מושך כות כל עובר ושב. נעליים בסגנון איטלקי ופאריסאי עם עקבים קצרים וי גבוהים אשר לא אשה אלגנטית ובעלת טעם עדין חייבת לנצול. כן מבחר עשיר של נעלי גברים הנותנות לך הליכה נעימה וקלה.

● הרהיטים בסגנון החדיש ביותר כבר הופיעו בחנות המרוחת **אוישנים קי ברחוב הרצל 56**. ספות ונדרות מרופדות בטעם עדין ובכד ריפוד מעולה ובצבע לפי טעמך. קומפלט חור אוכל נחמד. חררי שינה נוחים. דוגמות מקורי יות של מזנון-ברספריה.

● לכבוד חנוכה ולעונת החורף מב- חר עשיר של בדים מן האיכות המעולה ביותר ובשלל צבעים אצל **בראון את בילר ברחוב נחלת בנימין 43** (טלפון 4005). החנות **בראון את בילר** היא סמל האיכות של בדים מתוצרת הארץ ומתוצרת חוץ.

● החנות להלבשה **בן-ציון דגן ברחוב נחלת בנימין 51** מעמידה לרשותו כמ מבחר עשיר של בגדי חורף מן המודלים החדשים ביותר והאיכות ה מעולה ביותר. לגברות: מעילי חורף, זקטים, מעילי גשם בלון-ידיה, שמלות במודלים פאריסאיים שזה רק עתה הוב או ארצה. חצאיות, צעיפים, דברי סריגה וחולצות. לגברות: זקטים חורפיים, מכ נסי צמר וגברדין, חולצות חמות, אפור דות, עניבות, כותנות, וכל הלהבשה לי גבר אלגנטי. הכל במחירים עממיים.

● החורף הגיע ואחיו הופיעו כל הדגמות החדשות להלבשת גברים לער נת החורף בחנות האלגנטית **ויקטור**

ג'קל'

חליפות ושמות

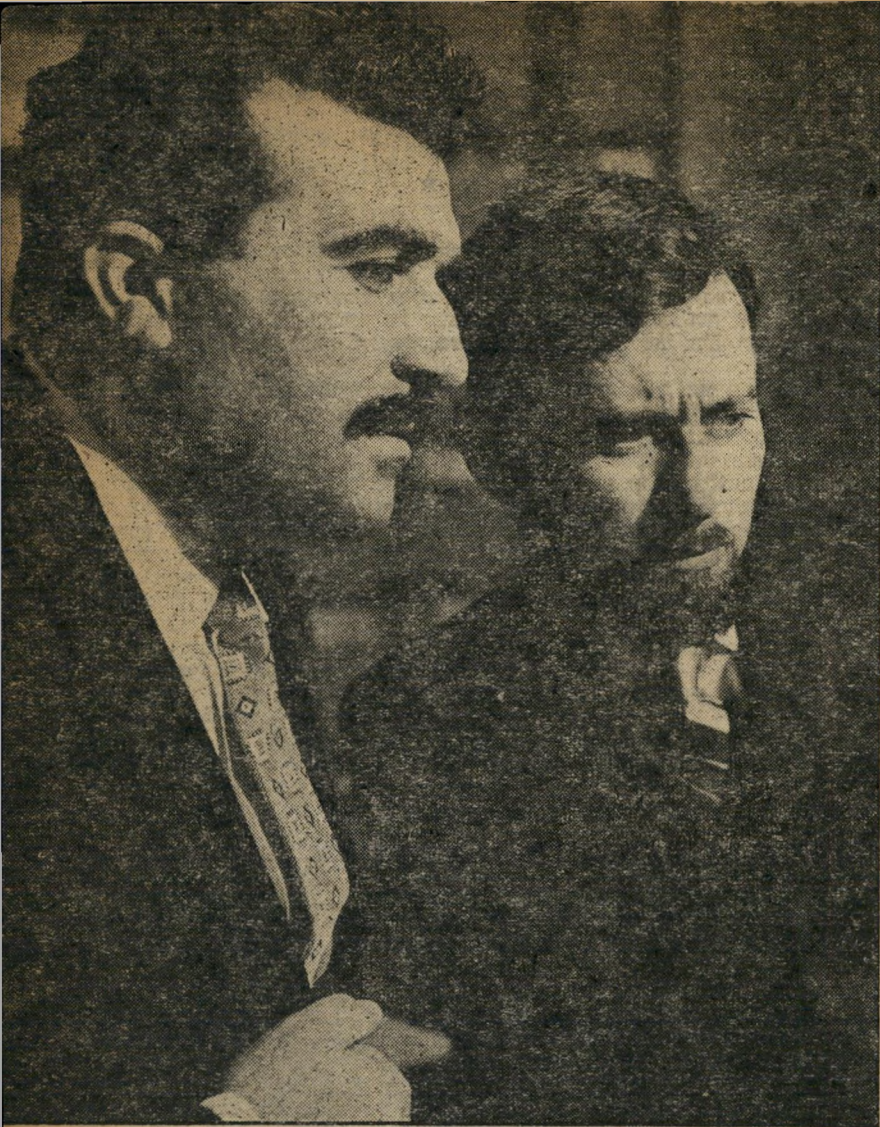
באיכות יצוא של

Jerconit

ג'רסי

100% צמר סרוק

מחוסן בפני עש ע"י "פויטין"

ה אולם הקטן של שוטח-שלום יוסף דב זוהר המה מרוב אדם. בערכוביה מנחות
ה שבו, עמדו ונדהקו זה אל זה שוטחים במדים ובלשים, רועיונות, גנבים ואנשים
במהירות של חוקר מנוסה הוציא השופט, לשעבר קצין-משטרה גבוה, צווי-מצר ושיתרויים
בערכות.

במרכז הערכוביה עמדו שני גברים צעירים, בחליפות כהות ועניבות שקטות, חיכו
בסבלנות לת רם. יחד עמם חיכו עשרות עתונאים וסקרנים, שבאו במיוחד למאורע זה.
כי שני האנשים שעמדו בין תריסר השוטרים המתרוצצים לא היו נאשמים רגילים, על-פי
סעיף פלילי שיגרתי. הם עמדו במרכז סערה ציבורית שהרעשה את הארץ הש-וע עד כדי
שיכחת כל נושא אחר.

אורי אבנרי, 34, ושלוס כהן, 31, העורך הראשי וראש-המערכת של העולם הזה, הוכאו
בפני השופט ונאשמו שבשני גליונות העולם הזה (1052 ו-1053), ובשתי מסיבות-עתונאים,
האשימו את הש.ב. בחטיפת אלי תבור, ובצורה זו פירסמו "ידיעה העלולה לגרום פחד וזו
בהלה לציבור, או להפריע את שלום הציבור", ביודעם שהידיעה היא שקר. העונש על
עון זה, לפי סעיף 62 של פקודת החוק הפלילי: שלוש שנות מאסר.

בצורה זו הגיעה לשיאה פרשה שגרמה השבוע לויכוחים סוערים בכל בית, חברה
ופנישה. לפי כל הסימנים, היתה עלולה להתגלות נקודת-מיסנה בתולדות המשטר הקיים
בישראל.

★ ★ ★

צד שלישי מפתורי

ש שבו לפנינו היה פרוש ערפל סמיך מעל לפרשת חטיפתו של אלי תבור. לא רק
בטא-ההתעמולה השכיחים של המסדות המעוניינים, אלא גם אנשים ששטים, העלו
עשרות סברות שונות וסותרות על הפרשה המוזרה. רבבות המלים שנשפכו בכתב ובעל-
פה, חלקן בזווין וחלקן בתוס'לב, גרמו למבוכה כמעט מוחלטת בלב האדם הפשוט, בעל
הרצון הטוב, שרצה להסיק לעצמו מסקנה עצמאית, לפי שכלו הישר.

גירסות אלה כללו כמעט את כל האפשרויות והאישיותות. העיקריות שבהן:
● ההאשמה שהושמעה עליי העולם הזה, כי אלי תבור נחטף בידי אחת משלוחות
מנגנון-החושך, כדי לחסות ממנו פרטים על מק-רות-האינפורמציה של העתון בחוגי הממשלה,
המפלגה השלטת והצבא, להתחמק על הצהרה כוזבת כי פגישות מסוימות של אורי אבנרי,
בהן השתתף תבור לבדו מכל חברי המערכת, נועדו לייסד מחתרת להסלת בכוח של
השלטון הקיים.

● הגירסה שהופצה בחציפה עליי המשטרה, כי החטיפה בווימה עליי אלי תבור
האו עורכי העולם הזה לצורכי פרסומה.

● גירסות שונות כי החטיפה בוצעה עליי אנשים שהיתה להם סינה פרטית נגד
תבור, או עליי חג העולם התחתון שרצה להתנקם בו על כתבה שפירסם.

● הגירסה שהופצה עליי אחד הדוברים של מנגנון-החושך, כי החטיפה בוצעה עליי
מחתרת, שאינה קשורה לא בהעולם הזה ולא בש.ב., מתוך כוונה תחילה להטיל חשד על
הש.ב. ולעודד את אמון הציבור אלי.

לכל אחת מן הגירסות האלה היה מחנה גדול של תומכים, שהגנו על דעתם בשצף קצף,
בשביל אלה שניצבו מאחורי החטיפה, או שהיו מקורבים לחוטפים, היה זה מצב גור
ביותר. אילו שתקו באותו רגע ונתנו לויכוח לגחץ באופן ט-עי, היו יוצאים מן הסתם
נקיים. כמו לגבי פרשות קדמות — כגון רצח קסטנר ופרשת הקצין זאב שטיינברג —
היה בלבול-היוצרות בציבור מגן על יוזמי הפשע מפני זעם העם.

בבהלה היסטורית נעצרו השבוע אורי אבנרי ושלוס כהן, בנוסיון להציגם בדמות

אורי בבי העולם

הצלול לא נשארו אלא שתי גירסות בלבד, אשר יכול היה להימצא להן ביסוס הגיוני,
החשדות החמורים שהעלה העולם הזה נגד מנגנון-החושך התבססו על סידרה ארוכה
של ידיעות ומסקנות הגיוניות, שבחלקן איאפשר עדיין לפרסמן ברבים, ואשר יתבררו
רק כאשר תגיע הפרשה בפני השופטים. אולם עתה סיפק פירסום מנגנון-החושך דרך חדשה
כדי להגיע אל אותה מסקנה.

כי אחת מן השתיים:

● או שגירסת מנגנון-החושך צדקה, ואז בוצעה החטיפה עליי המשולש תמיר-
אבנרי-שטיינברג מתוך כוונות פוליטיות מרחיק תילכת, כחלק ממוימה כללית להטיל בכוח
את השלטון הקיים.

● או שמנגנון החושך שיקר בגירסה זו — ואז אין שום מנוס מן המסקנה ששיקר
גם בשאר טענותיו, ושיש לתת אימון מלא ובלתי-מסויג בגילויי העולם הזה. כי אין

להעלות על הדעת שמנגנון כזה יסיף שק-
רים הנוגעים לדיני-משפט, ובכללם האשמות
ברצח, לשם מטרה צודקת ו-לתי-חשובה.
המטרה היחידה של עלילה כזאת — אם ה-
תה כוזבת — יכלה להיות רק לחפות על
פשע מתועב, שבוצע בידי המנגנון עצמו.
עתה היו החזיתות ברורות. זו מול זו
עמדו שתי הטענות. נסלה הטענה המג חכת
כי תבור ביים את חטיפת עצמו, בידיעת
משפחתו, כמעשה קונדס או שוין. נסלה
הטענה, המנוחת לא פחות, כי עורכי העולם
הזה, אנשים בעלי נסיון ציבורי רחב, התגרו
ביודעין במנגנון האדיר ביותר במדינה, בעל
כוח כמעט בלתי-מוגבל, כדי למכר כמה
מאות גליונות נוספים של עתונם.

זו מול זו עמדו עתה שתי האפשרויות
היחידות:

● חטיפה פושעת בוצעה עליי מנגנון
אשר יש לו קיר-ה זה או אחרת לצמרת
השלטון, כדי להנחית מכת-מוות על האנשים
היחידים במדינה שהוא חושש מפניהם. כי
מקרה זה לא חשוב איוה שיין בדיוק ביצע
את הפשע בפועל, ואם היתה זאת שלוחת
רשמית או בלתי-רשמית של שיין זה או
אחר.

● לא היתה כלל חטיפה, אלא זוהי אגדה
וזניגות, שהוסתרה עליי תוכנית ששנית של
תמיר, בהשתתפות עורכי העולם הזה, ל-
פלת השלטון. אחרי שהפיץ בטאן מנגנון

לאפשרות זו היתה סיבה נפשית עמוקה. הרוב הגדול של הציבור, ששכלו הישר אמר
לו כי אין זה מתקבל על הדעת שהחטיפה בווימה עליי העולם הזה, לא רצה גם להאמין
כי מוסד ממלכתי, או מוסד אחר הקרוב בדרך זו או אחרת למוסד כזה, הכר לפקודתו של
ראש-הממשלה עצמו, יבצע פשע כזה. כי אילו האמין אותו ציבור באפשרות זו, היה
הדבר מחייב אותו להוציא מסקנות קיצוניות ומכאיבות ביותר לגבי מהות השלטון הקיים,
ראשיו, והחוגים עליהם הוא נשען בדרכים שונות.

היה זה הרבה יותר נוח להניח כי הפשע בוצע עליי צד שלישי מסתורי, שלא נתגלה
ולחנות לדברים להירדם.

★ ★ ★

מיומנה להפיד את השלטון

ל פתח התרומם הערפל. לא גרמה לכך פעולה גאנית מצד העולם הזה, מהיפך,
האנשים שסילקו בהיסח-הדעת, ושלא ב-
כחה, את מסך-העשן שהגן עליהם, היו
דחאק אנשי מנגנון-החושך.

מזה שנה וחצי מפרסם המנגנון שבועון
כושל, בעל תפוצה זעירה, בו השקיע כבר
למעלה מ-400 אלף ליר ת, ואותו הוא מ-
חלק חים לגופים שונים. מטרת הפירסום
היא להפיץ עלילות על אותם החוגים ו-
האנשים שהעזו להתגרות במנגנון במלחמתם
למען האמת. אחרי נסיון קצר להסתיר את
זהותו האמיתי, נאלץ פירסום זה לחתור על
ההכחאה. הוא הפך, בעיני הציבור, לדוברו
הגלי והרשמי של מנגנון החושך על שלו-
חותיו השונות, ואף לדובר צמרת המשטרה
וקבוצת המנהלים של חצר ביג'.

השבוע עשה בטאון זה שרות גדול ל-
לוחמי-האמת. הוא פירסם בהרחבה את גיר-
סתו הרשמית של מנגנון החושך על חטיפת
אלי תבור. הגירסה: חטיפת אלי תבור בווי-
מה, בידיעת תבור עצמו, עליי עורכי-הדיון
שמואל תמיר, עורך העולם הזה אורי אבנרי,
וחוקרי-הבולשת הנודע זאב שטיינברג, כחלק
מתוכנית גאונית לטשטש את עקבות רצח
קסטנר, בו, כך נרמז, היה להם חלק ממשי.

ברגע שהתפרסמה גירסה זו, התרומם
הערפל והתבהרו החזיתות. כל האפשרויות
כאילו החטיפה בוצעה עליי גורם שלישי
מסתורי נעלמו בהכרח. באור הצגון של ההגיון

בבית המשפט

ראש מערכת העולם הזה שלום כהן, והעורך הראשי
אורי אבנרי, עוקבים אחר הדיון המשפטי, שנערך בבית-
משפט השלום בתל-אביב, ואשר בו דחה השופט זוהר את דרישת המשטרה לעצור את השניים.

החושך גירסה אחילית ונפשעת זאת — יכול היה כל בר דעת ששקל את המצב בהגיון צלול להגיע אל האמת.

★ ★ ★

דויד בן-גוריון בראש

אם היה ספק כלשהו שאלה הן החזיתות ושכן הוקל מאוד על בירור האמת, הרי בא איש אחד וסירר אותה. ברבע שקם דויד בן-גוריון בכבודו ובעצמו, והתייצב בגלוי בראש המחנה שיצא השבוע למלחמת-חרמה ב"מסילי השלטון", היה ברור בעליל באיזה סכך הסתבך הגרעין האמיתי של המשטר. בשום מקרה אחר לא היה דויד בן-גוריון מסכים ליצור מצב בו עמדו זה מול אלה, בצורה שלא נשתמעה לשתי פנים, ראש ממשלת ישראל ולוחמיה-אמת.

תרועת-ההצצה הביניסטיית הראשונה באה בצורת שאלתה, אותה הומין כנראה ביג'י עצמו, כמעט למחרת החטיפה, מפי חברת-הכנסת המפא"ית בבא אידלסון. שאלה אידלסון, עסקנית אפורה וטיפוסית של ארגון אמהות עובדות: "מהי מידת האמת בפי דוברי השבועון העולם הזה כי אליהו תבור נחסף עליי שירות-הבטחון? היש יסוד להנחה הנפוצה בעתונים, כי אנשי העולם הזה ביימו את הדבר?" (בא תו רגע לא הפיץ אמנם שום עתון הנחה זו, אלא היא צוטטה באופן רשמי מפי דוברי המשטרה והשב"כ, תוך ציון המקור). תשובת ביג'י לשאלתה המבויימת: "לשאלה זו בדקתי (את) הדבר ואני משוכנע כי טעות דוברי השבועון היא עליה פושעת, מחוסרת יסוד, המטילה צל כבד על ממצאיה. לשאלה 2: הנחה זו אינה נמונת, אבל לפי הידיעות המסעות שיש בידי, אין ביכולתי להגיד איזו כנופייה ביימה או ביצעה את החטיפה, אם באמת היתה חטיפה".

מכיוון שבכל הכנסת, על 120 חבריה בעלי-החסינות, אין אף ח"כ אחד המעז לקום בגלוי נגד המנגנון הכליכול ורבי-התיקים של השב"כ, לא קם אף ח"כ אחד לשאול את השאלתה האמיתית, שהתבקשה מן המצב:

● "אילו באמת ביצע השב"כ או מוסד הקשור עמו את החטיפה, האם היה שרי-הבטחון קם ומודה במעשה?"

● "האם קיימת אפשרות כי השב"כ או מוסד הקשור עמו או מוסד הדומה לו, ביצע את החטיפה ומסתיר את הדבר גם בפני שרי-הבטחון, כדי לחפות על כשלונו המחפיר של הנסיון?"

● "איזו דרך אחרת יש לשב"כ או לשלוחה אחרת של מנגנון החושך לסחוט מפי אדם

המאבק המשכתי
רגע מתוך הישיבה השלישית בבית-משפט השלום בי תל-אביב, שדן בדרישה לעכב יציאתו של אורי אבנרי מן הארץ. בישיבה זו נטונה המשטרה מדרשתה. במרכז עומד עורך-הדין מירנסקי, משמאל: קצין המטה הארצי אליעזר פוגאטש; מימין: מפקח ראשון אהוד ספורטה, עתונאים ועורכי-דין.

אינפורמציה על השיטה בה השיג העולם הזה ידיעות סודיות על הנעשה בישיבות הממשלה והש"א. עצמם?

● "כיצד רגיל השב"כ לעצור אנשים שיש ברצונו לחקור, לאור העובדה שאין לשב"כ מעמד רשמי מוכר?"

● "כיצד זה יתכן כי השב"כ, אשר אסר את הנאשמים ברצח קסטנר ארבע שעות אחרי המעשה אף שלא השאירו שום עקבות, ואשר יש לו שליחים וסוכנים בכל חוג, מפלגה ועתון במדינה, לא גילה עד היום שום עקבות שיויילו אל חוספי תבור או מביימי החטיפה?"

★ ★ ★

הצגה מבישה בכנסת

שאלות אלה לא נשאלו. בכנסת כולה לא היה איש שישאל אותן. תחת זאת ערכה הכנסת כעבור חצי שעה הצגה מבישה, שהוכיחה בצורה מנוצעת את חוסר התוכן הדמוקרטי מתחת למעטה הפורמלי החיצוני של מוסדות הייצוג במדינה.

לפני הכנסת היו מונחות שלוש הצעות לסדר-היום. המציעים לא הציעו להסיק שום מסקנה. הם דרשו רק כי הכנסת תערוך דיון מקיף על טיפול המשטרה באלי תבור. היה ברור כי יוכוח זה היה ממילא מעלה את בעית זהות החוטפים.

המציע הראשון, ד"ר יוחנן באדר (חרות) נמנע בקפדנות מלהשמיע כל חשד ביחס לחוטפים. כעבור יומיים פירסם מאמר ארוך ומנומק, בו העלה את הגירסה כי החטיפה בוצעה על-ידי מנגנון-החושך של מפא"י (ראה מסגרת). אולם ביוכוח זה הצביע רק על פרט אחד: התנהגות המשטרה, שפעלה מן הרגע הראשון כדי לשכור את אלי תבור, מעלה חשד כבד. העובדה שהחקירה במשטרה נוהלה על-ידי אנשי קשר של השב"כ, באותה שעה שתבור השמיע חששות כבדים ביחס לחלקי של מנגנון-החושך בפרשת חטיפתו, עמדה במרכז דבריו.

בחקירה (של אלי תבור) השתתפו קציני משטרה רבים, וביניהם קצינים שלפי חידוע בציבור הם קציני-קשר בין השב"כ לבין המשטרה, קרא באדר. אינני רוצה לפטול קצין ששירת בשב"כ, אולם אני שואל את הבית אם היה זה לפי הטעם הטוב, ואם זה הלם את שמה הטוב של המשטרה ואת כבוד המדינה, שבאווירה זו, שלאחר החטיפה, השתתפו אנשי השב"כ בחקירה? האם אין במשטרה קצינים אחרים? האם אין עובדה זו שבין הקצינים השתתפו חוקרים של השב"כ, מוסיפה לאווירה זו גם הרגשה בלתי-ניחנה ביותר?

לגלג ח"כ הצ"ח פרץ ברנשטיין, שהצטרף לדברי באדר: "אינני חושב שזה יסכן את בטחון המדינה במשנהו אם הענין יובר פה, וכך אני מציע לעשות".

משה סנה, המנהיג הקומוניסטי שחזר זה עתה מח צ'לארץ (וסיפר בכנסת כי הידיעה על חטיפת תבור הופיעה בהבלטה בעתון הצרפתי החשוב ביותר, להימונ) חזר אף הוא על אותה נקודה יסודית. "אם קרה דבר כזה, יש לברר אותו, ואין לסמוך על תשובות השרים. ודאי ישיב פה שרי-המשטרה, ואני יודע איזו תשובה היתה הנכונה ביותר בפני — אילו היה קם ואומר: אינני יכול לענות על כך, זה ענין של השב"כ, אין לי שום שליטה על השב"כ, (המשך בעמוד 8)

מאמר זה נכתב בידי חבר-הכנסת ד"ר יוחנן באדר בעתון "חרות". יומיים אחרי היוכוח בכנסת על חטיפת אלי תבור. מאחר שזהו הניתוח האובייקטיבי הנוקב ביותר שפורסם עד כה על פרשה זו, מידי אישיות שאינה צד לפרשה, בעלת עבר מזהיר כעורך-דין וכאיש-ציבור, מעתיק אותו. העולם הזה — במלואו. אף שאינו תמים-דעים עמו ביחס למסקנות הניתוח.

ש.ד. היה הכינוי שניתן בשעתו על-ידי אנשי הארגון הצבאי הלאומי לצמרת ההגנה, וביחוד לש"י, אבי הש.ב. הנוכחי. האותיות הן ראשי-התיבות של "שמונה-עשר דרקס". הביטוי הזה נוצר אחרי ששמונה-עשר מראשי אצ"ל פרשו בשנת 1936. עברו להגנה.

של המשטרה לא הובע או ספק לגבי עצם החטיפה.

★ ★ ★

לשון הרופא וסגנון המשטרה

רעתה — לגבי שובו של אלי תבור — והמצב בו היה: הרופא בדק אותו בשעה שחזר הביתה, וסרם נלקח למטה המחוזי של המשטרה ונחקר על ידה. מר שיטריט ציטט מפרטיכל החקירה הזאת לאוני הכנסת. ואף אם לא נעשה את התיקון הדרוש, כדי להי: חזין בין לשון רופא לבין סגנון פרטיכל משטרי — הרי ברור ממה ששמענו, כי מצבו של תבור בשעת הבדיקה היה בדיוק כמצבו של אדם שזה עתה יצא מידי חוספיה. הוא היה "מבולבל", הוא רעד באבריו, היה לו חום (37.6 מעלות), הוא התלונן על כאבים בגופו ועור פניו.

גם זה מובן לגבי אדם שראשו היה בי משך שעות רבות בשקו וחזר צעיר זה היה צריך להיות שחוק גדול, לו כל הסימנים האלה היו מבויימים, בכדי לעשות רושם שהוא נחסף. ולולא היו חוספים אותו ומתנהגים בו כמו שסיפר אחר כך, ולו היה מבלה אותה יממה בשקט ושלחה באיוו די רה, ומצפה עד שיוכל לצאת ולסכר בדיות, הרי לא היה בו איתם סימנים פיזיים, אותה רעידה ואותו בילבול שהרופא העיד עליהם. ועוד: לו היה מחליט אורי אבנרי מתוך שנאה לשב"כ, או מתוך חשק להוסיף לפרט סומת לעתונתו, לביים חטיפה — האם היה בוחר באלי תבור כשחקן הראשי? דראי ש לא הוא היה עושה את המלאכה בעצמו, או היה מגייס אחד מחבריו החותקים, ה ראויים בעיניו לאותה פירסומת רבה שהפכה עתה את אלי תבור הצעיר לאחד מן העתיר נאים המפורסמים ביותר בארץ.

לו רצה אורי אבנרי מראש לביים האשמה נגד שב"כ, לא היה בוחר בבחור של-שב"כ. אין סיבה לרדוף אותו. ובחזרה היה מחפש לעצמו מועמד שידע לעמוד בחקירה על-ידי חצי תריסר קציני משטרה — כסלע.

בקיצור, לו היתה כוונה לביים חטיפה, לעולם לא היו אנשי העולם הזה בוחרים ב אלי תבור, שהוא איננו חתיק בחברתם ואין לסמוך עליו שירצה ויוכל להשתתף בביום — ולעמוד בו — ולא לגלות את האמת.

★ ★ ★

עצה לנחשפי המחזר

רעתה — למה הוטל ספק בעצם סיפורו של אלי תבור על חטיפתו, או, כפי ש בוצרה אופיינית התבטא עתה מר שיטריט, לגבי חלקים מסויימים של סיפורו?

ולמה נמשכה חטיפתו הבלתי-חוקית על ידי האלמונים (וזה ליממה שלמה) בדרך של חטיפה נוספת, חוקית, על-ידי המשטרה, לשתי יממות נוספות?

ואנמה, אחרי מה שקרה לאלי תבור אחרי שחזר הביתה, כדאי לעיץ לכל אחד שיוזמן לו להיות חטוף בישראל: אם נחטפת ו שוחררת — אשריך! אך תשמור על המעשה בסוד גמור, ותוהר פן יודע להדבר למשטרה כי אם יודע הדבר, תצטרך לא להאשים אלא את עצמך, אם יקרה לך מה שקרה לאלי תבור.

ואנשי משטרה יקחו אותך מיד מביתך, טרם התאוששת ממצתך, וטרם אכלת או שתית, כשיש לך חום, וכאבים בגוף, ובעודך "מבולבל", יושיבו אותך אל שולחן ויחקרו אותך חקירת לילה מן הערב עד לפנות בוקר, ויגידו לך שאתה משקר, ושהם אינם מאמינים לך, ויציצו לך שתיבדק באמצעות איזו מכונה מיסתורית ששמה מכונה אמת, או מגלה שקר, שהמשטרה משתמשת בה

אלי תבור נעצר ל-48 שעות על-ידי המשטרה. אלי תבור שוחרר מן המעצר, מבלי שיעשה דבר מאלה שלפי החקיקה יש לעשות אם נעצר אדם לחקירה והיא עומדת להימשך נגדו גם אחרי ששוחרר. השולחן נקי איפוא כרגע. ואפשר קצת לדון בפרשה, שהיא מעניינת מבחינה ציבורית ועל רקע הפרשה, שהוא הרבה יותר מעניין.

וראשית, האם הוא נחסף או לא נחסף? אחרת: האם החטיפה היא אמת — או ש ברימה על מנת להשמיץ את שב"כ?

ותשובתי: הוא נחסף.

התנהגות משפחתו, וכן התנהגותו הוא מעידים שנחסף. הם לא הגיבו אחרי שלא הופיע בשיבת מערכת העולם הזה במוצאי שבת. הם לא הגיבו כשלא בא, אחר כך, לפגישה עם אשתו, כפי שנדבר ללכת אתה לקולנוע. אך אחרי שעות נוספות — פנו למשטרה.

★ ★ ★

מדוע אלי תבור

פנייה זו אופיינית היא: מי שהיה קצין גבוה במשטרה ועתה קרוב הוא להעולם הזה, שטיינברג, הודיע למשטרה על העדרו של אלי תבור והביע חשש, כי הוא נחסף, אך יחד עם זה גם את החשד, כי אלי תבור נחסף בקשר עם מאמרו על אי-הסדרים ב ארגון משחקי כדורגל ועם כוונתו לגלות בענין זה דברים נוספים.

היה טבעי, כי החשד הראשון יתעורר בקשר עם שטח פעולתו של אלי תבור, ונגד חוגים בהם נגע ואף פגע. היה טבעי, ש החשד לא יכחן נגד שב"כ, למשל, כי אלי תבור הוא רפורטר צעיר, לא מן החשובים (בכל הכבוד) במערכת העולם הזה, ולא הוא היה ראוי ל"סנקציות" מטעם שב"כ. (לו היו רוצים אנשי שב"כ "סנקציות" נגד השבועון ההוא, שהתקף לא פעם את המוסד שהם משרתים אותו במרץ ובאמונה), אלא ה"בור" סיס"י שלו, עם אורי אבנרי בראש. ובכן טבעי היה שהחשד הראשון התכוון לחוגי הכדורגל.

אולם העובדה, שמר שטיינברג הביע את החשד הזה בפני אנשי המשטרה — זו הוכחה כי בשעה ההיא לא היתה בין אנשי העולם הזה שום כוונה להאשים את אנשי שב"כ בחטיפה ההיא, כלומר שהדבר לא בוים, כי הם התנהגו באופן טבעי, חיפשו את שיבת החטיפה בשטח שאין לו איפי פוליטי או מפלגתי, וביקשו מן המשטרה ש תחפש אחרי הנעלם לפי החשש המתקבל על הדעת, לפי שטח פעולתו של אלי תבור בתקופה זו.

★ ★ ★

לא גוייסו כוחות...

ראביו של אלי תבור, ציוני כללי חתיק, מה הוא עשה כשהלכו ורבו ה שעות? הוא הלך אל מר רוקחה, הוא פנה למר ברנשטיין, שיוזרו את חיפושי המש טרה. ושוב חזרה מפיו הסברה, כי הבחור נחסף בקשר עם מאמריו על השערוריה ב כדורגל. ומובן מאליו שחשש זה היה טבעי לפי התנאים שהיו ידועים אז, אם גם לידי לא היו מספיקים לקביעת עובדה איזו שהיא.

האם המשטרה חיפשה את אלי תבור מאז גודע על היעדרו ועד אשר גודע לה שחזר לביתו? מר שיטריט, שר המשטרה, אמר לנו, כי המשטרה מלאה את חובתה וחייב שה אחר הבחור הנעלם בענין זה אין לי דעה סופית, אם גם נדמה לי שלא גוייסו כוחות דומים לאלה אשר רגילים לחפש כש נעלם ילד או ילדה מבית הוריהם. מכל מקום, אין חילוקי דעות לגבי העובדה, כי מצידה

ח"כ של חרות מנתח את פרשת חטיפתו של אלי תבור ומשפחותה הציבורית

אם גם שום עורך דין ושום שופט אינם סומכים על יעילותה. ויגידו לך: "זה לא טוב שיש לך עורך דין זה ומוטב שתקח אחר", ויחזיקו אותך בבית הסוהר הגרוע שבארץ, בתא שהוא הגרוע באותו בית הסוהר, בבדידות, ולא ימלאו אחרי הראות רופא, אף אם הם בחרו בו והביאו אותו אליך.

ויאיימו עליך בשלוש או ארבע שנות מאסר, ורק אחר כך, כשהביררה בפניהם להביא בפני שופט או לשתחרר — ירשו לך לחזור הביתה ללא כלום.

★ ★ ★

המאמץ המיותר

אולם, כמובן, היתה סיבה מיוחדת, שבגללה התנהגה המשטרה כמו שהיא התנהגה, והעמידה את אלי תבור לחקירה כזו ובמרחק כזה. היא גויסה כדי להגן על כבוד מוסד חשוך וחשאי, שמעמדו והשפעתו עולים בהרבה על זה של המשטרה: היא גויסה בכדי להכשיל את החשדות ש"היא מחפה על המעשה של שרות הבטחון — המכנה עתה בקיצור ש.ב.

אומרים שחשש זה נתעורר באנשי העולם הזה אחרי שחזר אלי תבור, ועוד יותר אחרי ש"נחטף" באופן נוסף עלידי המשטרה.

מאידך גיסא, אלי תבור בעצמו אינו יכול להגיד בחדאות מי היו חוטפיו. הם לא אמרו לו שהם מ.ש.ב. ולו היו אומרים, הרי אין זאת הוכחה; הוא לא ראה אותם פנים אל פנים, מלבד אחד מהם; ולו היה מזהה אדם זה אחרי ששוחרר, הרי הייתי הראשון להטיל ספק במהימנות הוהווי בנסיבות אלו.

בקיצור, אם ישנה סיבה לחשוד באנשי ש.ב. שהם חטפו את אלי תבור, הרי היא בעצבותה של המשטרה, ובעיקר של הקצרים המקורבים לש.ב. אשר יצאו מכליהם בכדי למצוא דופי בעדותו של אלי תבור, לשבש אותו בסתירות (ולא קשה בדרך של חקירת לילה של שמונה שעות, ובעיקר כשהנחקר הוא בחור חולה, עייף, וסובל מחום, לשבשו בסתירות) ולאיים עליו ב"שנות מאסר וב"מכשיר האמת" בכדי לנקות את ש.ב. מן החשש.

והרי כל המאמץ הזה היה מיותר, כמו כן מיותר היה הרגו של מר ב.ג. בו נתן לש.ב. תעודת כשרות כוללת.

כי גם מצידו, מבלי שעשיתי מה שעשו הקצינים אחרוני, נוביק וחבריהם, ומבלי ש"הושפעת" עלידי תשובתו של מר ב.ג. ל"שאלתה המזומנת של" סיעתו בכנסת — מוכן אני להודות, כי אין לי יסוד להאשים את ש.ב. בחטיפתו של אלי תבור.

★ ★ ★

ארבעה מקרים קודמים

אך בכל זאת — מנין הסברות על הביטוי? ולא בפעם הראשונה הואשמו אנשי העולם הזה בכיבוס. ולא בפעם הראשונה נגעה בהם יד של אלמונים. ולא בפעם הראשונה לא הצליחה המשטרה למצוא ולי הביא לדין את המתנקשים הללו.

הדבר התחיל כשנמצאה פצצה בחלון מע"רכת העולם הזה. מצאו אותה בזמן ויצאו מן הסכנה בשלום. הובעו מיד חשדות ש"התנקשות" ב"בוימה" עלידי אנשי המערכת בעצמם. לאשר לא נאלצו לסבול מה שסבל הפעם חברים החדש והצעיר אלי תבור; הם נחקרו בחסד יחסי. מאידך, לא מצאה המש"טרה את המתנקשים.

עבר זמן מה — והנה ערב אחד התקופה קבוצת אלמונים את אורי אבנרי ואת עוזרו שלום כהן ברחוב ליד פתח הבית בו נמצאת המערכת שלהם. השניים קיבלו מכות רצח וניזוקו קשה. המתקפים חילו להרכיב ב"קרבנותיהם ונעלמו, כאשר הוסיפו במקום, ובמקרה מספר חיללים.

הפעם היה הדבר גלוי ואיש לא היה יכול לטעון כי ההתקפה "בוימה". אך ה"משטרה לא הצליחה גם הפעם למצוא ולי הביא לדין את המתנקשים הללו.

ושוב עבר זמן מה. בנין דפוס ישראל, בו מדפיסים את העולם הזה, ניזוק קשה בהתפוצצות חומר נפץ שהונח עלידי יד בלתי ידועה עלידי הקיר החיצוני. ושוב לא היה מקום לספקות וראש הממשלה דאג, משרת, הסכים לקיום דיון בכנסת, והריים גם את קולו נגד מעשי הטרור במדינה. אך

המשטרה לא הצליחה גם בפעם הזו למצוא ולהביא לדין את המתנקשים. ושוב עבר זמן מה — והנה החטיפה של אלי תבור. הפעם חודשה עלידי המשטרה הטענה, כי זה "ביום". כנראה, ניסוגה ה"משטרה מטענה זו. היא ממשיכה להעמיד בספק רק חלקים מסוימים של עדותו של אלי תבור. אך המשטרה לא הצליחה גם הפעם לגלות ולהביא לדין את החוטפים, את המתנקשים.

★ ★ ★

המבצע: ארגון טרוריסטי

בזוהר, כאשר נגד אנשי אותו עתון נעשו במשך שנים מועצות ארבע התנק-

שבועון בני מסלג

ארגון טרוריסטי זה, אשר היה לו מול שהמשטרה אף פעם לא הצליחה לגלות את מבצעי פקודותיו — מה אפיו, ואיפה לחפשו?

יהיו אשר יחזיקו דוקא בעובדה, שהמש"טרה לא מצאה את המתנקשים בכל ארבעת המקרים ויראו בעובדות אלו קו מנחה לתחד. לי זה לא מספיק.

חדאי, יש בני אדם לא מיעטים (ואני בתוכם במידה מסוימת) אשר רוגזים לא פעם על העולם הזה והיו הם או חבריהם או מפלגתם מטרה לעקיצותיו של העולם

ענין

מאת ד"ר יוחנן באדר

הזו — ואף הוחקפו באופן חמור ובלתי מכוונת.

ואמנם — לא רק העולם הזה, הוא תקיף בין כתביה העתון בישראל. ובין היתר הרי גם חרות שלנו הוא בטאון לאופוזיציה חריפה ותקיפה, ובחוגי המשטר ובין ת מכיו רבה המרידות נגד העתון שלנו. ומבלי לפגוע בכבודו אנו כאופוזיציה, נדמה לי כי ב"שנים האחרונות הצליח קול העם לעורר נגד עצמו רגשי איבה ומרידות הרבה יותר רחבים מאיזה שהוא כתבי"ת אחר בישראל.

אך העולם הזה נבדל בזה, ששום מפלגה איננה עומדת מאחוריו וכי נראה כקל ל"התקפה" וזה שבועון, שאמנם ידו נגד הכל, אך בכל זאת יותר נגד המשטר הקיים מאשר נגד האופוזיציה הקיימת. ויתר על כן, לו היתה ההתנקשות באיש העולם הזה באה מחוגי האופוזיציה, היתה המשטרה או ש.ב. מצליחים לגלות לכל הפחות בפעם אחת מן הארבע, את המתנקשים, בחוגים עליהם שמם לב במיוחד.

★ ★ ★

נוסף נ.ק.וו.ד. ראפ.בי.אי.

בכדי שנתקרב יותר להגדרת אופי הארגון המסתורי ההוא ולמיקומו — הבה נזכור על מה ואיך נחקר אלי תבור

עלידי חוטפיו. הם התחילו לשאול אותו על עצמו, על משפחתו, על רקעו. ואחר כך חקרו אותו על עבודתו, על מקומו במערכת, על חברי המערכת, על דעותיהם ופעילותם, על מימון העתון, על הקשרים עם אנשי ציבור, על אישים שונים מן האופוזיציה, ואף ממפא"י, מה יחסיהם עם העולם הזה, ומה קשריו עם מפלגות שונות.

בקיצור, היתה זו חקירה פוליטית, לשי הנהגה המקובל בחקירות אלו בנק.ה.ה. הי רוסני ובאפ.בי.אי. האמריקאי ובסי.אי.די. כי ימי המנדט, ויתר על כן, טוען אלי תבור, כי לחוקריו האלמונים היו מראש ידיעות רבות עליו וחבריו, המראות כי חוטפיו היו אנשים מיוחסים ומסוגלים להשיג ידיעות כאלו מראש.

ובכן מובן, למה חשדו אשר חשדו דוקא בש.ב. שאנשי הם אשר חקרו את אלי תבור: החוקרים היו בעלי אינפורמציה, כאלו אנשי ש.ב. וניהלו חקירה, כאלו אנשי ש.ב. אך אם נכונה הסברה, כי כל ארבעת ה"מבצעים" הם מעשי חוג אחד, אין להניח, כי ש.ב. היה פעיל בכל הענינים האלה. והמצי קנה היא, שכל ארבעה הדברים הם מצטי ידו של ארגון חשאי — אשר אינו ש.ב.

★ ★ ★

טיפוח "בלתי אורטודוקסי"

כן מתקבל על הדעת, כי לארגון הזה חברים מיוחסים אשר יכולים להשיג ידיעות אשר בדרך כלל אינם אלא בידי שריות מודיעין רשמיים ובידי אישים המקבילים לים ידיעות מסוג זה מידי שריות מודיעין רשמיים. וכן מתקבל על הדעת, כי ארגון זה מגמותיו ידידותיות למשטר הקיים, ותוא נוסה להכות במתנגדי המשטר בדרכים "בלי תי אורתודוקסיות".

זה ביטוי בו השתמש בזמנו הציבור חי בריטי פאראן, רוצח רובוביץ, מצדד ללח"י, לציון דרכו במלחמה נגד המחתרת. אמנם היה קיים אז גם ארגון יהודי אשר לחם נגד המחתרת העברית הלוחמת — באמצעים "בלתי אורתודוקסיים", במכות, בשבירת צ"צמות, בחטיפות — והם השתמשו באמצעים אלה רק נגד יהודים; האם דרכים אלו אינן דומות להתנקשויות באנשי העולם הזה?

ומבלי שאקפוץ למסקנה נועזת שהמתנקשים והחוטפים של עתה הם מבין המתנקשים והחוטפים דאז, ארשה לעצמי להמליץ בפני אנשי הסיון שבסיון ואחריו על אי מוע הקבוצה הרוסית את מתנגדי המשטר של עתה, ובזכות אימוץ זה יהיה שםם ש.ד.

★ ★ ★

זקראת פעולות רציניות יותר

האם ש.ד. פעילותו היחידה היא רק נגד העולם הזה? אין זה מתקבל על הדעת. יש למשטר מתנגדים הרבה יותר רציניים מהעולם הזה. אולם פעילות נגד העולם הזה הן בחינת תמרון או איסון לקראת פעולות יותר רציניות יותר עזות, יותר מסוכנות.

ראינו לא פעם פלוגות אגרוף שביטו להגנת המשטר, לא עלידי השלשונות ואף לסי הידיעות הרשמיות, בניגוד לדעת המש"טרה. יתכן מאד שקיים גרעין ארגוני קבוע לגיוס פלוגות מחץ פרטיות אלו, ואולי יש לגרעין ארגוני זה אגף מודיעין ש"ד.

אם זהו המצב, הרי אגף מודיעין כזה הוא היורש התוקי של הכניר ש.ד. אולם מי יודע אם יש איזה שהוא קשר בין ש.ד. זה, עד כמה שהוא קיים, לבין קבוצת "המבצעים" וחוטפים שכניתיים בשם ש.ד.?

לא בידי לרדת לסוף האמת ולהוכיח את קיומו של ש.ד.; כמו שזה מעל יכולתי לברר מי היו אשר ניצלו את תקומת היעדר מן הארץ, חתכו כמזמנים את משרותי ה"טרישים שלי, סתחו להם דרך לתוך ירושלים, סרצו לתוכה, גנבו תיק ובו דפי נידוי מלאי מספרים, ויצאו בשלום.

אך לו ידעתי — האם היה מתגלה כי ש.ד. מתעניין לאו דוקא בחטופים חזונו ונגד מי יפנה ש.ד. אם יגדל כחו ובסחורו העצמי?

יש לי חשק לבקש את עזרת ש.ב. נגד ש.ד. זה. אך נדמה לי כי ש.ב. לא יוכל לקחת עליו תפקיד זה; שמה יגידו לי כי אין להם תקציב לעבודה כזו.

(המשך מעמוד 6)
אני בעצמי פוחד מפני השב. אבל את התשובה חזאת הוא לא יתן, ולכן התשובה שלו אינה יכולה לספק את חכמתו.
אולם כמא"ל לא רצתה בדיון. שריהמסטר קרא בקול שיגדתי את הדברים שהיטמו בפני עלידי צמרת המסטר, שאין לו שום שליטה עליה, ואף לא ידיעה על רבים ממעשיה (העולם הזה 1054). היה זה בליל של עיבוד נכונות, נכונות למחצה ושקרים. בין השאר: טען את הטענה המנוגדת כי איאשר היה לחקור את אלי תבור הקודם בביתו, כי שם היו "מבקרים רבים ולא היה נוח לגבות את העדות".
הכחיש כי תבור נלקח מביתו על ידי הקצין אנטון כמעט בכוח, וכי נעשה גסיון מפורש למנוע בעדו מלשוחח עם אורי אבנרי כדי לספר לי את פרטי החטיפה.
הודה בפירוש כי תבור היה באותו רגע חולה, וקרא את מימצא הרופא באותו ערב, לפני שהיבא אלי לחקירת הלילה האכזרית: "מדדתי את החום שלו מתחת לזרוע והיו לו 37.6 מעלות... ראיתי שפניו היו אדומות מצד ימין, מעל עצם הלחי... על המצח מצד שמאל היה כתם אדום נוסף... באופן נפשי היה במצב של הלם הוא רעד. קצה הצבעותיו רמדו, וחוא היה כמו קצת מסומסם... הוא התאונן על כאבים בפניו ובמצחו...".
טען כי אלי לא הורעב בחקירה האכזרית ולאחריה, אלא "כטבח בית-הכלא היה גורר... ואז נשלחה (בארבע וחצי בבוקר) נידת מיוחדת וקנו בשבילו מה שאפשר היה לקנות באותה שעה". דבר שכולו שקר מראשיתו ועד סופו.
טען כאלו כתב הוא, שיטתית, תשובה למכתבו של תבור, בו דרש תבור להעמידו לדיון, או להעמיד לדיון את הקצינים שום מכתב כזה, בעל התוכן שצוטט עליידי השר, לא הגיע לתביר עד שעת פירסום גליון זה.
על טענה נוספת של תבור — הפעלת לחץ בלתי חוקי ע"י המשטרה להחליף את פרקליטו — לא היתה לשר כל תשובה או פתחון פה.

★ ★ ★

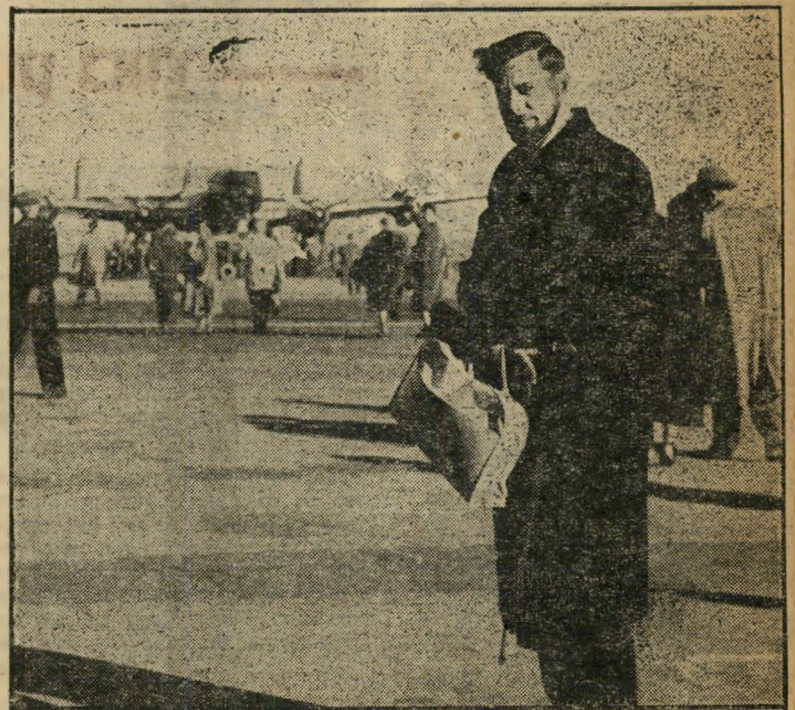
הפגנת ההימנעות דש"אית

כרי שיטתית לא זכו לאימון רב אפילו בכמה מספלי מפא"י. מעצם לפעם טבעו ברעם של צחוק ציני, שחברי מפלגתו השתתפו בו בפה מלא. לא היה שום ספק ביחס לערך התשובה. אולם כשסיים השר את דבריו, ערכה הכנסת את אחת ההצבעות המחפירות ביותר בתולדותיה הבלתי-מפוארות.
לדיון לא עמדה שום מסקנה, ביחס לחוססים או להתהיגות המשטרה. לדיון עמדה אך ורק ההצעה לערוך ויכוח מקיף בכנית על הנושא. א לם כמו מכונה, התרומם יער הידיים של מפא"י, חסר-גורמים והדתיים-הלאומיים: 35 קולות נגד הדיון בכנסת, נגד 18 קולות הרת. הצירי ומק"י, והימנעות אגודת ישראל ופא"י.
אולם העובדה המכרעת של אותה הצבעה היתה אחרת. שעה קלה להיניה קמו כל נציגי מפ"ם ואחדות-העבודה שישבו באולם, ויצאו באופן הפגנתי למלתחה. בצורה זו יכלו להימנע מלהצביע בעד מנגנון-החוק ולתביע לו איאמון מעשי, מבלי שתהיה זאת הימנעות רשמית והפרת משמעת הקואליציה.
אנשי מפא"י הרגישו מיד בתמרון רבי-המשמעות של שותפיהם. בתנועה נרגזת קרא לוי אשכול, טייס ליד שולחן הממשלה, למשה ארם (אחדות-העבודה) וחנן רבין (מפ"ם), שעמדו בלתי-הואלם והשקיעו, אך סירבו להיכנס פנימה ולהצביע. כעבור יומיים נתן דבר עצמו את הפירוש לסירוב זה: מפ"ם ואחדות-העבודה הצטרפו, לדבריו, לחזית המשמיצים את מוסדות-הבטחון הממלכתיים.

★ ★ ★

ביני ניתו פקידה

תנו שהיה סיכוי לראשי-השלטון לקבור בהצבעה המחפירה את כל הפרשה, ולהשאיר את הציבור נבזר וללא הכרעה ברורה, לולא מנעו זאת עורכי העולם הזה ואלי תבור עצמו מראש. קריאת-התגר שלהם בראם פעם אחרי פעם להעמיד לדיון את תבור על מתן הודעה כוונת, אי להעמיד לדיון את ראשי המשטרה על ההמצת תבור, עדיין ריחפה ב"הרה. העובדה שהחוססים לא נמצאו ולא הועמדו לדיון, בעוד שתבור לא הועמד לדיון על מתן הודעה כוונת, עמדה לפני הציבור כסלע איתנה, עליה התייבס כל ההשמצות.
עתה יצא חינולם חזה להתקפה נוספת. במשך כמה ימים הציגו סיכני מנגנון-החוק: נת החשד כי חינולם חזה חטף את תבור, אולם המלאכה נעשתה בצורה פקתית. החשד נאמר רק ברמו, או בהודעה של דוברים רשמיים, שאין החוק מתיר לתביע על הצאת-דיבה. ליתע שכח משמין אחד כללי-ההירות אלה. בטור שהופיע בדבר השבוע, נאמר כי החסיפה לא בוצעה עליידי שב"א, אלא עליידי ש"ע. — שרות עצמי של העולם הזה. היום החמישי הניש העולם הזה קיבלנה פלילית על הוצאת דיבה נגד הצאת דבר, עורך דברי השבוע ובעל המאמר, אחד מדוברי מפא"י.
היתה זאת קריאת-תגר שנייה, ברירה וחד-משמעית. דבר יצטרך להוכיח כי העולם הזה חטף את תבור, או לשאת באחריות לעלילה הוודונית. לשב"א, אשר הפיק את העלילה בשקידה במשך שבועים, ניתנה ההזדמנות להביא באמצעות דבר בפני השופט את כל

חופש התנועה

אורי אבנרי, לפני מסוס אל-על שהחסי אותו ללונדון. בניגוד לשמועות שפורסמו בכמה עיתונים, לא התכוון עורך העולם הזה לתת פירסום בחוץ-לארץ לפרשת החטיפה, כדי שלא לפגוע בשמם חסוב של המדינה. הוא נסע לחיפוש עם מדינאים בריטיים ויהודיים, לבידור בעיית החיסים במרחב.

מפקד המחוז בא

כאשר נתן השופט ארכה למשטרה להביא לבית המשפט קצין אשר יוכל להישבע לאמיתות הטענות נגד אורי אבנרי ושלום כהן, הופיע באולם בית-המשפט מפקד המחוז יואב פלג (מ"ן). לצדו ישב ע.מ.מ. יחוסע וולפסון, קצין תביעות ראשי בסטה המחוז. אולם מפקד המחוז נמנע מלעלות על דוכן העדים, שלח את הקצין ספורוסה, שגם הוא לא שיכנע את השופט. ההוכחות שיש בדיון — או לעמוד בפני הציבור כחבורת שקרנים ומעלילים. כל זה היה ברור לאיש שהתייצב בראש המערכה — ד"ר בן-גוריון. הציבור דרש את הבאתם לדיון של החוספים. תבור דרש להעמידו לדיון על מתן הודעה כוונת כי נחטף, או להעמיד לדיון את ראשי המשטרה. העולם הזה תבע לדק את העתון הראשון שהעז לומר בגלוי כי החטיפה היתה מבוימת. באותו זמן הודיעה המערכת על מתן פרס של אלף ל"י לכל מי שיגרום לגילויים ולחיסובם בדיון של מבצעי-החטיפה עצמם. ביגיי הבין כי אסור היה לתת לדברים להישאר במצב שאנשי הם הנאשמים. היה צורך לעשות משהו שיצור את הרושם כאילו ישנה האשמה אמיתית כל שהיא נגד תבור או עורכי העולם הזה. הוא הטיל על חיים כהן למצוא את הסעיף המתוכנן שיאפשר לעשות רושם זה, מבלי להגיש את המשפט האמיתי שהציבור דרש אותו — המשפט על החטיפה או על ביום החטיפה. כך נולדה התביעה נגד אבנרי וכהן.

★ ★ ★

ברשות בבית-המשפט

תביעה, שהוגשה בחפזון ועם כל סימני-הלחי והמבהים של מצפון רע, גרמה ברשות מחפירות למגישה. מול השופט עמדו אורי אבנרי ושלום כהן, שקטים ורציניים כפי שעמדו בקרוב לארבעים קרבות, כמקלעים על אותו גיפ של פלוגת שועלי שמסון ואחר-כך מפקדי-כיתות באותה מחלקה של חטיבת גבעתי. עתה הם עיצרי המדינה שקמה במלחמת תש"ח — ואילו בין יומי מעצרים היו כמה מהמשתמשים של תש"ח. מחממי כסאות העורף. לצדם של העצירים עמד עורך-הדיון אריה כרינסקי, עוזרו הפיקה של שמואל תמיר, לשעבר אחד מחסופי הסיזון.

כשביקש סמל-המשטרה מן השופט לעקב את נסיעתו של אורי אבנרי לבריטניה, תבע מרינסקי לחקור. אחרי השאלה הראשונה, הודה הסמל בבושת-פנים שאין לו שום מושג על החקירה שהתנהלה בעניין זה. בהחלטה עקצבית דחה השופט וזהר את השמיעה לשעה אחרת. כדי שיופיע קצין שיש לו מושג על העניין. השעה עברה. באולם בית-המשפט היסיע מפקד המחוז, יואב פלג, בכבודו ובעצמו. אולם משנתחדשה הישיבה, נמצו מעללות על דוכן העדים. במקומו הופיע מפקח ראשון אהוד ספורוסה. אחד מקציני החקירות. אחרי השאלה הראשונה הדה שגם לו אין מושג על החקירה שהתנהלה — הם התנהלה, וכי הוא מסתפק בזה שהוא נותן אמון בממונים עליו. תוך נויפה גלויה במשטרה שיחרר השופט את הנאשמים ממעצר בלי ערבות, סירב למנוע את יציאת אורי אבנרי מן הארץ. אולם כעבור שעתים הופיע ספורוסה שוב, ביקש לקבוע שמיעה נוספת למחרת היום.

ביום השני התקבץ קהל גדול של עתונאים וסקרנים. על דוכן העדים עלה מפקח שני אליעזר פוגאץ מן המטה הארצי, אדם הקשור עם בטאון-הרפש של מנגנון-החוש. הכינים המשפטיים היו מושחזים. הקהל חידד את אוזניה, ציפה להתנגשות דרמטית. אולם הוא אכזב. במפתיע נכונה המשטרה: לא היה לה שום חשק לעמוד בחקירה שתגלה את מגמותיה, לכן ויתרה על ההתנגדות ליציאת אבנרי. בערבות של 500 ל"י, שוחררו הנאשמים.

★ ★ ★

הפחד הנרדף

בתום השבוע השני אחרי החטיפה, היו החזיתות ברורות. מעולם לא היה המערך כה גלוי לעין. בראש עמד דוד בן-גוריון בכבודו ובעצמו, כשהוא נעזר עליידי חיים כהן, עמוס בן-גוריון והממונה על שירותי-הבטחון, ששמו אסור לפירסום. משרד המשפטים, המשטרה פעלו על פי הוראותיו — מכונה אדירה ומשומנת.

מולם עמד קומץ האנשים, שהפכו את העולם הזה. במלחמה עקשנית ועקובת מעשר תמל, לכוה ציבורי במדינה. במשך שנה שפכו אור על התבטושות הנסיות להקמת רודנות סמויה של קצוות-המנהלים המסתתרת מאחורי גבו של ביגיי.

אולם פרשת החטיפה עליידי מנגנון החושך ומסע-הדריסה הממשלתי שבא בעקבותיה, לא הוכתבו עליידי גרשיוןם בלבד. הם הוכתבו בראש-הראשונה עליידי פחד סתום. פחד זה גרם לנסיגן מנגנון-החושך להעלות לעיני הציבור את ההמונה המשורטכת של תנועת מאורגנת, המאגדת בקירבה את כל לוחמי-האמת, משמואל תמיר ועד אורי אבנרי ושלום כהן מצד אחד, ומעורכי העולם הזה ועד "מחתרת" נתן ילין-מור, מנהל מלחמת לח"י בכוכב הבריטי, מצד שני. כל "התנועה" הזו קשורה, לפי תיאורים אלה, עם המחתרת שכאילו הרגה את קסטנר.

כך מנסים להפחיד את הציבור מפני תמיר, כהן, ליבנה, ליבוביץ, ילין-מור, אלדד ואחרים. שום דבר מציאותי לא הצדיק את הפחד ההיסטרי מפני אנשים אלה. מאחוריהם ומאחורי אף אחד מהם אין עומד כיום שום עורך ציבורי מאורגן. לא קיים ביניהם שום שיתוף פעולה פוליטי ובשאלות רבות יש ביניהם ניגודים רציניים. הם דמו לעובדים-ישיבים ברחוב הרואים כי בית עולה באש, והממהרים להביא דליים ללכבותה.

בכל זאת היה דבר אחד מש תף לכל האנשים האלה: הם עמדו מחוץ לשיטת-החלוקה המפלגתית בארץ, המחלקת את כספי האומה למפלגות השונות. הם לא ניוונים מכספי השנור והמענקים, ועל כן לא היה עליהם לסתום את פיהם. לא יכלו להיות נגדם תיקים כשב. שיבטיחו את שתיקתם. מהם שהיו לוחמים ותיקים, איש-איש בעל עבר מלחמתי מפורא משלו מהם בעלי עבר ציבורי וחלוצי עשיר. עתה צויירו כולם כפושעים פליליים. כאוי-העם ועוכרי-ישראל.

בפני קבוצת-החצר של ביגיי עלה החשש הנורא, כי אנשים אלה, או כמה מהם, עשויים להתארגן באחד הימים לכוה פוליטי, ולהחית אלטרנטיבה אמיתית למשטר הקיים במדינה. אלטרנטיבה שתמשוך אליה את מיטב הכוחות הבנים והיוצרים כדור הצעיר. כל פרשת אלי תבור, מרגע החטיפה ועד להעמדת עורכי העולם הזה בדיון כפושעים פליליים בשל גילויי אמת, היתה תוצאת הפחד הנורא הזה — פחד שהיה תוצאת אי-הבטחון הפנימי של אובד-דרך, והמצפון הרע של מוליכיה-שלל.

העם

מות הענק

השבוע, שעה שהעם התכונן להדליק את גורת חנוכה, ככה נר בירושלים. הסופר ולוחם האמת יהושע התלמי, הידוע בכינויו הספרותי ר' בנימין, עצם את עיניו. ר' בנימין לא היה סתם סופר. הוא הש' תימן אל דור הענקים של היהדות, אשר אמת גדולה היתה בלבם — וכשביטאה בכתב, הפכה לספרות. 78 שנים התהלך ר' בנימין עזי אדמות ור' 78 מונים התקיי את דעותיו. כי כל פעם שהגיע למסקנה שדעה חדשה יש בה מן האמת, לא היסס לנטוש את ידידיו ואת סג'בתו, ולצאת לדרכו — גם בודד. ידידיו של אתמול רגמוהו באבנים. **הידיד שנרצח.** יוסף חיים ברנר, הי' דמות הספרותית הנערצת של מחנה הצועלים מימי העליה השנייה והשלישית, היה רעו ואהוב נפשו של ר' בנימין. ב' 1921 נרצח ברנר בידי המון ערבי מתרע, בביתו המ' בודד באבוכיב, ליד יפו. בין הראשונים שהגיעו למקום, היה ר' בנימין.

הוא חזר לביתו וכתב קינה על רעו, אותה סיים במלים שביטאו את כל אפיו של הכותב: אם יכולנו להדיח ולהרגיו את הערבים בצורה כזאת, שנביא אותם להריגת איש צדיק וטהור כמו יוסף חיים ברנר, משמע ששגינו ביחסנו אליהם ולא הבינונו אותם כראוי. מסקנתו: יש לעשות את הכל, למנוע השכנת שלום עם הערבים.

מעטים — אך מובחרים. הכרה זו הובילה את הסופר הרגיש בדרך הקשה, שחיכתה מאז ומתמיד לכל מי שהטיף בישוב למען קירוב ערבי-ערבי.

ב' 1936, בהתלקח המרד הערבי הגדול, הצליח ר' בנימין לשכנע את נגיד האגוד' ברסיטה העברית ד"ר יהודה לייב מנגס ל' הקים תנועה בשם איחוד, שתטיף, תוך כדי להבות המרד, לאחתה יהודית-ערבית. אל קבוצה זו הצטרפו מעטים — אך מובחרים. במרוצת השנים הפך איחוד לברית-שלום, אך העיקרון נשאר בעינו. הקבוצה הקטנה התרכזה מסביב לירחון צנוע בשם נר, אותו כתב, ערך והגיה במו ידיו ר' בנימין, הישיר בעל וקן המידות.

כאשר הלך השבוע לעולמו, השאיר אחריו הענק מחשבות נוגות רבות. כי במציאת של חנוכה תשי"ח נראה הדור הצעיר זקן ומשועבד לאתמול, לעומת איש האתמול שהיה צעיר בדעותיו וראה את המחר.

מריניות

חיבוק הדוב

סיפורי-עם רוסי מספר על בנו של איכר, שיצא מביתו בלילה אפל. משעברו דקות מספר והבין לא חזר, קרא לו אביו מתוך הבית: "איבאן, היכן אתה? חזר הבית?" "תפתי דוב!" צעק הבן. "הנה לו וחזור הבית!" הורה האב. "אני מוכן." השיב איבאן, "אבל הוא לא מניח לי."

מצבה המדיני של ישראל היה דומה, השבוע, למצבו של איבאן לוכד הדוב. לפני חצי שנה, כשחברות ארגון הברית הצפון-אסלאמית חשבו רק במעורפל על כדור ימה של ועידת הקרובה, היה כבר רעיון גאוני מגובש במוחותיהם של עושי המדיניות הישראלית. הם מ'הרו להחב את הרוב הצפון-אסלאמי, בהנהגה כי הוא עשוי לעזור להם בפתרון אוהד של המצב במרחב.

באין כל גכ נות ג'שת בצמ'ת המדינית ליצור מגע ישיר עם הערבים, א' עץ הגוש האפרואסיאתי, החליטו ראש הממשלה ר' שרת החוק להשתדל ככל האפשר אצל חבי רות נאט"ו שהארגון ירחיב את שטח הת' עניינותו למרחב. הם ביקשו דבר צנוע: שנאט"ו יערוך לשלמותה של ישראל, ב' מקרה וזו ת תקף עלידי הסובייטים או על-גוררותיהם הערביות.

נורי מתערב. החשבונו היה חד-צדדי. בבגדאד הריה השועל וזקן נורי אל-סעיד הודמונת מצויינת לערות את הדבש מתחת לאפה של ישראל. נורי באשא, מאז-השרת של האופיה הבריטית במרחב, אץ ללונדון, בדרך הספיק ללחץ על ממשלת אנקרה.

• את הכינוי ר' בנימין, במקום שמו הי' אמיתי. יח' נסו רדלר-פלדמן, העניו לו ברנר. בשבת יחד בלונדון הוציאו השניים חוברת ספרותית, שמילואה ביצירותיהם. בחוברת זו היו שלוש רשימות של ר' בנימין. על האחת חתם רדלר (שם משפחתו של אביו), על השנייה חתם פלדמן (שם משפחת אמו). אץ' אחתם על השלישית: שאל את ברנר, רבי בנימין, היתה התשובה.

שותפתו בברית בגדאד, התביעה העיראקית, שזכתה לתמיכת בריטניה ותורכיה: שי' נאט"ו אומנם יתערב בסיכסוך הישראלי-ערבי — אך לרעת ישראל. התוכנית הרשי' מית, שהובנה ליוני הועידה שנפתחה הי' שבוע בפאריס, היתה תוכנית-הפלה ת אשר מפניה חששו כל הזמן מדינאי ישראל: שלום — לפי תנאי החלוקה של 1947. בצרה זו יוצר בע'לם הרושם כי ישראל — שאינה מוכנה לחיתורים — מעכבת את השלום.

במצב החדש לא נותרה לישראל אלא משאלה אחת: למנוע בכל מחיר התערבות נאט"ו. הופעלה מיד מכות השתדלנות: נחם גולדמן נתבקש לשכוח את התקפות מפא"י, טס לרכוש את תמיכת ידיו החזיק, קוני' ראד אדנאור הגרמני, דמות מרכזית ב' נאט"ו, גיורא יוספטל, ידיד אחד של אד' נואר, הובהל אף הוא למיטת חוליו של הקאנצלר. בבריסל, פאריס ובלונדון עמלו שגרירי ישראל בקדחתנות, לדחות את הרעה. אולם, כאשר נפתחו הדיונים של ועידת נאט"ו, קשה היה לדעת עדיין אם אמנם יסכים הרוב להתיר את חיבוקו.

עתונות

נא לא להדגיש

הכסאות במועדון העתונאים המפואר של תל-אביב ידועים כמרופדים ונוחים. אך עורר

שרת החזן מאיר אחרי חכשולו, בקשה

כי העתונים היומיים וכתביהם המדיניים, שיכבו עליהם השבוע, הראו סימני אי' נוחיות. לפניהם ישבה שרת החזן.

בשיחה שנועדה למסירת חומרי-קצ' על יחסיה החזן של המדינה, סיפרה גולדה ל' אורחיה כי מצבה המדיני של ישראל חור' הרבה יותר ממה שנראה אפילו לעיניהם החדות של העתונאים. להדגמה חזרה ותי' ארה את פגישתה עם שר החזן הסובייטי אנדרי גרומיקה, בעת שה תה בעצרת האו"ם לפני שלושה חודשים. הרוסי הדגיש כי סוסה של ישראל להיות מושמדת, אם תמשיך ב' מדיניותה הנוכחית.

נסינותיה הנואשים של ישראל להיקלט בברית מערבית כלשהי, לדברי שרת החזן, באו מתוך חשש עמוק בפני חיסל פניו. "כשגוש אחד מאים בלי הפסק להשמיד", הסבירה, "אין לך ברירה אלא להתחבר אל כל מדינה המעוניינת בהמשך קיומך."

בצורה זו ניסתה שרת החזן לתרץ את נסיון-הביש של ישראל לזכות בתמיכת נאט"ו (ראה לעיל), וכל הפגישה לא באה אלא להשפיע על נציגי העתונות שלא להר' גיש יתר על המידה כשולן זה של מדיניות החזן.

• **צעדה המדיני החשוב ביותר של ישראל בשבועות הקרובים יהיה כריתת ברית צבאית עם צרפת.** אחרי חכשולו לקבל את חסות הברית הצפון-אסלאמית, ונוכח הקשיים המדיניים העלולים להתגלות כתוצאה מהחמרת עמדת בריטניה כלפי ישראל, מוכנות גם ישראל וגם צרפת להסדיר את היחסים ביניהן על יסוד של ברית רשמית.

• **הלחץ הנוכחי לשינוי בגבולות ישראל לא ישיג כל תוצאה.** כבר עתה ברור כי אין סיכויים שנאט"ו יקבל את ההצעה חכריתית-תורכית לחזור לתוכנית החלוקה של 1947, כדי לפייס את הערבים, ואילו רובן הסכריע של יתר חברות הברית אינו רוצה לחיכנס לסבך הישראלי-ערבי.

• **לעומת זאת, לא תחדל בריטניה ממאמציה להשיג את הסכמת המערב לכפות על ישראל הסדר של קיצוץ גבולות, תמורת שלום עם חלק ממדינות ערב.** האנגלים ינסו להשפיע בכיוון זה על ארצות-הברית, מתוך נימוק כי זוהי הדרך היחידה לעצור את התהדרה הסובייטית במרחב- ואף לפתח התקפת-נגד.

• **צפוי שינוי במצב הפליטים הערביים מארץ-ישראל.** ארצות-הברית, הרואה בבישוב בעית הפליטים צעד ראשון הכרחי לפני כל הסדר, תצליח כנראה לבצע את יישובם מחדש של חלק ניכר מחפליטים בארצות ערב, במימון אמריקאי נדיב. המדינות העשויות למלוו פליטים: ירדן וטורקיה.

• **בחזית הקואליציונית:** מסתמן חיסול החיכוכים הפנימיים מבי' היחס אל הדתיים. לעומת זאת צפויה מחייבות רינו מפא"י לחי'ית, בקשר למדיניות החזן. במפ"ס מתגבשת הדעה כי יש לשוב אל קו הנייטרליות, אשר לו מתנגד ביני' בתוקף.

• **הריון הכלכלי בין שלוש מפלגות הפועלים בממשלה יסתיים ללא תוצאות.** סדר היום של דיונים אלה כולל כמעט את כל סבך חבניות הכלכליות של המדינה, כגון מ' דו יוקר המחיה, תוספת-חיוקר, מדיניות חסובסידיות ייני חיומי להתפשרות רצי' נית בין שלוש המפלגות.

• **אל תחפש את שמו של הרב נסים בעתונים בשבועות הקרובים.** בשיחות שחתנחלו בין מפא"י לבין חזיתיים, סביב פעולותיו התקיפות של הרב הראשי, הסתבר כי חלק גדול מן התגובות החריפות נגדו בא כתוצאה משאיפתו לפירסום עייתו.

ראשי הדתיים יסבירו לרב נסים כי יסיב לעשות אם יציניע לכת בשבועות הקרובים.

• **שום יתחדשו השיחות בין הציונים הכללים לבין חרות, ושוב ללא תוצאות.** המגע הפעם ייח' קצר, ועשוי להבהיר סופית כי אין סיכויים רבים ששתי מפלגות יסני' יות אלה יוכלו להתאחד לקראת ח' בחירות לכנסת הרביעית.

• **למרות ההכחשות המרדיות, כי לא תהיה חנינה בשנת העשור, תוכרז כנראה ככלי זאת חנינה חלקית מטעם נשיא המדינה.** ההכחשות של משרד המס' פטים באו לר'ן עבריינים אשר חיו עלולים להחליט כי מכוון שממילא י' ח'נו, מותר להם לחסותכן בביצוע עב'י רות, לקראת שנת העשור.

• **שגרירי ישראל בלונדון אליהו אילת יסיים את תפקידו.** אחרי תשע שנות שירות דיפלומטי ב' חשנינטון ובלונדון, ישוב אילת לירד' שלים, שם יתמנה לאחר התפקידים הי' מרכיבים במשרד החזן. במקומו בלונדון יתמנה כנראה, מוהל משרד החזן ד"ר הלסר איתו, חניד אוקספורד.

• **וועדת הביקורת המרכזית של מפא"י תלחץ על מזכיר מועצת פועלי חיפה יוסף אלמוגי להתפטר מתפקידו כחבר כנסת.** בהתאם להחלטת ועידת מפא"י, לא יכתן חבר ביותר מתפקיד מרכזי אחד. עד כה התפטר מ'הכנסת כחצי תריסר מח"כי מפא"י, ועתה חניע תורו נם של אלמוגי לעשות זאת. בפני אלמוגי תועמד חבריה: או לעזוב את חיפה או את חכנסת. במקומו של אלמוגי יכוס ל'כיסת טורד-חדיו חיים צדוק, שיח'ו של עורד-חדיו מיכיל רחפי.

• **יוקם גוף התיישבותי חדש, משותף לכל התנועות הקיבוציות, ליישוב הנגב.** אחרי שלמעטת הושלם יישוב חבל לכיש, יזום עתה דויד בן-גוריון הקמתו של כ'ס' מ'זדות יישובי לאורך חכריש יאיתית

• **הש.א. מתפורר.** אחרי גילויי הע'לם הזה, והתנוונות חציבוריות לגילויים אלה, חנישו 18 מתוך 35 חטובדים הרשמית חקובעים של מוסד ים את התפטרותם.

• **קצין משטרה גכיה יעצר כנראה בקרוב, באשמת השי' תתפוס ברשת ההברחה הגדולה שהתגלתה לאחרונה כנמלי חיפה, ושנאשיה חיו שוטרי משמרה-חופים של משטרת ישי' ראל.** החקירה, המתנהלת במרץ רב, מניעה עתה לראשי חכנופיה, בתוכס נמצא כנראה גם אחד מקציני המשטרה חנביחים בצפון חארץ.

השאילתה, אותו נשק קלאסי של האופר ויזיה בכל פרלמנט דרמוקרטי, התגלגלה לשימוש מוזר בישראל. בזו אחר זו, כמו דחקא סיעות הקואליציה, הגישו שאילתות לשרי ממשלה הניכיים למפלגות אחרות — ולא דחקא בנימה מאופקת.

שימיש זה היה בניגוד מזושר לאחת מ־תקנות היסוד של הקואליציה הממשלתית: אסור לסייע בקואליציה להגיש שאילתה ב־כנסת, מבלי שהשאילתה תאושר תחילה על־ידי יושבי־ראש הנהלת הקואליציה — במקרה זה, חִכ־מסאִי עקיבא גוברין.

בשבוע שעבר הרגיש גוברין צורך דחוף לכנס את הנהלת הקואליציה לדיון בפרשת השאילתות. אם לא יתחילו המפלגות מוזהג זה, איים, לא תהיה אפשרות להמשיך ב־עבודה המשותפת. אמנם הסבירו נציגי מפלגות, כי הם מגישים את השאילתה לגוב־רין, אולם מאחר והם אינם מחכים לקבלת אישורה לפני שהם מגישים את השאילתה לנשיאות הכנסת, ראה גוברין בנוהג זה התחמקות בלבד.

חופש להשתולל. הדיון לא הסתיים בישיבה אחת. העניינים בתוך הקואליציה היו מסובכים מכדי שאפשר יהיה לחסל את הפרשה בקלות. הסיעות קיבלו ארכה ללבן את שאלת השאילתות, וישיבה חדשה נקבעה לשבוע זה.

חנן רובין, שהביא את הבעיה להתחלת מפלגתו, הסביר כי לא יהיה מס מ־מני כניעה לדרישת מסאִי, יצחק לבריו: "כל עוד יש חופש להשתולל, כדאי להגיש שאילתות".

הדתיים, מצדם, שמחו על התערבותו של גוברין, כי רוב השאילתות פגעו בהם. הם לא היו צריכים לקיים שום דיון פנימי. לעומת זאת, היה חִכ־יצחק בן־אהרן, אביר השאילתות, קיצוני בדרישתו להמשיך ב־דך זה. "ישנן החלטות המתקבלות מבלי שתובאנה להכרעת הממשלה", הכריז, "יהי בשם שאילתה היא הדרך היחידה שנותרת לנו לברר אותן".

בתום השבוע, כאשר התכוננה הנהלת הקואליציה להחליט את הדיון, היה ברור כי השאילתה תשוב להיות נשק אופוזיציוני.

משטרה

בגלל וער מעכו

פרשת צרותיו של יוסף אבירדבוס החלה עוד בבית־הספר התיכוני בעכו, עיר מולדתו. הצעיר הערבי (22), בן למשפחת חקלאים עניה, לא הצטיין במיוחד בלימודיו, סבל משום כך מרגש־נחיתות לגבי חבריו ומש־פחתו.

כשסיים יוסף את לימודיו בבית־הספר, נת־בע על־ידי בני משפחתו להצטרף אליהם ולעזור בפריסת הבית. בעיבוד חקלת האומה הקטנה שברשותם, ליד בית־הקברות המו־סלמי בעכו, יוסף סייר. הוא העדיף את חברתם של יושבי בתי־הקפה ברחוב ה־ראשי, על המחרשה וארגוני היזקות בחלקה המשפחתית.

לפני כשנתיים הסתבך יוסף בקטטה גדולה, שפרצה באחד מבתי־הקפה. אחרי שריצה עונש מאסר של חודשיים, החליט יוסף ל־חפש לו מולדת חדשה. הוא ברח לירדן, פגש שם נערה שמצאה חן בעיניו, נשא אותה לאשה וחזר לפני זמן קצר לעכו, על מנת להשתדל להעביר לישראל את אשתו.

קצין משטרה מאיים. מודיע אלכוני מסר על שובו של יוסף למשטרה, שמיהרה לעצור את הצעיר, להאשימו בחציית הגבול ללא רשיון. בבית־המשפט נדון יוסף ל־שנתיים מאסר ובאיומים מפורש מפי מפקד המשטרה כי בתום השנתיים יגורש חזרה לירדן.

אחד מבני משפחתו הקרובים של יוסף, הוא מוחמד אבירדבוס, עשיר מופלג ותושב עכו המחזיק בידו סנס חבר של מפלגת סועלי ארץ־ישראל — הגם שמפלגה זו אינה מקבלת חברים ערביים. מוחמד החל בפעולה, אחרי ששמע את איומיו של מפקד המשטרה. בסופה של פער־לת שתדלנות ארוכה, הצליח להשיג את הבטחתו של שר הפנים, ישראל בן־יהודה, כי בן משפחתו האסיר לא יגורש לירדן, למרות אימיו המשטרה.

השר נגד המשטרה. במשטרת ישראל אין רגילים לשים לב להתלוצות שרים. כשהם (המשך בעמוד 12)

נאום מזהיר של סניגור וותיק ומענתו הארעיש של פרקליט צע כיצד מית הד"ר

ראשו של ד"ר קסטנר. שנה לפני כן תכננו אליאשווילי ואקשטיין רצח של ד"ר קסטנר...

● שלושה חיפושים נערכו בחצר ביתו ובמחסנו של מנסק, ולא נמצא דבר. בחיפוש הרביעי מצא אחד מאנשי הש.ב. אקדח, עליו מבססת התביעה חלק גדול מהוכחותיה, מאחר ואקדח זה דומה לאקדח בו נרצח ד"ר קסטנר: ... עשו שלושה חיפושים ולא מצאו שום דבר. בחיפוש הרביעי מתגלה האקדח... חיפוש נוסף: מזלים כדור... מה מנע בעד המחפשים להביא עדים או להביא את הנאשם מבית־הכלא? את אקשטיין הביאו לחיפוש ואילו אותו, את מנסק, בעל־הבית, לא הביאו...

● אחרי שניתח את תפקידו של הש.ב. בכל פרשת הרצח, כולל מעמדו של אקשטיין כפרובוקאטור בתוך חוגי סולם וחסיבות הנוער של הציונים הכלליים, השמיע קריצ' מן את האקדח האחרון בטענותיו נגד ה־ש.ב.: ... אני אינני יודע מה תפקיד הש.ב. ואינני יודע מי כן עשה (שלא את אקשטיין לרצוח את קסטנר). אין זה מתקדיד להוכיח מי עשה זאת. אני יודע שהאקדח לא היה של מנסק, ולא הוא ארגן זאת ולא קיבל הוראות משום מקום... אקשטיין היה איש ש.ב. פרט לדבריו, אין לנו שום הוכחה ש־הוא עזב את הש.ב. לפי עניות דעתי הוא איש ש.ב. עד היום הזה. הוא עצמו אומר שבאופן פורמאלי לא קיבל ולא נתן הודעת פטור. בפגישה עם אהרונ (בבית־הזהר) הוא (אקשטיין) אומר: תינד לאנשי הש.ב. שהם אחראים לזה שאני יושב כאן.

★ ★ ★

"צחק הצחק אחרון!"

תוך כרי נאומי, שהיה אחד הנאומים המזהירים שהושמעו בשנה האחרונה בבתי־המשפט בישראל, עבר קריצ'מן מהגנה להתקפה. אחרי שתקף את הש.ב. ואת קציני המשטרה העובדים בשירותו, החל קריצ'מן בהתקפה על התביעה הכללית. "אם עוררין פרטי היה עושה מה ש־עשתה התביעה, היו שולחים אותו למאסר", הכריז, כשהוא מצביע לעבר התביעה. טענותיו של קריצ'מן בנקודה זו לא באו

ב־אליעזר בסני מיעצת המלך בלונדון. שם הוא ערער על עצם חוקיותן של תקנות ההגנה לשעת חירום, שהוצאו על־ידי שלטון המנדט ושחלק גדול מהן נמצא עדיין ב־תוקף במדינת ישראל.

נשוי ואב לשני ילדים, מנהל קריצ'מן חיים שקטים כעורך־דין בעל שם. רק מ־פעם לפעם עולה שמו לחדשות, בשעה ש־הוא מופיע במשפטים חשובים במיוחד. אחד מהם הוא משפטו של יוסף מנסק, אותו הכיר לראשונה בעת שהופיע כפרקליטו של שמואל הלוי, חשוד מחתרת צריפין, שהיה עצור יחד עם יוסף מנסק, שאותו ייצג אז עורך־הדין שמואל תמיר.

★ ★ ★

"אקשטיין הוא איש ש.ב."

נאשם מספר אחד, סיפר קריצ'מן ל־בית־המשפט, על פרשת חייו של שול־חן, "מסר את נשקי אחרי המחלת, הת־גיס לצה"ל וחזר אחרי כן לחיים נורמאליים. אך השלטונות לא נתנו... לא מייחים לו. אחרי שיצא סוף־סוף מגילמי (אחרי רצח ברנדוט), עוקבים אחרי, ארבעה במספר, מקלקלים לו את המכונית, מקלקלים את הבצק בנפט, במקום בו הוא עובד — כל אלה הם אמצעים של השלטונות".

אחרי התחלה שקטה זו, שהכשירה את הקרקע למה שבא אחרי כן, הרים קריצ'מן את קולו וזרק לתוך חלל בית־המשפט את ההאשמות הכבדות נגד המשטרה, הש.ב. והתביעה הכללית המיצגת אותם:

● האיש הראשון שהגיע למקום הרצח אחרי שלוש הידיות, היה קצין צה"ל עקיבא סער, שהכחיש אמנם את חברתו בש.ב., אך אישר לעומת זאת כי היה אחד מקציני הש"ל שעסקו בסדון בחטיפת אנשי לחי"א וצ"ל: "... יש פגם בטעם הטוב, שבשעת הרצח עומד אדם בסנינת הרחוב, אדם ש־בשעתו היה חוטף אנשי לחי"א".

● הש.ב. ידע על תוכנית לרצוח את ד"ר קסטנר, שתוכננה בידי עדי־מדינה ארי־אל אליאשווילי והנאשם זאב אקשטיין, שני־הם אנשי ש.ב. באותה תקופה: "... לא נמצא הסבר מדוע הסירו לפתע את שומרי

נעשו כאן דברים אשר שום בית־משפט בישראל אינו יכול להרשות זאת! קרא הפרקליט בגלימה השחורה, ל־עברם של שלוש השופטים עטופי הגלי־מות שהתכוננו בו בהתענינות מעל דוכן־השופטים הגבוה. יחד עם הפרקליטים ה־אחרים מן התביעה וההגנה, שלוש הנא־שמים ועשרות הצופים שבאלם, המתניו־השופטים המחזויים נתן קנא, יצחק זוג־דלביץ' ויצחק גביוון לעורר־הדין מס־קריצ'מן, שיבסס את האשמתו החמורה. קריצ'מן היה מוכן למשימה הכבדה שנטל על עצמו. הפרקליט החזיק והממולה, מי שהיה כוכבם הקבוע של משפטי המחלת בתקופת המנדט הבריטי, התכונן היטב ל־תפקידו בסיום המשפט הגדול של נאשמי רצח ד"ר ישראל קסטנר.

כמי ששולט היטב בחומר הרב של למעלה מ־600 עמודי הפרטיכל של המשפט, של עשרות פסקי־דין והתקדימים שציטטה ה־תביעה מרים בן־סורת בסיכומיה, ומאות ההלכות השונות שנפסקו כבר במשפט ה־אנגלי בעניני דיני נפשות, גולל קריצ'מן, דף אחרי דף, את פרשת הגנתו על הנאשם מספר אחד, יוסף מנסק.

"וכל זה למה?" הרים הפרקליט את קילו, בפנותו לעבר התביעה הכללית, המיצגת על־ידי סגן פרקליט המדינה מרים בן־סורת, "כי כל האמצעים כשרים כלפי מירשי. הוא (מנסק) מסוכן לשלטונות. לא ברור לשל־טונות כמה הוא מסוכן. אך ברור: הוא מסוכן..."

★ ★ ★

"יותר מדי מקרים מוזרים"

פרשת הגנתו של קריצ'מן על יוסף מנסק הייתה מבוססת מלכתחילה על הטענה, כי לא היו דברים מעולם: מנסק לא היה מנהיג מחתרת, הוא לא היה חבר ב־מחתרת, פעילותיו הפוליטיות הצטמצמו בת־חום המותר של מועדון סוגס שהוא אגודה חוקית, מנסק לא שלח את אקשטיין לרצוח את ד"ר קסטנר ולא נתן לו אקדח למטרה זו, כשם שלא היה לו שום אקדח ברשותו, כולל האקדח שנמצא כביכול בביתו של מנסק אחרי שנעצר.

כדי להרשיע את מנסק היתה התביעה צריכה להוכיח לבית־המשפט, כי אקשטיין קיבל אקדח מידי מנסק, הדרך על־ידו כיצד ומתי לרצוח את ד"ר קסטנר, ורצח אותו באקדח זה לבסוף.

משרשרת ראיות זו, לא היכחה התביעה ל־דעתו של קריצ'מן — מאומה: את ה־אקדח לקח אקשטיין, גם לטענתו, על־יד ביתו של מנסק, מבלי שמנסק אישית יתן לו אותו. ומחוץ לעדותו של אקשטיין עצמו אין שום ראיה שאמנם מנסק הוא ששלח את אקשטיין לרצוח את ד"ר קסטנר והדרך או־תו לכך.

קריצ'מן אף הרחיק נכת. בסיכומיו בבית־המשפט הפנה את תשומת לב השופטים ל־שרשרת המקרים המוזרים, בזה אחר זה, שהתביעה רצתה להגדיר כ־"מקריית" ותו לא. "יותר מדי מקרים מוזרים התחברו יחד", הרעים הפרקליט בקולו, כשהוא מונה אותם אחד אחד.

הפרקליט נמדי־הקומה ורחב־הגוף שחה בתוך החומר הרב כדג במים. קריצ'מן, ש־נולד בארצות־הברית ועלה לישראל בהיותו בן חמש, קיבל את חינוכו בבית־הספר הדתי תחכמוני. הוא סיים את בית־הספר התיכון ונרשם מיד לפאקולטה המשפטית של האו־ניברסיטה בלונדון, שם גמר חוק לימודים של ארבע שנים, בתואר מוסמך למשפטים. את תקופת ההתמחות, עד לקבלת תעודת עורך־הדין, חזר מקס קריצ'מן לעשות ב־ישראל, במשרדו של עורך־הדין המזוהר מקס זליגמן. יחד עם זליגמן היה קריצ'מן פרק־ליסט הקבוע של אנשי האצ"ל ומנהיגיו. למרות שלא היה חבר באצ"ל, עד ל־חודשים האחרונים שלפני קמלת המדינה, חשדו הבריטים בקריצ'מן כאילו היה אחד מראשי המחתרת. אחרי שקיבל על עצמו, יחד עם עורך־הדין זליגמן, את ההגנה על אסתר רוזנבלאט ואריה בן־אליעזר, נעצר קריצ'מן לששה חודשים בלאסטרון. יחד עם זליגמן טיפל גם במשפטיהם של עולי הגרדום בעכו, ובמשפטו העקרוני של

עומדים לפני כס המט אלכסנדר סל. למרות מקביל כמעט לקו תביעתו של התביעה, שני־לסיכומים, כאשר הרעים בהפגזה כבדה את ע

מקס קריצ'מן לא תיאר לעצמו כי גם במדינת ישראל יהיה נאלץ להמשיך במסורת הופעותיו במשפטי המחלת של תקופת המנדט הבריטי.

הסניגור

זה מול זו

הביאו למכנה חדש בפרשת רצח קסטנר

קסטנר?

ההתנעה, לא לשופטים ולא לשאר פרקליטי ההגנה. במהלך המשפט סיכרו כמה מן העדים על פגישות מוזרות ושיחות משונות, שהיו להם עם קציני המשטרה ועם התובעת מרים בן-פורת. עד התביעה והמדינה אריאל אליאשווילי סיפר כי במהלך המשפט, בעת שהיה נתון כבר בחקירה נגדית על ידי עורך הדין קריצמן, הוזהרה אותו התובעת: "צור חק מי שצוחק אחרון... זה יתקם בך".

החוק הפלילי, טען קריצמן, אומר דברים ברורים מאד בנקודה זו. הנסיון להשפיע על עדים ולנסות לשנות את עדותם, הוא עבירה פלילית חמורה ביותר. העבירה היא חמורה יותר כשאחד הצדדים מנסה לעשות זאת אצל עד הנמצא כבר בחקירתו של הצד שכנגד.

פרקליטו של מנקס לא הסתפק בהאשמות סתם. הוא הזכיר לבית המשפט את עדותו של קצין המשטרה זאב ("ביל") שפירא, שהעיד בשבועה כי הרימון שמצא בסליק בשנת 1955, ואילו מומחה של טע"ש העיד כי הרימון הוא משנת 1948.

אליאשווילי, הזכיר קריצמן לבית המשפט, סיפר על "שטיפת מוח" במטה הארצי, בי נוכחותה של התובעת; על הצהרה בשבועה שמסר ולא ידע על מה הוא חותם ("מסי" פיק שאני יודעת", אמרה לו, לדבריו, ה"הגיבה התביעה, היא לא חקרה את הקצינים האחרונים והופסטר בנקודה זו כדי להוכיח את דברי אליאשווילי, ולא הצהירה אצלו ממקדמה כי דברים אלה הם דברי שקר".

את סיכום דבריו הקדיש קריצמן לתביעתו של אקשטיין בכל פרשת עדי התביעה. הוא טען שאקשטיין העיד בשבועה רק כדי להזיק למנקס, ולנסות לעזור לתביעה להרשיעו: "התביעה ניסתה יותר מזה, התובעת ביקשה מפרקליטו של אקשטיין, מעורך הדין טל, להזמין עדים, שהיא עצמה לא יכלה להזמין אותם אחרי שסיימה את פרשת עדי ה"תביעה".

התובעת לא הכחישה זאת.

"לסיכום, אני מבקש לזכות את הנאשם מספר אחד מן ההאשמות המיוחסות לו".

התובעת מרים בן פורת וסניגורו של זאב אקשטיין, הלהן חשפט היה נראה כי קו הגנתו של אקשטיין נגד הנאשם יוסף מנקס, שמר טל את הפתעותיו. התביעה הכללית וכל אלה העומדים מאחוריה.

חזר קריצמן על הנוסחה הרגילה של סיום סיכומי ההגנה במשפטים פליליים. הוא הת-ישב במקומו, המתין באדישות לנאומי ה-הגנה האחרים. כמו השופטים והתובעת, חשב גם הוא שהנאום שיושמע אחריו יהיה נאום שקט, שלא יכיל הפתעות מיוחדות. הוא טעה.

★ ★ ★ מאין הוצא הקליע?

את ההפתעה של נאומי הסיכום בי משפט רצח ד"ר ישראל קסטנר, סיפק אלכסנדר ("אלכסי") טל, פרקליטו של הנאשם מספר שניים, זאב אקשטיין. טל הצעיר (32), לשעבר עוזר ראשי לפרקליט המדינה בתל-אביב, קיבל את תיקו של אקשטיין אחרי שפרקליטו הראשון, עורך הדין יעקב חירותי, נעצר בעצמו באשמת הנהגת המחללה.

כבול בהודעותי הארוכות ובה דאחו של אקשטיין במשטרה, ניהל טל את הגנתו בשקט ובמתנות. כי בעוד שבמהלך המשפט לא יכול היה טל לעשות הרבה, גילה לאט-תעתו בסימון של עדויות התביעה כי רש-לנת התובעת גרמה לכך שיוכל להביא טע-נה משפטית מכרעת בסיכומיו: טענת הקליע.

אלכסנדר טל נולד בגרמניה. את השכלתו העממית והתיכונת רכש בתל-אביב, ואת השכלתו המשפטית קיבל באוניברסיטה ואת עברית בירושלים. אחרי שקיבל את תעודתו כעורך דין כיהן בתפקיד יועצו המשפטי של משרד התחבורה, ובפרקליטות המורנה. נשוי ואב לילדה, מנהל עתה של משרד כרטי. רק משפטו של אקשטיין ובעיקר סיכומיו במש-פט זה, הביאו אותו אל כותרות העיתונות.

"לא הוכח לבית המשפט שד"ר קסטנר נרצח, ולא כל שכן שרצח כתוצאה מסיבה או ריחות שנונו ממאקדח (שהיה בידי אק-שטיין)". פתח טל בטענה שתישמלה מיד את בית המשפט. "אפילו לפי גרסת התביעה הכללית ה כח רק שהנאשם, ביום וזמנו הנקובים בכתב האישום, ירה שלוש ריחות אחרי ששאל את ד"ר קסטנר לשמו. הוכח שד"ר קסטנר הובא לבית החולים. מכאן ו-אילך אין כל עדות".

טענתו של טל היתה ברורה בפשטותה: לא הוכח שהקליע שהובא לבית המשפט היה זה שגורה מתוך אקדחו של אקשטיין, לפי הודאתו. לא הוכח כי הוא אותו הקליע שגרם למותו של ד"ר קסטנר.

החוליה שהיתה חסרה, לטענתו של טל, היתה עדותו של המנתח שהוציא את הקליע מגופו של ד"ר קסטנר, ועדותו של מנתח הגופות אחרי המחת, שיאשר כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מפגיעת הקליע.

יושבי בית המשפט ישבו פעורי פה. לאיש מהם לא היה ספק כי רק רשלנותה ה-חמורה ביותר של התביעה יכלה לגרום למצב כזה. בו יאלצו אולי השופטים לקבוע כי אמנם לא הובאו בפניהם הוכחות מספיקות למותו של ד"ר קסטנר כתוצאה מיריות אקדחו של אקשטיין. במקרה כזה, טען טל, אפשר יהיה לכל היותר להרשיע את אק-שטיין, על סמך הודאתו, בנסיון לרצח.

טל ידע כי טענתו אינה מושלמת בנקודה זו. לפני השופטים היו מונחות באיתה שעה שתי התנגדות רפואיות, שהוגשו על ידי ה-תובעת בחתימת הרופאים פרופסור מרכוס וד"ר רבינוביץ. אולם טל ערער גם על מהימנותן וכשרותן של החתימות אלה.

"לא הביאו את העדים שהיו צריכים לספר לנו על הוצאת הקליע מגופו של קסטנר", טען טל, בצטטו את עדותו של המפקח שמבדל שסיפר לבית המשפט: "קיבלתי מיד ה"ר חשיק קליע שהוצא על ידו מגופו של ד"ר קסטנר בשעת הניתוח..."

"מדוע לא הביאו את ד"ר חשיק?" שאל טל, כשהוא מפנה את תשומת לב בית המשפט לדבריו בכתב פרופסור מרכוס, הסותרים את עדותו של שמבדל. "הקליע ה"צא על ידי (ע"י) פרופסור מרכוס ולא ד"ר חשיק" וגמסר ליד ה"ר חשיק..."

התנגדות כזו, טען פרקליטו של אקשטיין, איננה חוקית. החוק קובע כי רופאים יכולים להעיד בכתב רק בשאלות מקצועיות מסר-ימות מאד, אך לא על עובדות שהם צריכים

שיחותיהם של הנאשם יוסף מנקס ופרקליטו בבית המשפט התנהלו תמיד מפה לאוזן. איש לא יכול היה לשמוע את הערותיו ובקשותיו של מנקס, שהושמעו מפיו ישר לתוך אוזנו של פרקליטו קריצמן, המקשיב לדבריו בתשומת לב.

את עדויות התביעה שהושמעו נגד שולחו, ואת המשתמע מהן.

כמו קודמיו, היו דברי הניגמן כתבי-אישום מלא נגד התביעה הכללית, עדיה, והעומדים מאחוריהם.

הניגמן הטיח האשמות חריפות מאד נגד הקצינים הארוני וכך, שניהלו את חקירתו של שמר, שהיה הראשון שהודה בהשתתפות ברצח, אם כי טען כי לא ידע מלכתחילה — וגם בזמן המעשה — כי אמנם התכנן אקשטיין לפגוע בקסטנר.

ואילו בדבריו של שמר במשטרה, ה-כתובים בכתביו של המפקח כץ, מצא בית המשפט כי שמר העיד כי בליל הרצח יצא "לפגוע בד"ר קסטנר..."

כשעלה כץ על דוכן העדים השחיו הניגמן את איזמל חקירת-שתי-יורע, שהוא משתמש בו בידאמן. אחרי כמה רגעי חקירה חריפה, הודה כץ כי את המילים "ל-פגוע בד"ר קסטנר" רשם הוא עצמו, לא מפיו דן שמר, שלא אמר אותן.

"זוהי רשלנות של חקירה במשטרה", ה-אשים הניגמן בתוקף את מנהלי החקירה בתוק קסטנר, והצטרף בכך לשני חבריו הסניגורים. "אותו חוקר ששטני ברורה מכנים דברים הדרושים לו, וחברתי (התו-בעת מרים בן-פורת) מנסה להכניס לזה פיי-רוש זה או אחר... אותו אדם, (המפקח כץ) חקר אותו בנסיעה והכניס לתוך פיו את האשמה הגדולה ביותר שאדם יכול ל-האשים את עצמו (רצח)".

הניגמן לא נכנס לצד הפיליטי של הפרשה. מה שהיה חסר בסיכומיו היתה השאלה ה-פשוטה אך החשובה ביותר: אם אמנם ידע הש.ב. מלכתחילה — לפי עדותו של אל-אשווילי, שסיפר כי מסר את שמו של שמר לש.ב. אחרי שמנקס שאל אותו, לדבריו, אם הוא מתאים למחתרת — מדוע לא ה-אירו אנשי הש.ב. את שמר מהתחברות עם אקשטיין ועם מנקס? מדוע לא עשו כל אשר ביכולתם כדי למנוע את שמר מל-השתתף במעשים שהביאוהו ל-סוף אל בית-הסוהר?

לא היתה זו השאלה היחידה שלא נשאלה במסגרת המהלך המשפטי המצומצם בהכרח של משפט הנאשמים ברצח ד"ר ישראל קסטנר. אולם גם השאלות שנשאלו סיפקו חומר רב לשופטים, שירדו מדוכנם כשהם עמוסים בחומר ראיות וטענות, כדי להכין את אחד מסקסיהדין החשובים ביותר במ-דינת ישראל.

יהיה זה פסקדין שיצטרך לענות על ה-שאלה: האמנם יצא אקשטיין לרצוח את ד"ר ישראל קסטנר בשליחות המחתרת של ה-נאשם יוסף מנקס, או האם עשה זאת בשלי-חות או בדיעת הש.ב. אשר בשירותו עבד, או שמא עשה זאת על דעת עצמו?

כשקיפלו הפרקליטים את גליותיהם, ר-משק קהל אויזקי הנאשמים נשמע גמורד מדוגנת בית המשפט, המתניו גם המוסים ביותר שבמשפטים למועד-הקראתו הקרוב של פסקדין, הנכתב עתה בלשכותיהם של שופטי בית המשפט המחוזי בתל-אביב.

לאשר אותן אישית ולהחקר עליהן בבית המשפט.

★ ★ ★ משחק הוגן וטעם טוב

שופטים הקדישו תשומת לב רבה למאד לטענתו של טל. אחרי שמיעת עדויות עדים, במשך שבועות ארוכים של משפט מיגע, היה כל בנין התביעה עלול להתמוטט בגלל העדרם של כמה עדים טכ-ניים. במקום להקדיש את מאמציה להרשעת הנאשמים בעון רצח, הוכיח טל לבית-המשפט, בזווה התביעה מתוך גימוקים פו-ליטיים מובהקים את זמנה להקראת כר-כים שלמים של העתון סוסס. שלא היספנו ולא כלום להוכחת האשמה הנקובה בגליון האישום המונח לפני בית המשפט.

אולם טל לא הסתפק בטענה משפטית אחת. הטענה השנייה שהביא בפני שלושת השופטים היתה מבוססת פחות על תדימים משפטיים ונכס-יצאן-ברזל של המשפט ה-פלילי, ויותר על מה שהמשפטים האנגלים, אב-ת אבותיו של המשפט הישראלי, מכנים בשם "הגינות" ו"טעם טוב".

"כתבי-אישום פגום", ביקש הפרקליט הצעיר והנמרץ לשכנע את בית המשפט. "לפי פסקיהדין של אנגליה אין לצרף כל אשמה אחת לאשמת רצח".

במקרה של משפט רצח ד"ר ישראל קסטנר, היתה טענה זו יותר מטענה משפטית יבשה. כי יוסף מנקס, זאב אקשטיין ודן שמר הראשונים בגליון האישום המשותף בשתי עבירות: רצח בכחנה תחילה של ד"ר ישראל קסטנר, וחברות במחתרת הווממת להפיל בכוח את השלטון במדינת ישראל.

"בעזרת צירוף שתי ההאשמות", טען טל, "יכלה התובעת להביא בפני בית המשפט ראיות משפטיות שלא יכלה להביא אותן, אם היתה האשמה אשמת רצח בלבד".

טל התכנן לעדותו של אליאשווילי. סיפור ריו של אליאשווילי על מחתרות אחרות (מח-תרת "הגינה", מחתרת פתח תקווה) בהן אקשטיין היה חבר יחד אתו במסגרת ל-צע מעשי שוד ואלימות, הסילו צל כבו על אישיותו של אקשטיין.

אולם במקום בו נאמר בפסקיהדין ה-אנגלי כי "אין זה הוגן" לצרף אשמה אחת לאשמת רצח, קיבלו השופטים ה-אנגלים מראש את ההנחה כי שני הצדדים ינהלו מה שנקרא בלשון המשפטית "משחק הוגן". במקרה שעמד לפני בית המשפט לא היה ספק לאיש כי התביעה הכללית לא התכונה אפילו מלכתחילה לנהל משחק כזה.

★ ★ ★ מדוע לא הוזהר דן שמר?

אחרון המסכמים היה עורך הדין יעקוב הניגמן, פרקליטו של הנאשם השלישי, דן שמר. צמוד לשם שרכש לעצמו כאחד הפרקליטים הפליליים הטובים ביותר במדינת ישראל, הלה הניגמן לנתח במתינות

השלישי בסידרת גילוי עסקי הסכום סוחרים בזיעת הכדורגלנים

הודעה המזוהה ביותר ששמעתי בחיי, אמר בן ציון פט, ראש תא עתונאי הספורט. אף עתון, פרט לדבר, לא פירסם את ההודעה. אפילו העסקנים, המנהלים את ההתאחדות לכדורגל, הודו כי העולם הזה צדק ב"האשמותיו. הודו כי פרסומים אלה הם גיוס לתקן, לפתח בחלקם את אי-הסדרים ב"התאחדות. אחרי שבשבוע שעבר הוזמנו מיליון כרטיסים חדשים למשחקי הליגה בדפוס יפת, באה השבוע פעולה נוספת. העולם הזה, למשל, האשים במאמר ה"ראשון בסדרה זו, כי החלוקה ללא חשבון של כרטיסי-הזמנה למשחקים השונים גורמת לספרות ולרמאות בקנה מידה גדול. ה"שבוע החליטה הנהלת ההתאחדות שלא ל"חלק יותר כרטיסי-הזמנה למשחקי הליגה והגביע בעונה זו.

אחרי שהעולם הזה גילה, כי מעשיו הם פוקפקים של מזכיר ההתאחדות לשעבר משה וייס הביאו לסכסוך עם משרתת ישראלי, שנמנעה מלפקח על משחקי הכדורגל

המחסום שוטרים וסדרנים מונעים להכנס לאצטדיון רמת גן, שם נערך חמשותף בין קבוצת לניה לבין מכבי תל-אביב. אחרי שהמשרתת דרשה להזיז מחדש את הכרטיסים למשחק.

— דבר שהביא לריבוי מעשי-תרמית וספר סרות — קיומה השבוע סולחה רשמית בין הנהלת ההתאחדות למשרתת ישראל, והמש"ט חזרה לפקח על הסדר בתחרויות.

המשרתת מתערכת

ר' י' אנשים רבים שלא ראו בעין כה יפה סולחה זו, שהחזירה את המש"ט לעסקי הספרט. כי היא היתה עלולה להפריע להם בעסקיהם. והיא אמנם הפריעה. הובר בא לידי ביטוי בשערוריה הגדולה של הכרטיסים למשחק האחרון של הקבוצה הפולנית לניה נגד מכבי תל-אביב ברמת-גן. במודעות לקראת תחרות זו נאמר שחור"ל-גיליכלב, שתחרות ימכרו רק כרטיסי "שיבה" במחיר אחד של 2 ל"ה, לכל ה"יציעים. בדרך כלל מוכרים לאצטדיון רמת גן כרטיסים מסומנים, בהם מצויינים מספר המגזרים, מספר הגיש ואף מספר השורה והמושב. אולם על כרטיסים מסומנים יש פיקות, ואפשר לדעת בדיוק כמה נמכרו. על כרטיסים במחיר אחיד, ללא מספר, קשה לפקח. איש לא יוכל לברר כמה כרטיסים נמכרו, ואפשר יהיה למכור, אם היתה רדישה לכך, מספר כרטיסים גדול יותר ממספר המקומות. לכך התנגדה משרתת ישראל. לא משה שחששה שמישהו עשוי להרויח מהעסקה, אלא מפני שסחורה מ"עומס קהל בוציעים. יום אחד לפני המשחק, שנערך ביום שני

במוצא-שבת צלצלו הטלפונים על שולחנותיהם של עורכי מדורי הספורט בעתונות היומית. "כאן מדברים מההתאחדות לכדורגל בישראל", אמר הקול מעבר לקו. "אנו רוצים למסור לכם את ההודעה הבאה: לאחר שנתפרסמו בשב"עון העולם הזה דברי השמצה על כמה מחברי הנהלתנו, הגנו רואים צ"ך לכרסם ברבים שהדברים מופרכים מיסודם, והחלטנו לדחות כל ויכוח עם העתון הנ"ל ולעבור לסדר היום." זאת היתה תגובתה היחידה של ההתאחדות לכדורגל בישראל, על האשמת החמור רות שפורטו בשני המאמרים הראשונים ב"סדרת הגילויים על הכדורגל הישראלי, ש"פורסמו בגיליונות העולם הזה (1054, 1052). בעיני חברי הנהלת ההתאחדות נראה הכל פשוט וחלק. כל האשמות החמורות, שפר"טו ביסודיות ואשר נקבו בשמות מפורשים, לא היו, לדיומם, אלא סתם דברי השמצה על כמה מחברי הנהלתנו. הגילויים על מעילות, בכוונות ושחיתות, שהוכחו בעובדות ב"דוקות, היו, לדעתם, "מופרכים מיסודם." ועל כן, עוברת ההתאחדות לסדר היום.

אולם שוחרי הספורט לא עברו על פירי סומי העולם הזה לסדר היום. גילויים אלה עוררו סערה והתמרמרות בציבור הספורטאים ובקהל הצופים. אפילו עתונות הספורט הישראלית — שאנשיה ידעו זה שנים על הרקבון המכרסם בתוך צמרת עסקי הכדורגל אף ביכרו לשתוק ולהשתק פרשיות, סיוורים, ושכמה מהם אף עשו יד אחת עם המושחתים — לא יכלה לשתוק הפעם. לא לכולם היה האומץ לחזור על האשמות העולם הזה, אולם רבים יצאו בגלוי נגד השתקת פרשיות השחיתות.

"היכן התגובה?" זעקה כ"תרת המאמר ה"ראשי במדור הספרט של ידיעות אחרונות. יהודה גבאי, עורך מדור הספורט של ה"עתון, היה זהיר מאוד. "עם כל רצוננו להתאמן למוסד צבורי נכבד", כתב במאמרו הראשי, "נדמה שהצי"ור לא הסתפק בתגובה סתמית שאינה אמרת כלום. בכל אשר תבנה תשעם התלחשות ורכילות שאינן לכבודו של המוסד... רבים בקרב אלפי אורחי הספורט קראו את כל האשמות, מצאו בהן שמות מפורשים וכינויים כמו גנבים, מוצלעים-באימון וכו'. אי הגבה פירושה ס"י כון שלום הבית בהתאחדות... הנהלת ה"התאחדות שותקת, ומסכנת את האימון ה"כללי של מאות הקבוצות אליה. צבור חובבי הכדורגל רוצה לדעת את האמת. ויש לו כל הזכות לדרוש אותה."

★ ★ ★

התיקנים הראשונים

אפילו "חשית הספורט", הנוהר בדרך כלל מלקיף את ראשי ההתאחדות דות לבלי יסחמו לפניו מקורות האינפורמציה, לא יכול היה לעבור לסדר היום על האשמות העולם הזה. במאמר מערכת ראשי, המופנה אל הדיר יוסף לאם, נשיא ההתאחדות לכדורגל, והחתום בידי יחיאל ארזי, עורך מדור הספורט בעתון הארץ, תבע העתון לא להתעלם מהאשמות העולם הזה. "היה זה גילוי מועזע לציבור חובבי הכדורגל הישראלי", כתב ארזי, "שראה עד כה בהתאחדות מוסד ספורטיבי, שניצניו מושכים בחוטים שלא על מנת לקבל פרס. אתם רבבות החובבים לא יתארו לעצמם כי מאחורי הבעיטת העזות מסתתרת פרשה כה קודרת ומבישה. המשחק אינו יכול להימשך בצורה בה החל... נותר בנו קורטוב של אמונה, כי עדיין ניתן לתקן ולהציל את המעט ששרד. לא היינו רוצים להתאכזב ולהיחשב כי בסודם של הכדורגל הישראלי לא נותר אפילו צדיק אחד." וכך, במקום שההתאחדות לכדורגל תעבור לסדר היום על האשמות העולם הזה, עברה כמעט כל עתונות הספורט לסדר היום על תגובתה העלובה של ההתאחדות. "זהו ה"ה

במדינה

התפטרות חוקית. דהרי נכנס לעיריה במקומו של מגורייכהן. אם תבטל התפטרותו של הח"כ יסולק דהרי מן העיריה. זה היה מצב הדברים, כשקראו שני הפלגים היריבים בעירית נתניה את חבריהם לשתי ישיבות מועצה נפרדות. בבוקר אותו יום הגיש עורך-הדין שמואל תמיר גליון אישום בן ארבעה דפים לבית-משפט השלום בנתניה. האשים את משה שקד בעשרות עבירות פליליות — מהוצאת כסף בטענות שחא, מעילה באימון, ועד ביצוע "מעשה העלול להביא לידי היוזק ציבורי".

ראשי-עיר בן-עמי כן או לא?

התובעים: עמנואל כריר, חבר מועצת עירית נתניה, ויצחק טברסקי, חבר הוועדה המוניציפאלית של מפלגת הציונים הכלליים. השבוע הכריזו שני אורחי נתניה על עצמם כראש העיריה. עובד בן-עמי הודיע כי כל מי שמערער על מעמדו כראש העיר יכול לפנות לבית-הדין הגבוה לצדק. משה שקד התחבא מאחורי גבו של שר הפנים, הכריז כי רק הוא יושב על הכסא הנכסף.

פתח-תקווה

מז' שעשועים

אילו ידע צבי הוברמן, חושב רמזגן, כי פתח-תקווה הסמוכה תראה לו פנים כל כך נוצפות, לא היה מזלזל להשקיע בה את כספו בבנין בחי'קולנוע. הוברמן, חושב ישראל חתיק, הבדבר בה"רה אשכנזית, הקים את מפעלו הראשון בפתח-תקווה בשנת 1955, כשהפך את בית הקפה הציפור חתולה, קולנוע-קריק. כדי להקים קולנוע, היה הוברמן זקוק לאישור הוועדה לבנין ערים. הא שבר מה"ד"ס הורה לו להקים את בנין הקולנוע בה"ה לדרשות החוק העירוני, כשהשלים את הבניה, סבר הוברמן שיקבל את הרישיון. אולם שלמה חלפברג, מנהל מחלקת הגביה בעיריה, קבע אחרת: הוא דרש מהוברמן ל"השליש בקופת העיר סך 1500 ל"י כ"תרומה לביתן בגן החיות" שלא היה קיים אז ב"פתח-תקווה, ולא הוקם מאז ועד היום. **שערות ככף חיד.** מה שלא הסכים לתת חלפברג בפניה רגילה קיבל הוברמן מועדת בנין ערים המחוזית, אחרי שפרקליט טי יצחק ברא"י פנה לב"ת-הדין העליון ל"צדק. אחרי שהפסיד עונת הצגות, אחת, החל בית-הקולנוע של הוברמן לפעול. השנה החליט הוברמן להגדיל את עסקיו, כשהוא מתעלם מן העובדה הידועה לכל, כי בדי מועצת הפועלים בפתח-תקווה נמצאת בעלותם השלמה או הזלקית של ארבעה בתי-קולנוע בעיר, הגיש הוברמן ב"קשה להקמת בתי-קולנוע נוסף. ראש העיר פנחס רישי סירב. כשכאן יצמחו שערות, תקבל את הרישיון!" צעק לה. ברמן, כשהוא מראה לו את כף ידו. גם הפעם החליט הוברמן להתעקש. יחד עם פרקליטו עיין השבוע באפשרות לפנות פעם נוספת לבית-הדין העליון, לבדוק שם את אפשרות הצמחת העשרות על כף ידו של ראש עיריית פתח-תקווה, מבלי לתרום תחילה לקרן הקמת פרק לאומי, גן חיות (חשדן מעמוד 14)

(המשך מעמוד 10) מתלמדים במפורש בהחלטת שר הפנים, חתמי השבוע קציני המשטרה על הפקודה לגירושו של יוסף אברידבוס וביצועה. מוחמד אברידבוס מיהר לשר הפנים, גרם לכך שבריהודה יודיע ברבים כי הוא נוטל מקציני המשטרה את סמכותם לגרש או רחים ישראליים או אחרים מתחומי המדינה. היתה זו קריאת-תגר על המטה הארצי של המשטרה. כשפירסם השבוע המפקד הכללי הודעה, כי קציני המשטרה ינשיכו לחתום על פקודות-גירוש בתוקף סמכויות שניתנו להם, לדבריו, מסעם שר הבטחון, היה ברור כי יוסף אברידבוס מעכו גרם להרחבת הקרע הקואליציוני המתרחב והולך.

עיריות

שניים אחזים בכסא

עשרות אנשים הצטופפו בחדר הישיבות הקטן של מועצת העיריה, ליד השולחן ישובו ששה-עשר חברי המועצה, כשהם מחכים בקוצר-רוח לדיון על הושא "הדחת ראש העיריה". אולם, לפני שניגשה המועצה ל"דיון, ביקש אחד החברים את רשות הייבור. "הוא לא יד-ר!" נשמעה קריאה מתוך הקהל הצפוף. מקהלה מדברת שלמה ענתה לקול הבורד: "הוא לא ידבר!"

הנואם שהקהל הס ער רצה למנוע ממנו את רשות הייבור היה ח"כ חרות חיים מגורייכהן. המקום: חדר הישיבות של מועצת עירית נתניה. הזמן: יום רביעי שעבר. הושר **מגורייכהן** למעשה, חברי המועצה צעה התפזרו. מחוסר כל אפשרות להתגבר על המקשה-המדברת הרעשית, נאלץ ראש העיר עובד בן-עמי לנעול את הישיבה. בניגוד לכל נוהל מקובל נשארו אחריו ב"אולם כמחצית החברים. היו אלה חברי סיעות הפרי-גרטיים, מפא"י, אחדות העבודה, מפ"ם והכללית של נתניה, דוד דהרי, שהח"כ ליוטו המשקיף בטיבה גם אחרי שנעלה בפקודת ראש העיר. להם לא הריעה המק"לה: חבריה התפזרו לפי צו האיש שכנס אותם למקום. מזכיר מועצת הפועלים המק"י מית, גנא גינוניסטס מיתורים, החליטו להיווצר את בן-עמי מתקפידו, בחרו במקומו ב"משה שקד כראש העיריה.

בבוקר יום המחרת הצטרף חבר נוסף לפורשי המועצה, מסיעות הפועלים וה"פרי-גרטיים. שר הפנים, ישראל ברייה, היה הודיע לבן-עמי כי הוא מכיר רק במועצה עירונית אחת ובהחלטותיה: המועצה ש"ש" ארה בחדר הדיונים אחרי נעילת הישיבה. הודעתו של ברייהודה, שהבטיח לבן-עמי לפרסם את החלטתו גם ברשומות, העתון הרשמי של הממשלה, ובכך להדיחו סופית ממשרת ראש העיריה, הביאה את המאבק הגדול המתחלל בשבועות האחרונים סביב כסאו של ראש עיריית נתניה לשיא נוסף. גבה הרבה יותר מכל השאים שקדמו לו. **קבלן לראש עיר.** המשבר פרץ כש"החליט עובד בן-עמי, אחד מהאנשי בניה ומקימיה של עיר החולות נתניה, לעשות ימיו קדום, להתמסר לבניית של עיר חולות נוספת. עיר המל אשדוד שליד אשקלון. ראש עירייה אחר היה עושה את שני הדברים גם יחד: מנהל את עניני עיר ו"בונה עיר חדשה. בן-עמי החליט כי יוכל להתמסר רק למשימה אחת. בקושי רב שיכ"נע את אש"י מפלגת, הציונים הכלליים, להכניס לפירוטו מתקפידו ראש העיריה למשך שנתיים, פינה את כסאו לק"ל משה שקד, איש המפלגה הפרוגרסיבית, שנשא מנחת את האויר ממלא-מקום ראש העיריה. שקד, ידיו טוב לבן-עמי, קיבל על עצמו את המשימה החדשה בהתלהבות רבה. הוא הבין מיד שעסקי הקבלת הנרחבים שלו לא יפסידו מאומה מזה שהוא יעסוק בהם ובמשרה החדשה בעת ובעונה אחת. האפי-שריות החדשות שעמדו לפניו, עת נתנה לו זכות החתימה על פקודות התשלום ב"עיריה, היו בלתי-מובגלים כמעט.

כך, למשל, העביר שקד סכומים שעמדו לזכותו בקופת העיריה, לזכות מוסדות אתם עמד בקשרי מסחר פרטיים בנתניה, עורך משיכיותיה בעת שהייתה לזכותו בקופה היתה קטנה מפקדת התשלום לספקיו. **שתי מועצות.** בתום שנה וחצי ל"כהונת החליט שקד להפוך לראש עיר עצי-מני. בעזרת אחד מחברי סיעת חרות, דוד דהרי, שעבר למפא"י תמורת הבטחה ל"מגויי כסגן ראש העיר, הודיעו סיעות ה"פועל-החזית" לבן-עמי כי החליטו להדיחו. בן-עמי לא ננעץ. הוא חיפש ונמצא כי התפטרותו של ח"כ חרות חיים מגורייכהן ממועצת העיריה, לפני כשנתיים, לא היתה

השבוע, פקדה המשטרה להדפיס את הכרטיסים מחדש מאחר שחלק מהכרטיסים כבר נגמרו, איאפשר היה להדפיס את כולם מחדש, הודפסו כרטיסים למנהרה המרכזית, שהוצאו לשוק רק ביום המשחק, כדי להבטיח כי ליציץ זה לא יכנסו יותר צופים מכפי יכולת קיבולו.

וכך, כאשר הופיעו צופים שקנו עוד קודם לכן כרטיסים במחיר של 2 ל"י, בהיותם משוכנעים כי יוכלו לשבת במקום מרכזי, הם הופתעו למצוא את דלת המנהרה המרכזית חסומה בפניהם. רק אלה מהם שהיו מוכנים לשלם עוד חצי לירה במקום הורשו להכנס. היתר הופנו אל האגפים. למולם הגדול של מארגני המשחק לא נהרו המונים למשחק זה. אחרת היו מעורבים באחת משערוריות הספורט הגדולות במדינה.

★ ★ ★

בניגון דחוק פים"א

פרשת הכרטיסים במשחק לגיה מר בילה אל שטח נוסף בעסקי הכדורגל, שטרם דובר בו. זהו שטח רחב ומכניס במיוחד. הוא מכניס עוד יותר, כשהוא מריכוז בידי קומץ אנשים שקנו להם שליטה עליו. זהו ענף יבוא ויצוא הכדורגל.

בשנתים האחרונות ביקרו בישראל כי תריסר קבוצות כדורגל זרות. באותן השנים יצאו כחצי-תריסר קבוצות ישראליות למסעות מחוץ לגבולות הארץ. האונח היגיל, הקורא בעתונות על ביקורי הקבוצות השונות, סבור לתומו כי הכל פשוט ור חלק בעניינים אלה: קבוצה מקומית ממינה קבוצה זרה לביקור, משלמת לה חלק מן הכנסות המשחקים, עורכת לה טיול יפה. האמת היא הרבה יותר מסובכת. כי הן אנשים המרכיבים בידיהם את עסקי היבוא והיצוא של הקבוצות דואגים להסתיר אמת

נחום סלונים, בעל הזכויות למכירת הכרטיסים למשחק לגיה, גובה תוספת של חצי לירה תמורת הזכות להכנס ליציץ המרכזי. דבר זה הוא בניגוד למה שהובטח במודעות.

התוספת

זו, ויש להם סיבה טובה לכך: פעולתם היא בלתי-חוקית.

לפי חוקת הכדורגל העולמית, אין קבוצה יכולה לשחק נגד קבוצה אחרת, מקומית או זרה, לפי הזמנת איש-עסקים, אלא לפי הסכם בין הקבוצות המשתתפות. אין זה קשה מדי עבור סוחר הכדורגל לעקוף חוק זה. את הדוגמה הקרובה ביותר, נתן השבוע ביקורה של הקבוצה הפולנית לגיה בארץ. כיצד הגיעה לגיה לארץ? כיצד אורגנו משחקיה? לאן זרמו ההכנסות ממשחקיה?

לכאורה באה לגיה לארץ לפי הזמנתה האדיבה של קבוצת מכבי פתח-תקוה. אולם שמה של מכבי פתח-תקוה הוא רק שלט המסווה תחתיו עסקי אחרים, שלמכבי פתח-תקוה תהיה מהם אך הנאה מועטה. "המארח" מפתח-תקוה אפילו לא טרחה לשחק משחק נגד הקבוצה הזרה המינה לארץ. אנשיה לא באו בכלל במגע עם אנשי לגיה.

כשקבוצת לגיה רצתה לצאת למסע משחקים לחוץ-לארץ, היא התקשרה עם אדם בשם אוקראיניצ'יק, יהודי היישוב בפאריס ושהוא מורשה מטעם הפיפ"א לעסוק בתיווך עסקי כדורגל. הוא תכנן את מסעה של לגיה. בין השאר קבע לה שורת משחקים בתורכיה. מאחר בישראל אינה כה חזקה בתורכיה, לא היתה כל מניעה שהקבוצה תשחק גם בישראל.

למעשה, כל הקבוצות הזרות המשחקות בישראל קופצות לכאן רק בדרך מסעו ל-

בית-המשבחים

תסבוכות אפיינית ליד שער מכבי תל-אביב, במשחק שנערך השבוע באיצטדיון רמת-גן נגד קבוצת לגיה מורשה. על הארץ שרועים

תורכיה. הדבר משתלם למארגנים, משום שבמקום לשלם דמי נסיעה גדולים הם משלמים רק את דמי הסעת הקבוצה מישראל לתורכיה. לאוקראיניצ'יק יש סוכן בישראל, הוא מכר לו את משחקי לגיה בארץ. תמורת זאת קיבל אוקראיניצ'יק רק דמי-עמילות — במסבוע חוץ. מה שקורה לגיה בישראל הוא עניינו של הסוכן הישראלי.

★ ★ ★

כך זה פרעל

לסוכן הישראלי קיבל את הקבוצה בארץ. אולם הא לא יכול היה לארגן לה משחקים, שהרי אסור הדבר לפי החוק, והתאחדות הכדורגל לא תרשה לקבוצותיה לשחק נגדה. משום כך הוא לוקח לו שר תפיס. חלק מהשחקנים הם עסקנים של קבוצת כדורגל בארץ. במקרה הנדון אלה הם עסקני מכבי פתח-תקוה. הסוכן סידר ניירות, כאילו מכבי פתח-תקוה היא מומינת הקבוצה, והכל בא על מקומו בשלום.

כשהגיעה הקבוצה לארץ, ריכוז הסוכן בידיה את ניהול העסקים. קודם כל הוא תבע לעצמו דמי-עמילות גבוהים, שיבטיחו לו ריחם אפילו אם משחקי הקבוצה בארץ יסתכמו בגרעון. הוא שיקבע גם לאיזו סוכן נותן יש למסור את מכירת הכרטיסים, ולמי לתת את קבלנות הסדרנות במגרש. מה שינשאר למכבי פתח-תקוה תמורת השם שנתנה להזמנת הקבוצה, היה חלק מההרחמים בשאר המשחקים, באם יהיו כאלה.

לא אחת קורה שאגודה הכנסת לעסקים מפרקקים מעין אלה, יוצאת בהם בגרעון כספי גדול. כי כדי למצוא יריבים לקבוצה האורחת, יש לקנות את. אם מכבי פתח-תקוה רצתה לארגן משחק בין לגיה לבין מכבי תל-אביב, כדי לזכות בחלק קטן מאוד מההרחמים, היה עליה לשלם אלף לירות לאגודת מכבי תל-אביב תמורת המשחק.

★ ★ ★

השיטה הפסולה

לזחי רק דוגמה אחת. להבהרת השיטה לפיה מנהלים עסקי היבוא של קבוצות זרות לארץ. שיטה זו היא פסולה מעיקרה. הציפה הישראלי נדרש לשלם מחירים גבוהים כדי לחזות במשחק קבוצות זרות, ללא כל הצדקה. מכיוון שרוב ההכסף אינו זורם לטובת הספורט אלא לקבוצה קטנה. הכדורגלנים הישראליים מתמודדים וי אף נפצעים פצעים תמורים, כמו במשחק מכבי תל-אביב נגד לגיה, מבלי שהם עצמם יזכו לשום טבת-הנאה. למעשה הם עולים על המגרש לא כדי להאדיר את שם הכדורגל הישראלי, אלא כדי להזרים כספים לכיסי טפילים המנהלים את עסקי היבוא.

שיטה זו מאפשרת זיופי כרטיסים ורמאות בקנה-מידה גדול, מבלי שיהיה לשום מוסד ממלכתי פיקוח על כך, מאחר והי ממשהל משחררת משחקים אלה ממס ב"סחן שההכנסות מגיעות לאגודות הספרט. שיטה זו גורמת לשחיתות בהתאחדות דות הכדורגל, מאחר ואנשים מסויימים בת מקבלים כספים או הלוואות, תמורת העלמת עין מעסקיהם המפוקפקים של האמרגנים.

★ ★ ★

הסותרים

מי הם סוחר הכדורגל בארץ? רבים מנסים לשלוח ידם בעסקים קוסמים אלה, המבטיחים רחמים קלים. רובם הם

אנשים הקשורים איך-שהוא בספורט הר כדורגל: מאמנים, עתונאים-ספורט, ואפילו שופטי כדורגל. אולם השליט האמיתי והכמעט-בלעדי ב"שטח זה הוא אדם ששמו אינו ידוע כמעט לציבור הרחב. זהו חפציה כהן. חפציה הוא חבר הנהלת אגוד לשעבר, המקובל מאוד בקרב מכירי וידידיו כאדם ישר ונדיב. בזמנו פרש חפציה מאגוד ונכנס בשותפות לעסק של סוכנות נסיעות. העסק חוסל, אחרי שרוב השותפים הפסידו בו את כספם. כיום מנהל חפציה כהן, גבר כהן 40, את סוכנות הנסיעות פאן סוריטס, ברחוב אחרי העם בתל-אביב. אולם מלבד ניהול סוכנות הנסיעות הוא משמש סוכן כמעט-יחיד, מזה שלוש שנים, של עסקי יבוא הכדורגל. הוא קשור עם אוקראיניצ'יק בפאריס, ועם אמרגנים דומים בווינה ובתורכיה, מסדיר באמצעותם את יבוא הקבוצות.

חפציה, אהוד מושבע של מכבי תל-אביב, הגיע אל אמרגנות הכדורגל לפני כשלוש שנים. היה זה כשאיוגן פולאק ארגן את הבאת הקבוצה הסקטית פאלקירס, לפי הזמנתה של מכבי פתח-תקוה.

היתה זו התחלה מסובכת, מכיוון שהסך תימה בשערוריה. האמרגן האנגלי של הר קבוצה היה יהודי צ'כי בשם סמיצ'יק, היושב בלונדון. שבא עם הקבוצה לארץ. תמורת תיווך היה עליו לקבל 100 לירות שטרלינג. ביום יציאתו לארץ קיבל סמיצ'יק את הר כסף, כשהגיע למלטה, ניסה לפרוע את הר שטר בן מאה הלירות, ואז, להפתעתו, התברר לו שהיה זה שטר שיצא עוד לפני שנים מהמחזור. הגעשה תלונה ומשטרת ישראל פתחה בחקירה.

איוגן פולאק וידידו בן-ציון פט טענו שאת השטר מסר לסמיצ'יק חפציה כהן, כמה דקות לפני שהמתווך האנגלי עלה למטוס בלוד. חפציה כהן טען, לעומת זאת, שקיבל את השטר מפולאק. החקירה הגיעה למבוי סתום, והתיק נסגר משום שלא היתה זו הבדחת מטבע. השטר היה פשוט חסר ערך.

★ ★ ★

מסע — ותוצאותיו

לחפציה כהן אינו עובד לבדו בעסקי הכדורגל. יש לו שותף המקבל את קבלנות הסדרנות במשחקים אותם מארגן חפציה והמממן בכספו את רוב עסקיו של חפציה — אהרון מזרחי. יש גם שותף שני, המקבל את הפצת הכרטיסים למשחקים אלה. חברות שותפים זו היא למעשה החבורה השולטת בעסקי יבוא הכדורגל, והיחידה הי מפקה מהם טובת-הנאה ממשיה.

ענף נוסף לעסקי מסחר הכדורגל הוא ענף היצוא. הוא אינו כה מפותח ומכניס כענף היבוא, אך העוסקים בו אינם מפיסידים. שוב, כל עסקי היצוא נעשים ב"אמצעות מהזכים. אם רצתה הפועל תל-אביב לצאת השנה לסיור באירופה, היא עשתה זאת באמצעות האמרגן אוקראיניצ'יק. לקבוצה עצמה לא היתה שום טובת-הנאה מנסיעה זו, חוץ מהוצאות הנסיעה ודמי השהיה באירופה שכוסו עלידי האמרגן. סיורה הגדול של הפועל פתח-תקוה ב"אירופה ובמסורת הרחוק נעשה בידי חפציה כהן, בשיתוף עם אמרגן וינאי.

גם עסקי יצוא אלה, למרות כל הקסם שבהם, אינם מביאים בסיפוי של דבר תועלת מרובה לא לספורט הישראלי, ולא לקבוצות

השוער בנדורי והבלם רוניק, כשמעליהם מקפצים אל הכדור חלוק הפולנים והמגן שאול מתניה. משחק זה היה אפייני להקרתם הסיפורטאית של הכדורגלנים, אשר על חשבונם עושים אחרים עסקים.

היצאות בדרך זו, הדוגמה הבולטת ביותר לכך הוא מסעה של הפועל פתח-תקוה ב"60 יום מסביב לחצי כדור העולם. הקבוצה נס"עה שיחקה, ניצחה והפסידה. ומה הלאה? משבר כספי חמור פקד את הפועל פתח-תקוה. איאפשר היה לשלם לשחקנים את הוצאות ימיהם-העבודה שהפסידו. הגיעו הר דברים עד ליד כר, ששניים מאנשי הקבוצה הגישו משפט חברים נגד מנחם הלר, מנהל הקבוצה, ואורי קרני, ראש הקבוצה. הם האשימו את השניים בבזבוז כספים, הוצאת כספים ללא קבלות ואישורים.

כדי להשיג את הכסף לתשלום, עשתה הפועל פתח-תקוה צעד פזיו. בשעתו, כאשר שהתה בקופנהגן, הזמינה הפועל פתח-תקוה את נבחרת העיר לסיור בישראל. סיור זה עתיד היה לה ערך ללא סוכנים ומתכנים, והפועל פתח-תקוה היתה עשויה להתבסס מבחינה כספית מהכנסות סיור זה, בי לא היה צורך לשלם לטפילים. אולם מחסור הכסף, ש"א כתוצאה מן המצע הארוך, אילץ את הנהלת הקבוצה למכור מראש את משי חקיה של קבוצת קופנהגן לאחד הסוחרים. כי בעסקיהם-הספורט כמו בכל שטחי הר עסקים האחרים קיים חוק ברזל: מי שמשי חייב להמשיך עד הסוף המר. והסוף כאן הוא מר מאד — הרס המוסר הספורטאי ואחרו רמת הספורט כולו.

הקרו נוח רוניק ובנימין רבינוביץ חשים לעזרת חברם, שנפצע במשחק נגד קבוצת לגיה מורשה. שחקנים רבים נפצעו ללא פיצוי, בעוד שאת ההכנסה ממשחק זה, מכניסו סוחר הכרטיסים לכיסיהם.

המעשנים קבעו:

(המשך מעמוד 12)

הכרחות

סירת-המונע של משמר החופים ניגשה למזח הראשי בנמל חיפה. המכונאי כיבה את מנועו, והשוטרים פנו לעבר תחנת ה"מ.מ.סרטה. בידיהם נשאו מזוודות כבדות. ב"תורה-מלתחה של התחנה הכניסו השוטרים את מזוודותיהם לארונות, ועלו את הארזות, עלו לסנדר הירוק שהתנן בחוף. הם סימרו את משמרתם.

ליד שער הנמל העיף השומר מבט חטוף בסדר, אותה להגה המשיך בדרכו. סוף־סוף, מה יש לחפש ברכב מסטרת? ברגע בו נעלם הסטור מרחבת התחנה, יצאו שלושה אנשים ממבואם, מסביב ל־תחנה. הם היו לבושים ככל פועל אמריקני, ורק המספקות שבידיהם הבדילו אתם מיתר הפועלים שעבדו בנמל הסואן. השלושה גינשו בצעדים בטוחים אל בנין התחנה, נכנסו ישר לחדר המלתחה. אחד מהם פתח את הארונות בזה אחר זה, הוציא מתוכם את המזודות שהשארו שם לפני דקות ספורות. על־ידי שוטרי המשמרת ש־יִיממה את צולותה.

שומרים וזנבים. שלושת הפועלים והמדומים לא היו גנבים, אלא אנשי משרה אף הם. החוליה, בפיקודו של סגן מפקד מורו הביטוח ההיפאי, הקצין אלי רבי, כללה את הסמלים הוותיקים רובינשטיין וזנדר. והם הצליחו לגלות את אחת מרשתות הברחה המוכמות ביותר שנפרסה אי פעם במדינת ישראל.

כי המבריתים ברשת זו לא היו אלא אותם האנשים, אשר המדינה הפקידה אותם לתפוס מבריתים: שוטרים ממשר-החופים של ממשלת ישראל.

באותו בוקר, היו ניידות המשטרה החי-טאיות עסוקות מאד. לפי רשימה שבדיהם, אסרו קציני המחלקה הפלילית את כל אנשי המשמרת, שהתחלפה לפני שעות אחדות. השוטרים המופתעים נחקרו, נתבעו למסור כל מה שידוע להם על מנהיגי הכנופייה, אשר בשירותה הצבירו את המחתרות.

פנסים ביום שישי הידיעות על קיומה של רשת-הברחה גדולה, הגדירה מן הסתם רישמית למחצה של מודיעין סתר נמל חיפה, הגיעו למטה הממוזע עד לפני שנתים. מדי פעם היו מודיעים אל-מונים מוסרים על שטור זה או אחר שגור בקרב אנשים החשודים כמבריחים, או על כמויות גדולות של סחורה מוברחת, שהובאה לחוף באחת מסירות משמר החופים. מטה הממוזע לא נקט בכל פעולה ממשית, רק כשהתבררו התלונות, הגיע בפעולה שיגור רחית ביותר: הוא העביר עשרה מאנשי משטרת הנמל למשטרת הנפה, בעיר, הציב עשרה שוטרים אחרים במקומם.

ההלפת השוטרים לא שנית את המצב
ההברוטא ונשטכו ואף התרבו. מהשהלו רוכבי
לי העיר להציע למכירה כמות עצומות
של פנסים: ברמנים יקרים, במחיר 50
ל"י הפנס, עגלים, צמידים ומחרוזות מאר
צות הים התיכון, שעונים שווייצים וסיגריות
אנגליות ואמריקאיות ללא תחיות מכס, נגיש
הבלשים לעבודה מאומצת. העקבות הובילו
אל תחת שמר החופים.

המבצע הסופי. בניגוד למפקדו ה-
מפקח הכללי של המשטרה יחזקאל סהר-
המחפה על קציניו הנתפשים בעבירות פלי-
ליות, ההלוי המפקד הנמרץ של מזוז ציפה
מפקח מחוזי מתיחתו ("אדי") שלע, אף
קץ למצב המחפיר. הוא קרא אליו אח ראש
הלשכה הפלילית ס.מ.מ. מנחם בודל, ציחה
עליו לפתוח בחקירה מידית.

בנדל, יליד ראשפינה בעל התקופות ה
אופיינית של בן מושבה, לא בזבז זמן. י
יודע כי פעולה מסוימת מסוג זה עלולה
להגיע לאזניים בלתי רצויות בתוך הממשטר
עצמה, ובראש וראשונה לחשודים האלמו
נים, החלטים לשמור על הפעולה כולה בסוד
מוחלט. הוא קרא לעזרו, ראש מדור הכי
לוש קרל זינגר, הסל עליו להרכיב חוליה
מיזחת, שתפעל בסודיות ובמהירות לגילו
המברחים.

וכך, מחופשים כפועלי נמל, עקבו אנשי
של זינגר אחרי פעולות המבריחים. עיקוב
אחרי הרוכלים, גילה את ראשי הכנופיה ב-
חיפה. עיקוב נוסף גילה כי מכונת משטר
פורקת מדי פעם מזמזמות השודות, ליד בית

של אחד ממספקי הסחורה לרוכלי-הצ'י.
הכל הוביל לכינון הגמל. לילה אחרי לילה
שכבה החוליה בין ארזיו מסעון, ליד בנין
תחנת הסחורה. בלילה בו עמדו א/ק יורו
שלם להניע לגמל, יצאה סירת משמר החור
פים לקראתה. כשחזרה הסירה לבסיסה, פרקו
אנשיה את מסעון מזוודות הסחורה מלתחתה.
סחורה בצינורות אוורור. לצפון
אלי רביה, מפקד החוליה, היתה ברורה מ
עתה שיטת ההברחה: סירת משמר החופים
היתה יוצאת לקראת האוניות הבאות לגמל,
ומעקבת לידן, ומקבלת מידי השוטפים מבין
הצחת את מזוודות הסחורה המוברות. את
המזוודות היו הוטרינים מאכסנים למשך לר
לה או שנים בחדרה-מלתחה, ומציאים אותן
אחרי כן בתור מכונות משטרה לסוחרים.

יומיים אחרי שנאסרו, החלו כמה מהשוטרים לדבר, לחוקרים נודע כי בקרוב תגיע לחיפה א/ק ציון עליה, בתוך צנורות האוויר רור של מאפית האוניה ומחסניה היו מוחבאות מזוודות נוספות.

החוליה יצאה לנמל. המלחים מצוות א/ק ציון שהיו שותפים לרשת-ההברחה הופ-תעו מאד כשבמקום חבריהם, אנשי משמר החופים, עלו על הסיפון שוטרים אחרים — הקציני רביב וסמליו.

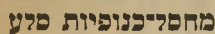
איתו בוקר עזב סנדר משטרה את הנמל,
כשהוא עמוס במזוודות מלאות פנס־כים,
שעונים ומחרוזות. יחד אתם הביא הסנדר
לבית־המצער החיפאי שנים ממלחי א"ק ציון.

הלווייתנים בתור. בזאת לא נסתיימה הפעולה. אל השוטרים העצורים המכבים לדינם, והמלחים הנמצאים עדיין בחקירה, יצטרפו בקרוב חברים אחרים של הכנופיה. כי לחוקרי הממשרה החיפאית אין ספק כי רשת הברווה, במהירה של זו שנתגלתה, לא היתה מורכבת משוטרים וסמלים בלבד.

„בקרב תתגלית הפתעות נוספות,“ הבטיח בנדל, בתום השלב הראשון של הפעולה. הוא רמז כי אחרי הדגים הקטנים, יגיע עתה גם תורם של הלוחיתנים הגדולים — ממני ההרחה, מפקדיה והגנהים העיקריים מפניוהיה.

ריב משפחתי רגיל

תוך זמן קצר חלפה השמועה בין כל אנשי העדה הארמנית הקסנה בישראל. סרקים תורסיאן, סגנולר מיפיה, רצה להשיא את בתו הצעירה לארמני יפואי צעיר. אולם בני המשפחה התנגדו. הם התמכרו על המי סורת הארמנית, תבעו מסרקים להשיא את הבת למוסו בווייזיאן, 19, גם הוא מיפיה, קרוב משפחה לכלה המיועדת. «ראשונים בתור הם בני המשפחה», צעקו הקרובים

השוטרים והמברחים שיתפו פעולה

בחיכות המשפחתי שהתעורר. רוב אנשי ה-
עדה תמכו בהם.
סריקיס התעקש, סרב להיכנע, למרות ש-
בני המשפחה החלו להפציץ שמעות שערערו
את שמה הטוב של בתו. עד כלי, באחת ה-
חיכוכים הסוערים דקר בנו של סריקיס.
וריאד, את בן-דודו. מופס.
באחד הימים נתקלו מופס ואחיו במרסיס.

היותר טובה בסיגריות פילטר

		8	7	6	5		4	3	2	1
13				12		11			10	9
	18				17			16		15 14
						21			20	19
	24						23			22
		28		27				26		25
	32				31				30	29
37		36				35				34 33
			39							38
	43			42		41				40
		47			46		45		44	
				49						48

מאוזן: 1. הר-
שות הבלתית לוייה
במדינה; 5. ספק;
10. כלי עבודה
של ספר; 12. לה.
דייה בשעתה; 14.
אותו יש לשאת
ציונה; 16. שוטר
מנדטורי; 18. מ-
19. השאלה;
20. הירח הרוסי
22. בן יעקב; 23.
אחד מנהרות גן-
עד; 24. מספר
הצדיקים הנעל-
מים; 25. ...
זה כהרי זה!";
27. במכנסיים-
30. עפה; 31. ג-
אוה; 33. נכרי;
35. כלא; 36. ווא-

בלשון סקנדינבית; 17. מבנה חקלאי;
18. איש תעשיה חשוב; 20. מפעל
מכוניות אירופאי; 23. בהמה; 26. פנ-
חס לבון הוא מזכירה; 27. אלוף אהרן
רמז הוא מנהלה הכללי; 28. כלי הנ-
דסה; 29. מכתב הבא להזכיר; 31. פרח;
32. מטס; 34. ברוך; 35. בדרך כלל,
הוא מוצל מאש; 37. סימפאטיה; 39.
חשוב כתואר שם למטוס; 42. רבית
קצוצה; 44. הכ"ף של סכו"ם; 45. גב-
עה ארכיאולוגית; 47. חווה לקין.

דן: 38. יישוב בדרום; 39. אי בריט;
40. "עלה! !..."; 41. אחות לשנים-
עשר אחים; 43. הכתיב הנכון לעיר
לוד; 44. מארץ זה באו הכותיים;
46. יצחק בן-צבי; 48. איילה שלוחה;
49. שליש הנשיא.

מאונך: 2. אחי יפת; 3. בה נפגשים
ראשי מעצמות; 4. החלל לחוק; 6.
הליח ציבור; 7. פעם שלטה בימים;
8. אדמיניסטרציה; 11. עתור-
אזי עברי; 13. עונש; 15. לחיים.

קורס מזורו לפקידות אחרי חנוכה
קורס לקצרנות אנגלית

סרטים

מאז ועד עתה

ציר המכשפות (מקסיס, תל-אביב): צרפת) הוא הסרט המתאים ביותר לבילוי מתוכנן של כל אותם אנשי השב, קציני המחלקה לתפקידים מיוחדים של משטרת ישראל, וכותבי המאמרים הראשיים בעיתוני

סימון סניורה ואיב מונז'ן ב"ציר המכשפות" הבישופים וראשי הכולשת חברי יחידו

לרצח. זה היה סכסוך משפחתי רגיל, אלא שהוא נסתיים באסון.

כל ישראל

מזכונות לבחירות

המרכז למיכון משרדי של הממ של החל בהכנת פנקס הבחורים לכנסת הרביעית. החוק, הקובע כי מספר הבחורים לכל קלפי לא יעלה על 1000, קובע גם כי פנקס הבחורים, בחירות הבאות חייב להיות מוכן עד חודש מרץ 1959. **מספר התיירים** נמצא בסימן עליה, עוד לפני תחילתן של חגיגות שנת העשור. בחודש נובמבר הגיע המספר ל-2495, שהוא מספר התיירים הגדול ביותר לחודש אחד, מאז קום המדינה. **החברת "פלאווס"** שהשתכסה קשות בענייני מימון, היא בעלת פטנט של צעיר ישראלי, לאמצעי בטחון לסירי-לחץ. פטנט זה, שהינו יחיד במינו בעולם, עלול יהיה אולי להתגלות כנכס לא מבוטל גם כעניי נושי החברה. **קר אופרטיב "רן"** מעיין באפשרות לקבוע מחירי אחיד לנסיעה בכל הקהים שלו בתל-אביב. המחיר המוצע, במקרה זה, יהיה 80-90 כרוכה. **163 הרוגים** — זהו מס' עליי הסוכנות היהודית להשלחת בניי הצהר אומה בירושלים, לקראת חגיגות העשור, הממשלה תרמה את מחצית הסכום, כהלואה לסוכנות. **163 הרוגים** — זהו מס' פר ההרוגים מתאונות דרכים, במשך תשעת החודשים הראשונים של השנה. אם התאונות הקטלניות ימשיכו בקצב זה, יעלה מספר האבדות בכבישים השנה על מספר הרוגי צה"ל במערכת סיני.

תזכיר שרים בתעויה

איסור השימוש בנפט להתנעת מכונות יות יכנס השבוע לתוקפה אחרי ששרי החברה פירסם תקנה מיוחדת המטילה עונשים חמורים על מפירה. כפי שגילה העולם הזה (1044) נקט השר בצעד כזה, אחרי שמרבית המוניות ומספר גדול של מכונות אחרות הותנעו לאחרונה בעזרת נפט, כדי לחסוך בסכומים גדולים, בהרשע בין מחיר הבנוי לנפט. בצורה כזו נפגע משק המדינה פעמיים: מהאוצר נמנעו ה' מיסים הגבוהים המוטלים על הבנוי, ואילו מנועי המכונות, שנרכשו כולם במסבץ קשה, מתבלים במהירות רבה. ארגון המוניות הודיע על כוונתו לנקוט בצעדים משפטיים נגד התקנה שפורסמה, בתקנה לערער על חוקיותה. **את המכשפות** שערץ בין משרד הפיתוח לבין המועצה המקומית באילת, בעת הנחת אבן הפינה למרכז המסי חרי החש ביער, גילה העולם הזה (1038). השבוע אישר שר הפיתוח, בתשובה ל' שאילתה שהוצגה לו על-ידי ח'כ הציונים הכלליים יוסף ספיר, כי אמנם ארץ סכסוך כזה, אולם, מאז התקרית חזרה המועצה לשיתוף פעולה עם משרד הפיתוח.

6%

חסכוניות

כתח חלבו

חסכוני פרס

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מציג צ'אפלין בסדרת קטעים גאונים את כל המגבלות שבארץ האפשרויות הבילוי מוגבלות. הוא לועג לתרבותה, לסרטיה, לצביעות וריקנות אורחיה, לאמצעי-הפיר-סומת שלה — ובעיקר לסלביזיה.

כשהוא מוצא את עצמו חסר-פרוטת, הוא הופך בעל-כרחו למוצא-תעמולה בסלביזיה, בנסותו לחזר אחרי נערה המסמלת את כל הדור האמריקאי הצעיר (דואן אדמס). הוא מתחבר עם ילד פלא (בנו מייקל), בן ל' משפחה הגרופת בשל דעותיה הפוליטיות, מוזמן בעצמו להופיע לפני ועדת חקירה, מחליט לבסוף לנטוש את אמריקה הדמוקרטית הצבועה.

צ'אפלין, אשר בעצמו נדרף בשל דעותיו ונאלץ להגר מארצות-הברית, לא הצליח ל' העלים בסרט את מרירותו האישית וזעמו, יוצא בשצף-קצף נגד רודפיו, הוא, דבר ה' פוגם בסרט קשות.

אך עם כל חולשתו וחסרונותיו, ראוי מלך בניו-יורק להיראות בעיני כל חובב קולנוע, כי צ'אפלין, גם בחולשתו, נשאר עדיין צ'אפלין.

דופקים את הלבנים

אי בשמש (תל-אביב, תל-אביב): ארצות-הברית) הוא אי שומם ושדוף לחלוטין. מ' אחורי הפירסומת הרעשנית שאפה את ה' סרט, מאחורי שמות הכוכבים הזוהרים, מפיך כדורל זאנוק, וזמר פופולרי כמו הרי בלפונטה, מתגלה אחר הסרטים המעטים שהוצגו לאחרונה בארץ ושאפשר לומר עלי-הם בפה מלא: לא כלום, אפס.

לכאורה מנסה הסרט לספל בפעיה אמי צה, יחסי שחורים ולבנים. אולם הוא עשה זאת בצורה כה בלתי-אמיצה ומבולבלת, עד שאפילו מעט הכוונות הסיביות שהיו ליצרני הסרט משיגות את ההיפך ממטרתן.

ארבע העלילות הנפרדות שבסרט, הקשור רות זו בזו רק בקשרי משפחה קלושים, מתרחשות באי קטן, אחד האיים הקריביים. רוב רובה של אוכלוסיית האי מרכב מ' חושבים כהי-צור, צאצאי עבדים, המתחילים לקבל את עצמאותם תחת שלטון הכתר ה' בריטי. מנהיגם של אלה הוא הרי רלפונטה, המתאהב בתושבת לבנה (ג'ין פונטיין), אולם אינו מעז לנשקה אפילו פעם אחת, כי לא לפגוע ברגשותיהם של הצופים הלבנים.

השליטים האמיתיים של האי הם קומץ לבנים, בעלי המסעים ופקידי הממשל. גם להם יש אותן ההסתגנויות כמו לבלונטה, וכאשר אחד מהם מתאהב ב'פיהיה כהי' ע' (דורותי דונרדיי) שיכתה לפירסום מעל דפי קונפידנטיאל, הוא מעז רק לרקוד עמה בבית המושל וללחוש לה כמה מילות אהבה ותו לא.

סבתא היתה כישית. את צירו ה' מרכזי של הסרט יוצרות שתי העלילות ב' משפחה מעורבת. גיימס מייסון מקנא ל' אשתו על לא דבר, ורוצח בקנאות את מאהבה הדמיני — מייקל רייני. אחותי, ג'ון קולינס, הרה ללדת לבן משפחת לורדים, אולם מפתח להינשא לו פן יגלה כי סבתא היתה כישית.

כל הסכוכות של בעיות ופרטי-בעיות, ה' מוגשת בצורה תפלה, בעזרת שיח 'ב'שחור הומור, מנסה להוביל את הצופה למסקנה כי ילדי האיים הקריביים זכאים לממשל עצמי.

אם השליטים הלבנים של האיים הקריביים מנהלים את ענייניהם באותו כשרון שהיצ' רנים הלבנים ניהלו את ה'רס, אין כל ספק שמגיעה לילידים הכושים הזכות להש' תחרר משלטונם.

תדרוך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם: **רצחתי את אמלי** (זמיר, תל-אביב) — סרט הולנדי, המנסה להוכיח כי הפשע הוא תוצאת השפעת הסביבה והחינוך, חיוני להורים.

קורות אסתר קופמלדו (אלנבי, תל-אביב) — שחיתות במגבית — לא היה ידית, אלא האיריקאית הפרטית, לטובת נערה חסרת חישים, ג'ון קראופורד.

ממלכת השמש (מורגרי, תל-אביב) — סרט דוקומנטרי-מדהיב על פיה, הארץ שאימה סומאק, היהודיה מברוקלין, אימצה אותה כמולדתה.

הגיבן מנומדראם (ארמון, חיפה) — אנתוני קרין מפחד בכיעורו וגניבה לולו בריגידה מקסימה ביופיה, בגירסה הצרפתית של סיפורו של ויקטור הוגו, על מצלצל הפעמונים של כנסית נוטרדאם.

כדורגל

המאמן שווה ספוצניק

על משחק חשוב בין הקבוצה הפולנית "לגיה" ורשה, לבין מכבי תל-אביב, שהסתיים בתוצאת תר 1:1, כותב, שייע גלור:

מי שלא האמין בסיסמה "אם לא נותנים או לא מנצחים" יכול היה להבחין במשחק של המאמן שווה ספוצניק. עד שעליתי למגרש, לא ראיתי את המאמן שווה ספוצניק. לא הייתי שם. לא ראיתי את המאמן שווה ספוצניק. לא הייתי שם. לא ראיתי את המאמן שווה ספוצניק. לא הייתי שם.

מפני שראיתי כבר הרבה קבוצות. אחר כך התחרתי שלא הלכתי לראות אותם. שמעתי שהם מגיעים עד נבחרת רוסיה, ויותר בריא לראות את השחקנים שאתה הולך לשחק נגדם, כדי לדעת איך לשחק. הם דחקו כן באו לראות אותנו, במשחק שלנו נגד מכבי יפו השבת. זה לא עזר. אחרי הנצחונות של לגיה בארץ, ואחרי שניצחנו את נבחרת מכבי ישראל 8:0, התייחסו אלינו כאלו שראוי שיהיו שחקני קבוצה. לא צריך לנסוע לחוץ לארץ, אפשר לקבל את זה גם פה. ברחוב אמרו שנקבל 11 ואולי 12, אבל לי דחקה היתה הרגשה טובה לפני המשחק. אמרתי את זה לחדר בארוחת הצהריים לפני המשחק. תשאלו אותם. אחרי שעלינו למגרש ראיתי שהשדה אינו נורא כל כך, ועוד למטה מזה. צריכים להודות שהם יצאו בכבוד אתנו, ולא אנתנו אתם. ועכשיו אין להם שום תירוץ. הם לא יכולים להגיד קורות, מול רע, בוך או גשם. שום תירוץ. אמנם הם שיחקו יום אחד קודם, והתעייפו קצת. אבל אנחנו שיחקנו ימים קודם.

הקבוצה הכי פראית. הפולנים עלו למגרש על בטוח. הם בטח חשבו שתפסו אותנו פרימריים, איוה נבחרת חיפה או שמהו כזה. שיתנו לה חמש או שמונה וילחצו ימים בסוף. במקום זה הם ראו שחקני כדורגל. אחרי שחשבונו בהתחלה שאנחנו נפחד, הם התחילו לפחד יותר משאנחנו. מכבי התעלתה על עצמה. היו כמה נקודות חלשות אבל נלחמנו על כל כדור, רצינו לקבל מה שפחות. ההתקפות שלנו היו יותר מתוכננות, והם רק עלו עלינו קצת בכוח. אחרי שראו שלא הלך להם להכניס, הם התחילו לשחק חזק ולהכניס בנו. לגי, המסביבית שלנו, היתה עבודה עד חשע בלילה. רק שניים מאחד-עשרה השחקנים שלנו יצאו בלי שריטות — אני ורוניק. ראינו שהם נכנסים חזק והתחלנו גם כן להכנס, עד שהיו צריכים להפסיק את זה. משחק כמה פעמים. אני חושב שהם הקבוצה הפראית ביותר שהיתה בארץ.

הם הכניסו גול במחצית הראשונה ונחץ מיאס השחה במחצית השנייה. שמעתי ש' אומרים שהמחצית עוד הזדמנות היסטורית, כמו נגד רוסיה, בזה שעמדתי מול השער ובעטתי לשמיים. זאת לא הזדמנות היסטורית. יותר קל להבקיע שער מעיני הקהל מאשר ברגל לפני השער. פשוט לא היתה זווית כל כך נוחה.

בסך הכל הם קבוצה די בינונית בכדורגל, ולמטה מבינונית. התנהגות ספורטאית. אחרי המשחק הם התחילו לקלל בפולנית ולא רצו ללחוץ ידיים. התוצאה כנראה העיקה עליהם. גם כשהמנהלים שלהם רצו לעשות סולחה, איש לא רצה. עד שהשופט דייב המצרי התחיל לצעוק עליהם שהוא ימסור אתם לפיפי. בסוף נסדרנו במין ידידות שכונת. מה שאני רוצה להגיד, זה שבקצת מאמץ אפשר לצאת בכבוד גם נגד מדינה שיש לה איוה קשר לספוצניק.

תדריך

מאורעות אלה, מתוך מאורעות הספורט של השבוע הבא, יעניינו את חובבי הספורט:

● **הפועל תל-אביב — מכבי חיפה** (יפו, איצטדיון באסח; שבת; 1.00) — הוא מפגש הכדורגל עליו מתנוסס סימן השאלה הגדול ביותר. הפועל תל-אביב, בלי חודורוב ובלוי שוער המילואים שנפצע, עלול להפסיד את משחקו השני בליגה.

● **הפועל חיפה — הפועל פתח תקוה** (חיפה, איצטדיון עירוני; שבת; 3.00) — יהיה מפגש הכדורגל הסוער של השבוע. תוצאת תיקו צפויה בהחלט.

תיאטרון

עוד ניזין

חמש שנים אחרי ששרידיו האחרונים של תיאטרון המסמא התפוררו איש איש לעברו, יפעיל השבוע פועל במה תל-אביב את זרקוריו בתיאטרון המסמא ליפול, יטיל את אורם על השחקן החתיק יעקב סימן, וחבריו, אשי התיאטרון הכחול.

בשבוע בו חזרו שחקני דורחמי לקפה נוגה בכיכר מוגרבי בתל-אביב, והחלו לחפש הפעות לפרנסתם, היה זה מעשה נועז ביותר מצידם של יעקב סימן וחיים וטובה פרוו להקים את התיאטרון המקצועי השני בישראל. וזאת בדיוק בימים בהם הוקם תיאטרון סאטירי מקצועי (סמבטיון), ולהקה סאטירית דוגמת הלהקות הצבאיות, בצל ירוק.

לשלישייה הנודעת הצטרף גם איש הקאמרי לשעבר, השחקן החתיק מיכאל מסינגר, הריקאטוריסט דוש, הזמנאים יחיאל מוהר ושמואל מישר, המלחינים קוגרד מן ו' אורדיוויליק, והמחברים יוסף נץ, אורה שפיאור ויעקב ברינתן.

במערכונים ופזמונים סאטיריים על משי סרת ישראל, מט ההכנסה, הטיעות הדתיות בכנסת וחיי התיאטרון עצמו, רוצה להקה להציג בתוכניתה צחוק בצד לשעשע את הקהל הצמא לצחוק אמיתי ובריא.

ההצגה מובטחת, אמר השבוע דוש, אחרי הגנת הכורה, אם רק הצחוק לא יהיה בצד.

אורחים

בשחור-אפור

ארבע חליפות שחורות, ארבעה פרצופים שחורים, ארבעה זוגות ידיים שחורות הרוקעות בקצב, רביעיית גולדן גייט משמיעה את הספיריטואל הקלאסיים. שירי העברים הדיכויים של ארצות הברית, המבקשים את רחמי אליהו הנביא, מתפעלים מצחצונו של יהושע מול חומת ירושלים, ומהללים את שליחי השמים שעודדו את דניאל בגוב ה' אריות. שלאגרים — אבל מכובדים, מארי פקיס, כמעט קדושים.

הפסקה קצרה, ארבעת הכושים מופיעים בחליפות אפורות גהירות, ושוב שלאגרים — הפעם ביאור, קאניסו וסתם מיקצביי שדים. הכל בביצוע המושלם שהתגלסם במליוני תקליטים, ובתוספת הצגת מוק' יונות צדיות, אשר רק מוסיפות לשמיעה. זהו ערב מושלם למי שאוהב להתיישב ליד מכשיר הייפידילטי וטבוע בים של נעימות ומקצבים.

מאחורי הקלעים

שרוש בת זקיד אחד

התפקיד הראשי במחזה אשת הסנדלר הנפלאה נמסר השבוע לשחקנית הצעירה אכטר גרינגר, שתשחק בתפקיד אשת הסנדלר במקום שרה בנבית, שתפשה את מקומה של תנה מרון (העולם הזה 1064). אחרי שעזיבתה של תנה מרון גרמה לעיכוב בלתי-הזמנים של התיאטרון הקאמרי, החליט מנהל התיאטרון יוסף ("פפוי") מילוא לגרום לעיכוב נוסף, ולהחליף שנית את השחקנית בתפקיד הראשי... **המחליף** העוסק ביותר בישראל היה השבוע יר תן זוראי, שעסק בעת ובעונה אחת בהכנת מוסיקה לפזמוניו של חיים חפר בשורש הרע בתיאטרון זרח, לפזמוניהם של אורי אל אופק ודן אלמגור להצגת משה חיי סלאסור בוירה, להצגת אשת הסנדלר הנפלאה בתיאטרון הקאמרי, ולשתי להקות צבאיות... **המחליף** של משה שמיר יוצג בקרוב בתיאטרון הקאמרי. אחרי ה' כשלו האמנותי החרוץ של נס זו לטובה באהל, ינסה שמיר לתקן את הרושם הרע שגזר בקהל מבקרי התיאטרון בעזרת ה' מחזה אנדות לוד, העוסק בבעיותיהם של העולים החדשים בצורה יותר רצינית מאשר הקומדיה הוולגה והסתר-הסעם גם זו לטובה. בהזדמנות זו יחזור להקאמרי השחקן אריה איזק, שהוצאתו מהתיאטרון בשנתו ע' ררה סערת רוחות, סביב השאלה אם הוסלה לרעה בגלל היותו בן העדה הספרדית, אם לא... **כשרונו המופלא** של הבמאי גרשון פלוטקין לה פיע בתפקידו של כל שחקן אחר בכל הצגה שהיא, בא השבוע ליד ביטוי נוסף בהצגת יומה, בה ממלא פלוטקין את תפקידו של חואן, במקומו של יוסף ידן חנמצא עתה בארצות הברית.

צרפת

נאק מורל

עולה חדש שבא להצטרף למשפחת האמנים הישראלית.

במחולו הוא צייר אבסטרקטי, אך בטעמו ריאליסטי. בוחר בסיגריה נובלס

נובלס

100% וירג'יניה

אגרת

מתנה נאה לחנוכה

★

רומטיזם, ארטריטיס, לומבגו, אישיאס, מחלות נשים

בדבר פרטיב נא לפנות אל: חברת חמי טבריה בע"מ, המנהל הרפואי, טבריה.

הצט תגדול 40.000 ל"י

להשיג בכל הבנקים

רוזנברג איכלר

ח"א רח' בני יהודה 43 ספרון 22136

רהיטים לפי תרשימים אדריכליים ומודלים סטנדרטיים

כומר אינטליגנטי

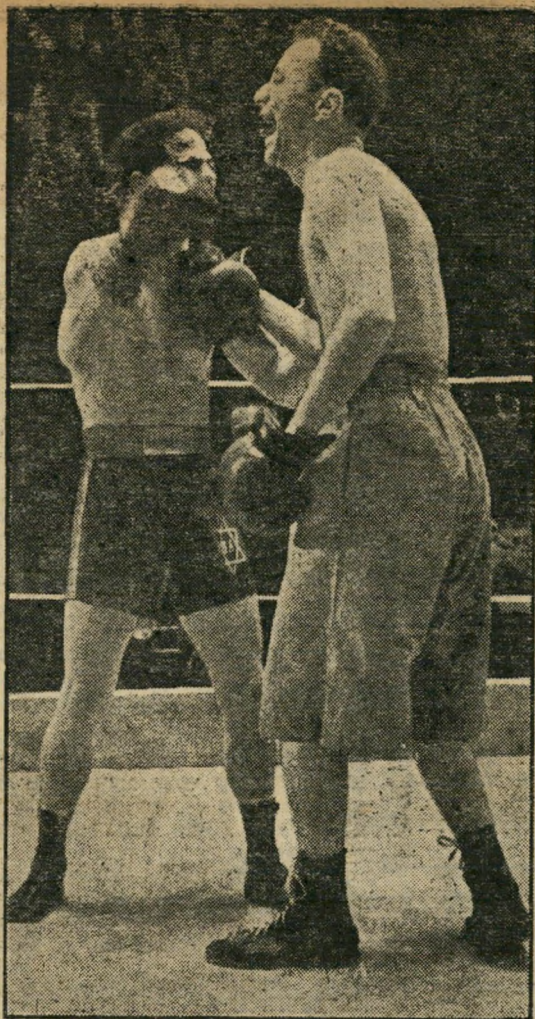
אחד מוהיקי האיכרים בסגרה, יהודה ערב, גינה בזכויותיו מימי היות דוד בן-גוריון פועל במושבה, כי דוד גרין היה בחר בלונדיני, שלא ידע לעבוד. הוא היה תמיד שוקע בספרים, והאיכרים שאצ"ל עבר ידעו תמיד שעליהם ללכת לבדוק אם הפועל לא יושב באורחה וקורא ספרים במקום לעבוד... שר האוצר לוי אש"ל כול ערך לפני כשבוע סיוור בדומה ש' בנגב. בדרך חזרה הורה לנהגו לנסוע ישר לביתו של אריה שנקר הישיש, ושיא התאחדות בעלי התעשה, והתפרץ לביתו בצו: "שנקר, אני בא עכשיו מיימונה. אם אתה לא הולך להתישב שם ולהקים שם בתי חרושת לסקסטיל, אתה לא בן אדם". אחרי שלפני כמה חודשים התלה משה שרת כמתרגם שירים, עת התפרסם שיר של הינריך היינה בתרגומו, נודע כי הא כתב שירים משל עצמו. בסוף ספרו על מסעו באסיה, שהופיע השבוע, מת' פרס ציור שירים בצורת חרוזים המ'ק' דשים לבן אחותו, הרי גולומב, בנו של מפקד ההגנה אליהו גולומב... במש' סחת הרב יהודה לייב הכהן מיימון וחתנו יצחק רפאל, נתגלה השבוע סופר חדש. היה זה שילה רפאל (18), בנו ה' יחיד של ח"כ רפאל, שפירסם רשימה ספ' רותית ראשונה, ובה הספר על סכתי הרבנית בתיה מיימון, שנפטרה בשבוע שעבר... אותה שעה עק הרב הקשיש, שהשב ע' י' מלאו לו 85 שנה, בחיפוש אסמכתות לכך שקברו של ישר אינו נמצא בירושלים תל' עתיקה. לדעתו נמצאת ההוכחה בהלכה תל' מ' דית, הקובעת שאין קוברים מתים בתוך חומות העיר. את הדחיפה לחיפושים אלה נתנו לו בשעתו הבריטים. כאשר ביקש הרב בזמן המנדט רשיון להוציא כתב-עת תורני מדעי בשם ירושלים, סרבו הבריטים להוציא שם זה, בטענה שירושלים היא מושג כלל-עולמי, מפני שהקבר הקדוש נמצא בה.

★ ★ ★

הג שמה

בעצם סערת המלחמה בין הדתיים ל' מפלגות השמאל, ובעיקר אחדות העבודה, נחוג השבוע התג החב"ד הידוע י"ט שב' כסליו, בנכחותם של ראשי מפלגה זו, שבאו לכפר חסיד חב"ד ביום התג. משה כר' מלך, שר התחבורה, הופיע כשהוא חבוש בכיסה שחורה עשויה משי מבריק, ואילו חברו לסיעה משה ארם, שבא באחור

ומן, הורם עלידי חסר דים מעל לראשי הקהל והושב על הבמה בין זקני הרבנים... מקרה לא נעים אירע באותו תג לזמן שור, הנכ' בד בחסיד חב"ד. שור הביא עמו לכפר בקבוק גדול של ספירס נקי. אולם כשעמד לפתוח את הבקבוק, התברר כי הוא צלם. רק אחר כך הוב' רר כי קבוצת צעירים כיסה את הבקבוק ו' חסלה את בחוץ... אינעמות נוספת נגרמה לאברהם הרצפלד המפורסם בשירי החסידים השגורים בפיו. בחג חב"ד התבקש הרצפלד לשיר שיר חסידות, הוא פתח בניגון אך הושחק מיד. התברר כי החל ב' ניגון חסידות של חסיד קרלין, ממתנגדי חב"ד... דוד כהן מנען הביא עמו לכפר בקבוק ודקא אורגנילי מברית' המועצות... לזכות מיוחדת זכה באותה הר' דמנות המחזאי יורם מטמור, שקיבל כוסית של ודקא אמריקאית, שנשלחה ישר מחצרו של המנהיג הרוחני העולמי של תנועת חב"ד ר' מנחם מנדל שניר אורסון, וניתן לו אף ללקק עצם של לקרה... סגן-משנה יעל' ריי, בתו של הרמטכ"ל משה ריי, הופיעה במדי צה"ל לארוחת-ערב במלון חמלן דוד בירושלים... על אכזבות מתוצאות מחקר ארכיאולוגי בסיני, סיפר השבוע בהרצאה נשיא האיגוד הירשית העברית המפורסם בנימין מזר. לדברי מזר לא הצליחה המשלחת הארכיאולוגית לאתר את מקומו של הר' סיני האמיתי, לא גילתה כל מימצאים באי טיראן, ומצאה בחצי-האי סיני רק שרידים מעטים מתקופת יציאת מצרים... הסכסוך בין דוד בן

אדנה חלימי * ואדנה חצחוק
0:1 נגד השופט

גוריון לנשיא ההסתדרות הציונית נחום גורדמן קיבל השבוע בישוי חריף בועידת העובד הציוני. ראש הע' בד הציוני משה קול, הזהיר בעקיפין את ביגין וקרא "לא לפגוע בנאמני הנאמנים שלנו, שיש לקרב אותם ולא להרחיקם".

★ ★ ★

נוק-אאוט מצחיק

על פגישות מענינות במוסקבה, בעת בר קורר בה כניצח תנועת הידידות ישראל-ברית' המועצות, סיפר השבוע ע' בד הועד הפועל של ההסתדרות משה ("מישה") אידל' בר. באחד מסיווריו ביקר מישה בביתו של הבמאי הראשון של הבימה זוכטאני גוב ומסר לאשתו של הבמאי, נדגינה מיכאלובנה, דרישות-שלום משחקני הבימה בישראל. על קיר חדרו של הבמאי, נמצא המשמש כמוזיאון לזכרו של האמן, מצא מישה את תמונתו של חיים נחמן ביא' ליק עם הקדשה לווקטאנוב בכתב-ידו של המשורר, בעברית. ליד התמונה היו תלוים שלושה צילומים מהצגת הדיבוק, עם חנה רובינא. על השולחן היה מונח תנ"ך ב' עברית, בעזרתו החל הכטאנוב ללמוד עב' רית בשנות חייו האחרונות... בהמשך ביורר התביעה המשפטית של עורך מדור' הקולנוע של העולם הזה נגד בעל קולנוע אלנבי על הקיצוצים בסרט המזך ואני, שנערך השבוע, הופיעה בפני שופט-השלום צבי אלון הומרת רמה סמסניוב כעדת' התביעה. בשעת חקירתה גילתה רמה: "כשי' אני שומעת את עצמי שרה, אינני שבעת' רצון מזמרת. לכן אני זמרת מתקדמת". הודעה אחרת של רמה: "אני תמיד שבעת' רצון מהסרטים שאני רואה. אפילו כשאני רואה סרט רע, מענין אותי לדעת איך הם יצאו מהתסכוכת".... אחרי שזכה באלפיות העולם באיגרוף במשקל תרנגול, התמודד השבוע אלסונס חלימי, הצעיר היה די ליד אלגיריה, עם יריב מסוכן במיוחד. היה זה פרננד ריינו, מגדולי הקומיקאים הצרפתים. במשך שלושת הסיבובים ניסה ריינו להתחבא מאחורי גבו של השופט, התנפל בכבירות-חנונים על צהארו של חלימי, סיפר לו בדיחה וניצל את הצחק שתקף אותו כדי להנחית לו מהלומה, הבנים ל' כספתו משקולת מברזל. שהיתה כה כבדה שלא יכול היה להרים את ידו. לבסוף, היה זה השופט שקיבל נוק-אאוט, מידי הקומיקאי.

• נבשא גנ'זינד דקום על טכניס

לכבוד
החג

כרנדי אקסטרה פיין
וורמוט זכרון
גולדן טוקאי
אדום עתיק
כרמל הוק ישן

יקב ואשון לציון-זרתן יעקב

אקידים!

תלמידים!

פטרונטים!

הרשמו עוד היום ב.אולפן גר' לקורס הרוחני (2 x שבוע) ל

קצרות

עברית ו/או אנגלית

כת' א: אצל ח. ברקמא-גורדון 5.
בחפזה: ב"ס-במעלה. החלוק 13.

הצלחה מובטחת!

תל אביב ירושלים-חיפה

פסוקי השבוע

- שר האוצר לוי אשכול, בתשובה לשאלת עתונאי מה ההובי שלו: "אנו לא גויים, שיהיה לנו הרבי. ובכלל - מאיפה יש לנו שעות פנויות להובי?"
- שר החינוך זלמן ארן, בקשר לתודעה היהודית: "כשם שאדם אינו יכול לאבד את צלו, כך אומה אינה יכולה לאבד את צלה. וצלה של אומה היא ההיסטוריה שלה".
- הסופר שמואל יוסף עגנון, על הסופר המנות ר' בנימין: "אפילו כשה כתב על שאלות הזמן, דבריו דמו לדברי שירה".
- שרת החוץ גולדה מאיר, בתגובה להצעה שישראל תתבע מארגון העלב האדום הבינלאומי הכרה בסמל מג'ידו אדום: "לא זו העזרה הראשונה שישראל זקוקה לה בשעה זו".
- ח"כ מיכאל חזני, בפתיחת נאומו בכנסת, אחרי הרצאתו של שר החקלאות על חוק המים: "לאחר ההרצאה המאלפת והמענינת בה שר החקלאות הרעף אללי מים זכים וצלולים בחברי הבית, עלה בגורלי להביא בפני הבית נושא הדן במיץ עגבניות".
- ח"כ משה ארם, בדיכוח על חוק הקרטלים: "לא רחוק היום שהקרטלים יצרו לנו שוק שחור בכד לבן".
- הסופר משה גרם צימרמן, בפליטון בדבר על הנוער הישראלי: "עדרים עדרים של יושבי בארים, בארכארים מצוחצחים ואינטליגנטים, בני טובים אנשי עולם תחתון של מעלה".
- שר הרוואר ר' יוסף בורג, בתשובה לביקורת של ח"כ קלמן כהנא מפועלי אגודת ישראל, על הפעלת התנועה ההאזנה הישראלית ביום הכיפורים כדי לעקוב אחר שידורי הספוטניק: "אני מקהה שחברי הרב לא יאמר כמו הילד של שכני: מדוע מפחדים מהספוטניק - הרי הכלב כבר מת".
- נשיא מוניסיה חביב בורגיבה, בסרבו להיענות לשליחי קאהיר, שהאיצו בו להצטרף למאבק נגד מדינת ישראל: "היהודים היחידים המעניינים אותנו הם אלה היושבים בתוך גבולות ארצנו".
- כוכב הקולנוע דני קיי: "אם ישנם חורים בסוליותיהן של נעלי גשים - זהו סימן של דלות. אם החורים הם בכל מקום אחר בנעל - זהו סימן לאופנה חדשה".
- המחזאי הצרפתי משה גיטרי, בנמקו את טירובו להרצות בפני כינוס נערו: "הן צעירות מכדי להעריך את תבונתי ואני זקן מדי מכדי להעריך את סקרנות".
- ההומאניסט אלברט שווייצר: "האוסר איננו אלא צירוף של בריאות וזכרון גרוע".

אכתה דיוק ארותי

הווי

אשרי המאמין

ב ראשודציון, גילתה בדיקה במי כון החסרני כי נקניק שנשא עליו חותמת הרבנות כשר להמדרין, היה מורכב מבשר גמל ומשומן חזיר.

★ ★ ★

האויב מאזין

ב חיסה, נקנס זאב ורונבליט בסכום של 25 ל"י, על שניבל את פיו כשר שוחח עם מרכונות של מרכויה צאית.

★ ★ ★

לעג לרש

ב מנרוביה, קליפורניה, אחרי שניכ של הנסיון לשר ירח מלאכותי אמר ריקאי לחלל, קרא זוג הורים לבנם שי נולד באותו יום בשם ספוטניק.

★ ★ ★

החלון האחרון

ב קרית-שמונה, אחרי שגנב פרץ לצריף ולא מצא דבר שכדאי לגנוב, פירק את שני חלונות הצריף ולקחם עמו.

★ ★ ★

בשר ודם

ב תראביב, תלה קצב בשוק הכרמל של שש חרש בפתח איטליו, שהכריז: "בשר ועופות, מוכר כשר."

★ ★ ★

קצר וקולע

ב לאפייט, ארצות-הברית, הוציאה הנהלת האוניברסיטה המקומית הוראה לסטודנטיות שלא להרחות בנשיקות לילה טוב יותר מאשר נשיקה אחת לי ערב, ולקצר בנשיקה ככל האפשר.

★ ★ ★

אשת-חייל לא מצא

ב רמת-גן, אחרי שאורח התלונן כי משטרה כי תפס את שכונו בעת שניסה לפרוץ לדירתו, עצרה המשטרה את השכונו, שהורה בסיוון הפריצה, אולם טען כי עשה זאת כדי להיחלץ אם אשתו אינה בוגדת בו בחברת שכונו.

★ ★ ★

שעת האסם

ב מילנו, איטליה, סחב גיימס לורני צי, 68, שעון מעורר מחותנו של ששן, הצליח להגיע עד הדלת, כאשר הישעון הצלצל, משך מייד את תשור מת לבו של הששן.

★ ★ ★

נכנס ויין - נכנס אסיר

ב רמלה, עצרו שומרי מחנה מעשיהו אדם שניסה לחזור אל בית-הסוהר, גילו כי המסתנן לא היה אלא אסיר מי תושבי המקום, שחזר מרצונו לבית-הסוהר. הר אחרי שיצא קודם לכן כדי לקנות משקאות חריפים.

★ ★ ★

הרם רגל!

ב ירושלים, התלונן שמעון מזרחי כי שכונו, מנשה פורילוב, אילף את כלבו לעשות את צרכיו על מ'וע האם-נוע שלו כדי להרגיזו.

★ ★ ★

עמוק כבוץ

ב ירושלים, נתבקש היומון בשפה האנגלית ג'ורנסט פוסט למרסס מו' דעה על הצגת הצבה בהבימה, תירגם את שם המחזה לאנגלית כ"מארש" - אגם בוי.

★ ★ ★

מי בתור?

ב תראביב, החל כלב גובה, שעה שקיבל טיפול במספרה לכלבים, גרם לנביחה כללית של כל הכלבים שי היו באותו סלון, דבר שדחה את הישכנה להתפרץ למקום ולהעלות את כיע'לת המספרה, שהגיבה בהתול של השכנה מים מצינור אל חדרה של השכנה הנעוצה.

הוא לכותבים מילא, נחיה ונלטה. נחזור ל-1055/11: "הגני חיל בודר, ב מלוא מובנה של המלה היתה לי חברה טובה, אך לרוע מזלי התפרקה החברה עקב הגיוס לצהל. ועתה, מאחר שכל ההובי שלי הוא להתכתב, לא יזיק אם יהיו לי עוד מכי תב או שניים נוספים לתקציב השבועי שלי." הוא שחרחר, בן 20, והמתכתבת מתקשת להיות בת 17-19, בעלת תוש המור - "רצוי עוקצני."

ציפור קטנה לחשה לי...

שחקן הבימה, **אברהם אביב**, מתכוון לעזוב את הארץ עם אשתו, כרים ביתן, ובתם הקטנה, הגר. . . אשה פולניה מהדורת, נוגשה לקוסת הבימה, וביקשה: "תן לי בבקשה שני כרטיסים להביצה". . . בדברנו על הביצה, הרי כמה פרטים משעי. כידוע זה הוא המחזה הגס ביותר שהוצג בארץ מזה אלפים שנה, ובהבימה, נוסף לכל, משך כל תקופת החזרות סירב השחקן הראשי, **רפאל קלאצ'קין**, לבטא רמזיקות כ: "אתה דופק מעל לאמצעים שלך (הצעי במקום זאת: אתי בועט מעל לאמצעים שלך)!" במקום "במידה מסויימה, אתה דופק את אשתי", אבר: "אתה שוכב עם אשתי." הוא עורר הפתעה רבה בקרב חבריו, כאשר בהצגת הבכורה, ביטא את המילים המקוריות. . . חברי הבימה, שי עמדו מאחורי הקלעים, עקבו בעניין אחר יושב-ראש הכנסת **יוסף שפרינצאק**, שעקב בחרדה אחר פעילותו של **שרגא פרידמן** על הבמה. כאשר הגיע הרגע בו יזנק פרדמן לתוך המיטה, היסב שפרינצאק את פניו לעבר אשתו. . . תמימה גדולה עורר בי ראש עיריית מיאמי ביץ' היהודי, **שפירא**, שהסתכל לעבר ארבעת הכושים של להקת גולדן גיט, שהתקבלו בהתלהבות עצומה במועדון התיאטרון: "מי הם בחורים צבעוניים אלה?" שאלה, לתשובה גולדן גיט, הכריז: "מעולם לא שמעתי עליהם - ואת יכולה לצטט אותי. הם בשח מדרגה שלישית. אצלנו במיאמי ביץ' מופיעים רק הטובים ביותר." שפירא לא הסתפק בקביעת עובדות אלה, הוסיף: "לפני שלוש שנים, כאשר ביקרתי בפעם הראשונה בארץ, היה כאן ליאונל המפסון, קיבלו אותו כאל. אצלנו מוצאים אמנים כמוהו ויותר טובים מריסר כמרוסה."

מדרך למתבונן (בנערות (5)

כעת אנו מגיעים לבעייה חשובה בהתבוננות: כיצד להתבונן בנערות, כאשר אש' תך מהלכת לצורך. הכללים הים, פרט ליוצא מן הכלל אחד: דבר כל הזמן, למעשה מאפשר לך הדיבור להיטיב להתבונן, אולם לשם כך דרושה לך טכניקה מיוחדת. ברוב המקרים טוב לחזור על המלים "כן" ו"כמו כן", להבדיל זמן מתאימים. למעשה מוטב לרגע להאזין לדברי אשתך ולזרוק לחלל הערה לעניין, שיטה זו תצלח לעניינים. הבעייה השנייה היא, כיצד להתבונן ב מטהר יפה ההולכת אחריך. אפשר לסתרה בשתי דרכים: מתבוננים רבים טוענים כי תרגיל זה אינו מצריך סיבוב הראש לאחור, לדעתם מתאפשרת התבוננות פריפריית מהיר רה, על ידי סיבוב העיניים מהר, אחרים טוענים לעומת זאת, כי אם היתה ההתבוננות מלפנים מהנה, מוטב להחמיץ את סיבוב העיניים בכלל. הם מעדיפים הצלחה למחצה על כשלון כללי.

התמחות. מתבוננים מומחים, נעשים ברכות הימים למומחים מיוחדים (דבר זה, כמובן, איננו מומלץ למתבונן המתחיל). אר הם מומחים יכולים לבלות טיול-שדה שלם, אך ורק בהתבוננות בזלם מסוים של נצי רה. דבר זה מאפשר חופש פעולה, כיוון שאין הוא מצריך שכל הנערה תהיה יפה למשל, אם אתה מחליט להתרכז אך ורק בקרסוליים (בטיול חורפעי או לצמיתית), אתה מתבונן אך ורק בקרסוליים יפים. שאר הנערה איננו מרעין, אם יש לה קרסוליים יפים, אתה מתבונן בהם. לא לא נזנע גם, שמתבונן מומחה עשוי להתקל בנערה בעלת עיניים וקרסוליים יפים. אך אל נא תשכח: הרמה חייבת תמיד להיות גבוהה, אם הוא מתמחה בהתבוננות בתוכיך איון, למשל, עליו להתרכז אך ורק בתנוכים מושלמים.

הוא נמצא אין שוק מתאים לתכונותיו הגבריות בנות ה-21. ברצונו להתכתב עם בת עיירה או מושב. בשום אופן לא עירונית. אפילו לא ירושלמית. היא חייבת, כמובן, להיות יפה ופיקחת.

עלם רב חמדות

היא בת 15 וחצי (1055/10) ונשמעת בד' יוק כך, היא אהבת גורא לצירה, להאזין למוסיקה - ואפילו להתכתב, תארו לכם. כדי להדגיש רושם זה, היא תובעת מן הנער הנורא-נחמד-עלילי-ויפיקה, שלא ידורש מיד פגישה, אולם (כן) דורשת תמונה ב' מכתב הראשון. אם הוא תושב הארץ, שיהיה מתלאביב, אם הוא מחוץ לארץ, אז מה אפשר לעשות. עליו לדעת גם קצת לאר הובי, מסיימת היא את המכתב, וזהו זה.

מסיבות חנוכה ממשמשות ובאות, וב' ודאי תשחק את משחק הפתקאות המוצמדות על גבי המשתתפים, כדי להעלות את מצב'ה: במקום "זהירות כלב נוסף", המי סורתי, הנה כמה הצעות: אני במארת כלבים. אין חנייה לא, לא, אלף פעמים לא! נא לא להפריע - גאון בעבודה. קלוקל מכני. שמתי עליך עיין. אני פנויה. זהירות: זכויות, לך אחרי. אל תתייגש מן החיים, אחרת לא תצא מהם חי.

דרושה עקיצה

"כקורא קבוע של העולם הזה, ושל מדור רך במיוחד", כתב (1055/11), "החלטתי שתגיע גם תורי לספק משהו למדורך." ולי היה תרשם שזה חוקא מדורי המספק משי

נערת השבוע

מאחר וקיים במדורך נוהג נאה של פרי טום תמונות תחת התואר "נערת השבוע", כותב סטודנט לרפואה ירושלמי בשם יוסף לוינסקי, "אם כי האובייקטים לא תמיד מוציחים, הרי לרוב את מצליחה לספק את טעמם של הקוראים. אי לכן, שטוחה בקשתי לפניך: לפרסם תמונה זו, שהייכת לנערה ירושלמית, סטודנטית שנה ג' ארכיאולוגית. תמונה זו באה להוכיח לכל המפקקים, ואולי בצדק, שבכל זאת קיימות נערות נאות, אם כי במיעוט, הקומדות באוניברסיטה. שם נערה זו, שולה הליל, בת 20, פקחת - ת פעה שאינה נפוצה. תמונה זו נשלחת עליידי בהסכמתה." אם זה גורם טעונ - תפאדלוס ובכלל, כדברי הנער לוינסקי: מאחר וקיים נוהג...

כאשר תחזו את החנוכה בכל מיני מסיבות, אל תשכחו, בבקשה, את הנס של פר השמן הקטנטן. לא פעם תמהתי מדוע טרם ייצרו סרט הוליוודי עם אלפי משתתפים על יהודה המכבי, עם ויקטור מייצור בתפקיד הראשי. אני ממש מתה לראות את הפילים משתוללים ודורסים את אלעזר, שלא לדבר על האורגיה ששורר ניקאנור באוהל שלו, ואת לנה סורנר בתפקיד עבריה נאה הסופרת לגוי הטמא.

מה שעוד תמיד הפליא אותי, הוא שבי ציורים וטרטים על תקופת היוונים וחרר מאים, הולכים הגברים בטוניקות קצוצות חתושפות את שוקיהם, ובסנדלים ארוכי שרוך. מה, רוצה הייתי לדעת, עשו בי חורף? אתם יכולים לתאר לעצמכם את חניבעל חוצה את האלפים בתלבושת כזו? או את קלפורניה המזהירה את יוליוס קעשיש וחשוב מפני אדי מארס, כשהיא לבושה שסגה דפיקה חשופת כתף?

כל זה וגם ניקוד

לפני שבוע הביעה (1054/5) את רצונה להתכתב עם צעיר בחרויים. אם כן, (1055/7) הוא ביוק מה שרשם הרופא בשבילך. וזכרי: את הבאת זאת על עצמך.

"...ובכן, רמזתי ללבי: למה ייגרע חל' קי? / מדוע לא אוכל גם אנכי מעץ הדעת לזה, המניב פירות רציניים בגן העדן / של העולם הזה / אמר לבי: אל תאכל מפרי העץ של רותי / סן תמות חס וחלילה מרוב דעת / אמרתי אני: אז למה רותי נוסעת? / אמר: היא גם גודעת. סמוך עליה - / היא יודעת / התמרמרתי: סמוך עליה יודעת? מה היא יודעת? / אמר: היא יודעת / שלא תאבד עצמך / לדעתה שאתה מעדיף להשאר / בחיים. אני ידברתי עמה. היא / תכזר לך מקום על העץ, אחרים / וישישו את יום לאכול אותך. / שימחתו הם מרוב דעת, מה איכפת לך? / אמרתי בעלילות: לא איכפת לי. / לבי, לבי, הקטן והנחמד שדפק לי / כמה וכמה שנים בידידות ובהי' בנה / ופתח לי דלתות רבות מאד, הסתלק / לו במהירות כשהוא ממלמל לעצמו: סוף / סוף הצלחתי להפטר ממנו." הסתלק / העץ של רותי. מאז אני / מחפש את אהובת לבי שתגיד לי / איפה הוא, כי לסי מיטב ידיעתי / הוא הלך בדרך אליה. ורתי כל הזמן מחמת אותי: זה לב זה? זה כלב / דברים כאלה מעליבים אותי / אבל אני שותק. / אני פונה בזאת אל כל / אהובות לבי בבקשה להביא / אותו אלי. אחת כהן (וואלי / יותר) תקבלו במתנה. / בינתיים כל מכתב יזכה / לתשומת לב גאוה, יתקבל בעין / יפה ובסבר סנים יפות. גאום הגבר רחב הלב."

כדי "איזמים"

"כיצד אפשר לשאוף לידידות? כתבת (1055/8) במכתבה הנבוך, "לשנוא, או לחי' שוב על קיום יחסים כלשהם, עם בני אדם שאין יודעים עליהם כמעט דבר מלבד שמור עות מנוסחות?"

(1055/8) בת ה-16 וחצי, המתעתדת להיות אחות, רוצה להתכתב עם בני נוער ערבים או דרוזים, בלי הבל דת, או מין. לצערה, אמרת היא, אין היא דוברת ערבית, ומ'קשת כי יכתבו אליה בעברית או אני גלית. היא אהבת מאד לקרוא ספרים טובים, סולדת בכל האיזמים" למיניהם. כיוון שאין היא יודעת דבר על חיי בני הנוער הערביים, רוצה היא לקרוא במכתביהם על אורח חייהם.

רבקה-יה: מה הם הספרים שיש בדעתך לקחת לא בודד? אינני מתכוונת לזכת לשום מי בודד, שבובה. אני נשארת כאן.

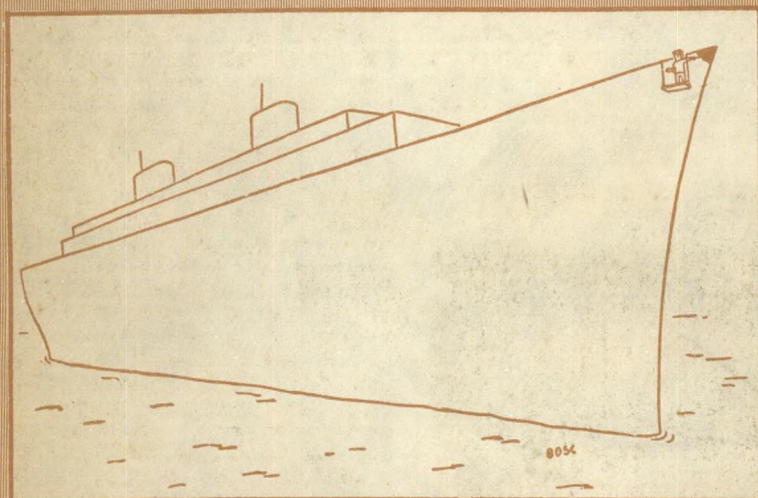
לא עירונית

(1055/9) הקיבוצניק מן הגליל העליון עו' שה הכל כדי להישמע שו'צן ותוצוף במכתבו. הוא לא כל כך שיכנע אותי, יש לי רושם שהוא בחור טוב. הוא טוען כי במקום בו

צהרדק צהרדק, אבל...

"אד תהיי כל כך ביישנית!"

"כדב טוב לילדו! מדם סיון!"

פטיפון „אמישפון” מוצר עולמי במחיר עממי